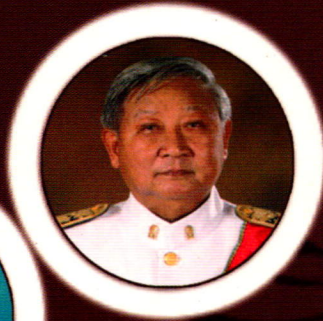

ประกาศเกียรติคุณ

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ เล่มที่ ๒๓

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ประกาศเกียรติคุณ
บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓
เล่มที่ ๒๓

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
จัดพิมพ์เผยแพร่พุทธศักราช ๒๕๕๔

เรื่อง ประกาศเกียรติคุณบุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ เล่มที่ ๒๓

โดย คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ
จัดพิมพ์เผยแพร่ พุทธศักราช ๒๕๕๔ จำนวน ๓,๕๐๐ เล่ม

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ.

ประกาศเกียรติคุณบุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ.

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ เล่มที่ ๒๓.- - กรุงเทพฯ : สำนักงาน, ๒๕๕๓.
๑๒๐ หน้า.

๑. ไทย - - ชีวประวัติ. ๒. บุคคลดีเด่น. I. ชื่อเรื่อง.

๙๒๐.๐๕๙๓

ISBN 978-616-7197-96-8

คณะบรรณาธิการ

นางสาววันเพ็ญ เข็นตระกูล

นายสุรินทร์ เงินรูปงาม

นายเมธี เผื่อนทอง

นายมานิช คามณีย์

นางรัชนี ศรีสุข

ร้อยตำรวจตรี หญิง เมทินี ศรีรุ่งเรือง

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

โทร. ๐-๒๖๒๔๙-๙๔๗๑

โทรสาร. ๐-๒๒๔๒-๕๓๒๒

เว็บไซต์ <http://www.identity.opm.go.th>

พิมพ์ที่ บริษัท เทลลิวิชั่น จำกัด

โทร ๐-๒๕๓๐-๗๐๙๓-๔ โทรสาร ๐-๒๕๓๐-๖๑๖๐

๑๑๗/๗๘ หมู่๑๐ ถ.ลาดพร้าว-วังหิน เขตลาดพร้าว แขวงลาดพร้าว กรุงเทพฯ ๑๐๒๓๐

คำนำ

ในปัจจุบัน ย่อมเป็นที่ทราบกันดีว่าได้มีหน่วยงาน มูลนิธิ สมาคมหรือองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนหลายแห่ง ดำเนินการประกาศเกียรติคุณ มอบรางวัลและสดุดีผลงานของ บุคคล หน่วยงานที่มีผลงานดีเด่นสาขาต่างๆ แต่ละสาขาอยู่เป็นประจำ แต่การประกาศเกียรติคุณ ดังกล่าวก็ยังอยู่ในวงจำกัดเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่งเท่านั้น ไม่ถึงกับเป็นการเผยแพร่ผลงานดีเด่น ในระดับชาติ ดังนั้น คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ในคณะกรรมการ เอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการที่มีผลงานดีเด่นในสาขาต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนแล้วนำมายกย่องประกาศ เกียรติคุณและเผยแพร่ผลงานไปสู่สาธารณชนทั่วประเทศ โดยการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และ โครงการต่างๆ เริ่มดำเนินการตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๒๖ เป็นต้นมา

สำหรับนโยบายสำคัญของคณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ในการเผยแพร่ผลงานดีเด่นของบุคคล หน่วยงานและ โครงการต่างๆ ดังกล่าว ก็เพื่อเป็นการส่งเสริมให้กำลังใจแก่บุคคลและหน่วยงานที่มีผลงานดีเด่น และกระตุ้นให้เยาวชนของชาติ ตลอดจนประชาชนชาวไทยทั่วไปได้ยึดถือเป็นแบบอย่าง และเป็น แนวทางประพฤติปฏิบัติตนด้วยความภาคภูมิใจต่อไป

นอกจากนี้ ก็เพื่อให้การเผยแพร่ผลงานดีเด่นระดับชาติได้เป็นไปอย่างกว้างขวาง คณะ อนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงได้ รวบรวมผลงานดีเด่นของบุคคล หน่วยงาน และโครงการในลักษณะหนังสืออ้างอิง สำหรับเผยแพร่สาธารณชนในโอกาสที่มีการจัดงานประกาศเกียรติคุณบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ และหวังว่าหนังสือเล่มนี้ ซึ่งนับเป็นเล่มที่ ๒๓ ของหนังสือ ลักษณะเดียวกันคงเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจในงานพัฒนาสาขาต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ และนโยบายดังกล่าวข้างต้นเป็นอย่างดี

คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

หลักการและวิธีพิจารณาผลงานดีเด่น

ของ

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ความเป็นมา

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี โดยประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่ายจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติได้เริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๒๗ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันได้มีการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติและเผยแพร่ผลงานทางสื่อมวลชนสาขาต่างๆ ไปแล้วรวมทั้งสิ้น ๒๐๔ ราย และได้พิจารณาคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ต่อไปตามลำดับ

วัตถุประสงค์

เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติในการเผยแพร่ผลงานดีเด่นระดับชาติ ประเภทบุคคล หน่วยงาน และโครงการต่างๆ และงานพัฒนาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อีกทั้งเป็นการส่งเสริมและให้กำลังใจแก่บุคคลและหน่วยงานดังกล่าวตลอดจนกระตุ้นให้หน่วยงานและประชาชนทั่วไปยึดถือเป็นแบบอย่างในการที่จะสร้างสรรค์ผลงานดีเด่นให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากขึ้น

หน้าที่

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติมีหน้าที่พิจารณาคัดเลือกผลงานดีเด่นของบุคคล หน่วยงาน และโครงการต่างๆ ระดับชาติ และงานพัฒนาในสาขาต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนแล้วนำมาประกาศเกียรติคุณยกย่องเพื่อให้สาธารณะได้รับทราบและถือเป็นแบบอย่างสำหรับการทำประโยชน์เพื่อส่วนร่วม

หลักการพิจารณาผลงานดีเด่น

การพิจารณาผลงานดีเด่นมิใช่พิจารณาแต่เฉพาะผลงานดีเด่นของหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น แต่ให้ครอบคลุมถึงผลงานดีเด่นขององค์กรภาคเอกชนและบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติในด้านต่างๆ ด้วย

เป็นผลงานของคนไทยที่ทุกคนสมควรภาคภูมิใจร่วมกันในระดับชาติและยอมรับร่วมกันในส่วนรวม

เป็นผลงานที่หน่วยงานรัฐ องค์กรภาคเอกชนและบุคคลได้กระทำจนเห็นผลแน่นอนแล้วสมควรนำผลงานดีเด่นออกมาเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อให้หน่วยงานและบุคคลทั่วไปได้รู้จักและยึดถือตามที่กำหนดไว้

การแสวงหาผลงานดีเด่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จำแนกตามประเภทของผลงานดีเด่น ดังต่อไปนี้

๑. การแสวงหาผลงานดีเด่นของบุคคล

จัดทำทำเนียบของหน่วยงาน องค์กรและสถาบันต่างๆ ที่มีการให้รางวัลและประกาศเกียรติคุณแก่บุคคลผู้กระทำคุณความดี หรือบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ติดตามผลงานตัดสินให้รางวัลและประกาศเกียรติคุณแก่บุคคลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๒. ผลการแสวงหาผลงานดีเด่นของหน่วยงานภาครัฐ

ส่งแบบสอบถามไปยังหน่วยงานภาครัฐต่างๆ แล้วให้ส่งแบบสอบถามกลับมาวิเคราะห์และประมวลข้อมูลหรือผลงาน

จัดส่งผู้แทนหรือคณะทำงานเฉพาะกิจไปประเมินผลงานของหน่วยงานรัฐรับข้อมูลและข่าวสารผลงานของหน่วยงานภาครัฐจากสื่อมวลชน ประชาชน และองค์กรภาคเอกชน

รับข้อมูลที่อนุกรรมการนำมาเสนอให้พิจารณา

๓. การแสวงหาผลงานดีเด่นขององค์กรภาคเอกชน

จัดทำทำเนียบขององค์กรภาคเอกชน ทั้งประเภทไม่แสวงหาผลกำไรและประเภทที่ดำเนินธุรกิจเพื่อแสวงหาผลกำไร เพื่อประโยชน์ในการแสวงหาและติดตามผลงานดีเด่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ติดต่อขอทราบผลงานการดำเนินการและผลงานดีเด่นขององค์กรภาคเอกชนทั้ง ๒ ประเภท

แนวทางการเผยแพร่ผลงานดีเด่น

ผลงานดีเด่นของบุคคล หน่วยงาน และโครงการที่ได้รับการยกย่อง ประกาศเกียรติคุณให้เป็นผลงานดีเด่นระดับชาติ จะได้รับการเผยแพร่ผลงานไปยังสาธารณะในรูปของหนังสือ วิดีทัศน์ บทความที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุต่างๆ และสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ตามโอกาสที่เหมาะสม

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ

.....

ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ซึ่งมีผลงานดีเด่นเป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง เพื่อยกย่องเชิดชูและประกาศเกียรติคุณ สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ได้รับรางวัล และเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนและหน่วยงานอื่นๆ ยึดถือปฏิบัติเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตน และสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อไป นั้น

เนื่องจากประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวใช้มาระยะเวลาหนึ่งแล้ว ประกอบกับสภาพการณ์ของสังคมมีการเปลี่ยนแปลง จำเป็นต้องปรับปรุงหลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อให้การคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงขอยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น และกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติขึ้นใหม่ ดังนี้

๑. รางวัลผลงานดีเด่น มี ๓ ประเภท

- ๑.๑ ประเภทบุคคล
- ๑.๒ ประเภทหน่วยงาน
- ๑.๓ ประเภทโครงการ

๒. รางวัลสำหรับบุคคล หน่วยงาน และโครงการที่มีผลงานดีเด่น มี ๕ สาขา ดังนี้

- ๒.๑ สาขาพัฒนาสังคม
- ๒.๒ สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
- ๒.๓ สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒.๔ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ๒.๕ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

๒.๑ รางวัลผลงานดีเด่นสาขาพัฒนาสังคม

ผลงานสาขาพัฒนาสังคม หมายถึง ผลงานที่บุคคล หน่วยงาน หรือโครงการ ได้สร้างสรรค์ขึ้นเป็นที่ประจักษ์และดำเนินการเพื่อประชาชน สังคมโดยส่วนรวมของประเทศ ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒.๒ รางวัลผลงานดีเด่นสาขาพัฒนาเศรษฐกิจ

ผลงานสาขาพัฒนาเศรษฐกิจ หมายถึง ผลงานที่บุคคล หน่วยงาน หรือโครงการ ที่สร้างสรรค์ทำให้เศรษฐกิจของประเทศและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น

๒.๓ รางวัลผลงานดีเด่นสาขานวัตกรรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลงานสาขานวัตกรรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ผลงานที่บุคคล หน่วยงาน หรือโครงการ ที่สร้างจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ของประเทศให้ยั่งยืน

๒.๔ รางวัลผลงานดีเด่นสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผลงานสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หมายถึง ผลงานที่บุคคล หน่วยงาน หรือโครงการ ที่ศึกษาค้นคว้า วิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เป็นที่ยอมรับทั้งประเทศ

๒.๕ รางวัลผลงานดีเด่นสาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

ผลงานสาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย หมายถึง ผลงานที่บุคคล หน่วยงานหรือโครงการ ที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศในระดับชาติและนานาชาติ เป็นที่รู้จักและยอมรับก่อให้เกิดความภูมิใจให้แก่ชาวไทย

๓. รางวัล

บุคคล หน่วยงาน และโครงการที่ได้รับการคัดเลือกให้มีผลงานดีเด่นของชาติแต่ละสาขา จะได้รับรางวัล ดังนี้

๓.๑ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อรับพระราชทานรางวัลเกียรติบัตรและเข็มเชิดชูเกียรติทองคำ

๓.๒ รับมอบโล่เกียรติคุณจากนายกรัฐมนตรี

๔. หลักเกณฑ์การพิจารณา

ผลงานที่จะได้รับรางวัลจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

๔.๑ เป็นผลงานที่บุคคล หน่วยงาน โครงการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ได้กระทำให้เห็นผลงานที่เด่นชัด เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ สามารถยึดถือเป็นแบบอย่างได้

๔.๒ ผลงานที่กระทำต่อเนื่องติดต่อกันถึงปัจจุบันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี และเป็นผลงานที่สามารถดำเนินการต่อไปในอนาคต

๔.๓ บุคคลเจ้าของผลงานที่ส่งเข้ารับการคัดเลือกต้องเป็นผู้มีความประพฤติดีมีคุณธรรม และจริยธรรมในการครองตนอย่างเหมาะสม เป็นปฐนียบุคคลที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคคลทั่วไปได้

๔.๔ หน่วยงานหรือโครงการที่จะเสนอผลงานเข้ารับการคัดเลือก ได้แก่

ก. ภาครัฐ

ข. ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

๔.๕ ส่งแบบเสนอผลงานพร้อมกรอกข้อมูลโดยละเอียดตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดโดยส่งแบบเสนอผลงานไปยัง สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๔.๖ การเสนอแบบเสนอผลงานต้องผ่านหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ต้นสังกัดพิจารณาคัดกรองข้อมูลเบื้องต้น พร้อมรับรองผลงาน ก่อนส่งผลงานมาที่สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ หากไม่มีหน่วยงานต้นสังกัดรับรองผลงาน ให้เสนอไปยังสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติได้โดยตรง

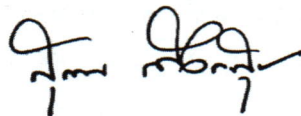
๕. วิธีการดำเนินงาน

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ จะแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ เพื่อให้เป็นผู้รับผิดชอบตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่ประกาศ โดยยึดหลักการพิจารณาที่โปร่งใสและเป็นธรรมในการคัดเลือก

๖. การแจ้ง ประกาศผลการคัดเลือก

สำนักนายกรัฐมนตรี ประกาศผลการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายสุเทพ เทือกสุบรรณ)
รองนายกรัฐมนตรี

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง ผลการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรี โดยคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ ที่มีผลงานดีเด่นเป็นประโยชน์ ต่อสังคมและประเทศ เพื่อรับพระราชทานรางวัลจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการนี้ การคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งมีบุคคล และหน่วยงาน ที่ได้รับการคัดเลือก ดังนี้

๑. สาขาพัฒนาสังคม

ประเภทหน่วยงาน ได้แก่

- ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค

๒. สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประเภทบุคคล ได้แก่

- ศาสตราจารย์จำรัส ลิ้มตระกูล
- ศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว

๓. สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

ประเภทบุคคล ได้แก่

- พลอากาศตรี อาวุธ เงินชูกลิ่น (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)
- เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร (ด้านการแพทย์แผนไทย)
- นายอภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล (ด้านศิลปภาพยนตร์)

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

สำเนาถูกต้อง

(นายจิรายุ นันทรารธร)

ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

(นายสุเทพ เทือกสุบรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

คำกราบบังคมทูล
ของ
นายสาทิพย์ วงศ์หนองเตย
รองประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้า นายสาทิพย์ วงศ์หนองเตย รองประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ พร้อมด้วยผู้เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทอยู่ ณ ที่นี้ ต่างปลื้มปิติโสมนัสและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ เป็นล้นพ้นที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ได้ฝ่าละอองพระบาทเสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์มาพระราชทานรางวัลเกียรติคุณแก่บุคคลและหน่วยงานที่มีผลงานดีเด่นระดับชาติในวันนี้

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้คัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ จำนวน ๕ สาขาโดยจำแนกผู้รับรางวัลเกียรติคุณออกเป็น ประเภทบุคคล หน่วยงานและโครงการครอบคลุมทั่วประเทศ ทั้งนี้ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ มาตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๒๖ และสืบเนื่องต่อมาถึงปัจจุบัน โดยกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาไว้ว่าผลงานที่จะนำมาพิจารณานั้น ต้องดีเด่นบังเกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและต้องเป็นของคน สัญชาติไทย ซึ่งในอดีตมีบุคคล หน่วยงานและโครงการที่คณะกรรมการฯ ประกาศเกียรติคุณไปแล้วทุกสาขา จำนวน ๒๐๔ ราย นับได้ว่าโครงการนี้มีส่วนช่วยส่งเสริมให้บุคคลและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้มุ่งมั่นปฏิบัติภารกิจต่างๆ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และเป็นกำลังสำคัญ ในการช่วยพัฒนาประเทศ

นอกจากนี้ ยังเป็นการเพิ่มขวัญกำลังใจแก่ผู้ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติที่จะปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและสร้างสรรค์ความดียิ่งขึ้นไป สำหรับในพุทธศักราช ๒๕๕๓ มีบุคคล และหน่วยงาน ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้มีผลงานดีเด่นระดับชาติ จำนวน ๖ ราย แยกเป็น

๑. ประเภทบุคคล จำนวน ๕ ราย
๒. ประเภทหน่วยงาน จำนวน ๑ ราย

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นมงคลฤกษ์แล้ว ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระราชนุญาตเบิก นายเอนก เพิ่มวงศ์เสนีย์ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ กราบบังคมทูลเบิกบุคคล และผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำพุทธศักราช ๒๕๕๓ ดังกล่าว รับพระราชทานรางวัลเกียรติคุณ และขอพระราชทานพระราชนุญาต กราบบังคมทูลได้ฝ่าละอองพระบาทพระราชทานพระราโชวาท เพื่อความสิริสวัสดิ์พัฒนามงคล สืบไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

คำกราบบังคมทูลเบิกบุคคล และผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓
โดย
นายเอนก เพิ่มวงศ์เสนีย์
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
อนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทราบบ้างละของพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้า นายเอนก เพิ่มวงศ์เสนีย์ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ขอพระราชทานพระราชนุญาตเบิกบุคคล และผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ จำนวน ๖ ราย เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานรางวัลเกียรติคุณ ดังต่อไปนี้

๑. หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม ได้แก่

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค เดิมใช้ชื่อว่าสถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแค เริ่มดำเนินการตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๙๖ เพื่อให้การดูแลด้านสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง ฐานะยากจน เร่ร่อน ไร้ที่อยู่อาศัยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ๕๗ ปี หน่วยงานแห่งนี้ได้ทำหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุที่ได้มาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพ จนเป็นศูนย์เรียนรู้สถานที่สาธิต นิเทศงาน เผยแพร่ข่าวสารด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วน ในฐานะที่เป็นหน่วยงานต้นแบบการจัดบริการสวัสดิการผู้สูงอายุที่ดีเยี่ยมของประเทศไทย

นายพฤษมนันท์ เหลืองไพบูลย์ ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค

๒. บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่

ศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล

ศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล ผู้บุกเบิกการวิจัยด้านการออกแบบวัสดุที่มีโครงสร้างระดับนาโนเมตร มีผลงานวิจัยที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง และนำไปใช้อ้างอิงโดยนักวิจัยทั่วโลกติดอันดับที่ ๒ ทางเคมีซีไอโวลท์ ผลงานวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในภาคอุตสาหกรรม อาทิ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี ทำให้สามารถลดการนำเข้าได้หลายร้อยล้านบาทต่อปี เป็นประโยชน์ต่อการ

พัฒนาภาคอุตสาหกรรมของประเทศ

ศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล

๓. บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่

ศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว

ศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว อาจารย์ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ริเริ่มร่วมบุกเบิกเกี่ยวกับการวิจัยด้านเซลล์แสงอาทิตย์ เป็นเวลากว่า ๓๐ ปี และเป็นผู้ริเริ่มงานด้านนาโนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย โดยได้ศึกษาถึงโครงสร้างควอนตัมดอท การวิจัยในเรื่องนี้สามารถนำมาใช้ในเรื่องประดิษฐ์ที่มีสมรรถนะสูง ทำงานได้ด้วยความเร็วสูง แต่ใช้พลังงานน้อย จากคุณสมบัตินี้เป็นที่ต้องการของสิ่งประดิษฐ์ยุคใหม่ที่พลังงานมีราคาแพง นับว่าเป็นผู้บุกเบิกการสร้างผลงานด้านนาโนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ให้อยู่ในระดับเดียวกับ เทคโนโลยีระดับสูงของนานาชาติ

ศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว

๔. บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านสถาปัตยกรรมไทย) ได้แก่

พลอากาศตรี อารุณ เงินชุกลิน

พลอากาศตรี อารุณ เงินชุกลิน ผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรมไทยเป็นอย่างมาก มีผลงานด้านการอนุรักษ์โบราณสถานของชาติ การบูรณปฏิสังขรณ์และออกแบบอาคารสถาปัตยกรรมไทยที่สำคัญของชาติ อาทิ การบูรณปฏิสังขรณ์ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม การออกแบบลานพลับพลามหาเจษฎาภินันท์ การออกแบบศาลาไทยในต่างประเทศ และผลงานที่ได้รับการกล่าวขานทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ คือการออกแบบพระเมรุมาศของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และพระเมรุของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ นับเป็นการออกแบบประดับตกแต่งศิลปกรรมอันงดงาม แสดงความเป็นเลิศในสถาปัตยกรรมไทย

พลอากาศตรี อารุณ เงินชุกลิน

๕. บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการแพทย์แผนไทย) ได้แก่

เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร

เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร เภสัชกรเชี่ยวชาญด้านเภสัชกรรมการผลิตเป็นผู้คิดค้นวิธีสกัดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาจากสมุนไพรขึ้นในโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรเป็นแห่งแรกแทนยา

แผนปัจจุบัน จนผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยได้รับความนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย
ภายในประเทศแล้ว ยังเป็นที่รู้จักในหลายประเทศ ส่งผลให้เกิดกระแสการอนุรักษ์และพัฒนาการ
ใช้ประโยชน์จากสมุนไพรในระดับประเทศจนทุกวันนี้

เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร

๖. บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านศิลปะภาพยนตร์) ได้แก่
นายอภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล

นายอภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล ผู้กำกับภาพยนตร์คนแรกของประเทศไทยที่ได้
สร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศ สามารถสร้างภาพยนตร์และได้รับรางวัลสูงสุดของเทศกาลภาพยนตร์
ระดับนานาชาติ โดยเป็นบุคคลแรกที่ได้รับรางวัล Asia Art Award Forum จากประเทศเกาหลี เมื่อปี
๒๕๕๑ และในปีนี้อภินทรพงศ์ วีระเศรษฐกุล ได้รับรางวัลสูงสุดปาล์มทองคำ จากเทศกาล
ภาพยนตร์เมืองคานส์ ประเทศฝรั่งเศส นับเป็นภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์เอเชียตะวันออก
เฉียงใต้เรื่องแรกที่ได้รับรางวัลสูงสุดจากงานเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ ซึ่งถือว่าเป็นหนึ่ง
ในงานเทศกาลภาพยนตร์ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักมากที่สุดงานหนึ่งของโลก

นางสาวปาริชาติ ภู่อารีย์ ผู้แทนนายอภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

สำเนา

พระราชโอรส

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในพิธีพระราชทานรางวัลเกียรติคุณแก่บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

ณ อาคารชัยพัฒนา

วันจันทร์ ที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ข้าพเจ้า มาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานรางวัลเกียรติคุณแก่บุคคลและหน่วยงาน ดีเด่นของชาติ ในวันนี้. ขอแสดงความชื่นชมกับทุกท่านและทุกหน่วยงาน ที่ได้รับคัดเลือกจาก คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ให้เป็นผู้มีผลงานดีเด่นประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓.

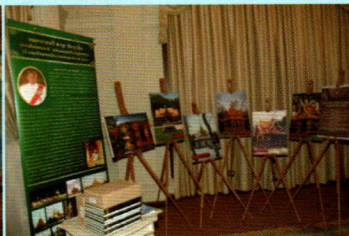
กรณียกิจที่ท่านทั้งหลายได้ปฏิบัติบำเพ็ญมานั้น นับว่ามีคุณูปการอย่างยิ่งต่อสังคม ส่วนรวม เพราะนอกจากจะอำนวยความสะดวกโดยตรงแก่ชาติบ้านเมืองแล้ว ยังเป็นแบบอย่าง อันประเสริฐที่ผู้อื่นจะได้ยึดถือปฏิบัติตามด้วย. แบบอย่างที่ดีนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ด้วยเป็น เครื่องน้อมน่านุเคราะห์ให้มีศรัทธายึดมั่นในความดี ก่อเกิดกำลังใจที่จะประกอบคุณงามความดี เพราะเชื่อมั่นว่าทำความดีแล้วจะได้ผลดีอย่างแน่นอน. ขอสำคัญ แบบอย่างที่ดียอมแสดงให้เห็น แนวทางที่ชัดเจนถูกต้อง ในอันที่จะประพฤติตนปฏิบัติงานให้บังเกิดผลเป็นประโยชน์ ทั้งแก่ตนเอง และแก่ชาติบ้านเมืองพร้อมทุกส่วน. จึงขอแสดงความนิยมชื่นชมกับทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้ สร้างสรรค์ผลงานและสร้างสมคุณความดี เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่สังคม. หวังว่าท่านทั้งหลาย จะได้ภาคภูมิใจในข้อนี้ และตั้งใจรักษาความดี ตลอดจนปฏิบัติสร้างเสริมให้ยิ่งดีเด่นต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด.

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้ทุกท่านประสบ ความสุขความเจริญ และความสำเริงสมประสงค์ทุกประการ.

นายจตุรงค์ ปัญญาดี ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานแถลงข่าวผลการคัดเลือกบุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓
เมื่อวันอังคารที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จแทนพระองค์ ในพิธี
พระราชทานรางวัลเกียรติคุณแก่บุคคล และผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ
ประจำพุทธศักราช ๒๕๕๓ ณ อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา
เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กราบบังคมทูล
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพิธีพระราชทานรางวัล
เกียรติคุณแก่บุคคล และผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

นายเอนก เพิ่มวงศ์เสนีย์ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กราบบังคมทูลเบิกบุคคล และผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ เข้ารับพระราชทานรางวัล เกียรติคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จแทนพระองค์ พระราชทานพระราโชวาทในพิธีพระราชทานรางวัลเกียรติคุณแก่บุคคล และผู้แทนหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

สารบัญ

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ผลการคัดเลือกบุคคล และหน่วยงาน ดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓	๖
ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม	๒๓
ศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๔๕
ศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๖๑
พลอากาศตรี อาวุธ เงินชูกลิ่น บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)	๗๑
เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการแพทย์แผนไทย)	๗๔
นายอภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านศิลปภาพยนตร์)	๙๗
ภาคผนวก รายชื่อบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๗-๒๕๕๒	๑๐๔

นายพณินันท์ เหลืองไพบูลย์

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค

เข้ารับพระราชทานรางวัลหน่วยงานดีเด่นของชาติ

สาขาพัฒนาสังคม

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค

หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

สะท้อนอดีต

สถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแค ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๔๙๖ ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี การจัดตั้งสถานสงเคราะห์แห่งนี้นับเป็นสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุแห่งแรกของประเทศไทย เพื่อให้การสงเคราะห์ผู้สูงอายุตามนโยบายสวัสดิการสังคมของรัฐ โดยเริ่มเปิดดำเนินการในสมัยของ นายปกรณ อังศุสิงห์ เป็นอธิบดีกรมประชาสงเคราะห์

สัญญาณความเปลี่ยนแปลง

พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุ ได้ถูกละเลยและถูกทอดทิ้งให้เป็นภาระแก่สังคมมากขึ้น ด้วยเพราะโครงสร้างของครอบครัวมีขนาดเล็กลง สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวผู้สูงอายุทำให้สมาชิกในครอบครัวที่เป็นคนวัยหนุ่มสาวและคนวัยทำงานต้องดิ้นรนประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ที่เพียงพอ จึงไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ต่อผู้สูงอายุ นอกจากนั้นผู้สูงอายุยังขาดหลักประกันความมั่นคง

ในการดำรงชีวิตและบริการทางสังคมของรัฐที่มีอยู่ก็สามารถให้บริการแก่ผู้สูงอายุได้ในขอบเขตที่จำกัด ไม่ทั่วถึง โดยรูปแบบของบริการยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้สูงอายุ เป็นผลทำให้ผู้สูงอายุต้องเผชิญกับสภาพปัญหาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ภายใต้สัญญาณการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น บ้านบางแค ได้คงการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพตามสถานการณ์ของความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการก่อตั้งศูนย์บริการผู้สูงอายุสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน การปฏิบัติงานเชิงรุกในพื้นที่ใกล้เคียง การพัฒนาการบริการรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น

การพัฒนาที่ต่อเนื่อง

เมื่อพุทธศักราช ๒๕๔๘ ได้เกิดการพัฒนาแบบ “ก้าวหน้า..สู่ งานสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ที่มีมาตรฐาน” เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ตามเหตุผล ดังนี้

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ (มาตรา ๕๔ และ ๘๐)

- พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พุทธศักราช ๒๕๔๖ ที่ระบุนโยบายในเรื่องการคุ้มครองทางสังคมและการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากไร้ด้วยโอกาสเป็นภารกิจสำคัญของสำนักบริการสวัสดิการสังคม

- แผนพัฒนาคุณภาพเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ (พุทธศักราช ๒๕๔๕-๒๕๔๙) ที่เน้นยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิต การคุ้มครองทางสังคมและสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ (ยุทธศาสตร์ที่ ๒)

- นโยบายรัฐบาลที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างสังคมเข้มแข็งเพื่อเป็นหลักประกันให้แก่ผู้สูงอายุ

- ปัจจัยต่อเนื่องในเรื่องประชากรผู้สูงอายุของประเทศไทยที่มีแนวโน้มสูงขึ้นและคาดว่าจะมีผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาเด็ตร้อน ถูกทอดทิ้ง และมีฐานะยากจนเพิ่มขึ้น

ทำให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาท หน่วยงาน “สถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ” ในความรับผิดชอบ จากการเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ในความรับผิดชอบ มาเป็นพี่เลี้ยงหรือผู้ให้การส่งเสริมสนับสนุนครอบครัวและชุมชนท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุ เพื่อจัดการอบรม สาธิตและสนับสนุนท้องถิ่นให้มีการดำเนินการดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ของตน เพื่อให้สามารถรองรับผู้สูงอายุที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต โดยมุ่งหวังให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง และเป็นการสร้างความมั่นคงให้แก่ผู้สูงอายุภายใต้ชื่อใหม่ว่า “ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ”

ภารกิจของการเป็นหน่วยงานใหม่ รับผิดชอบบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๑. ศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศงานสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

๒. ศูนย์ฝึกอบรม และพัฒนา

๓. ศูนย์การเรียนรู้

๔. ศูนย์การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุแบบสถาบัน

๕. ศูนย์การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในชุมชน

๖. ศูนย์บริการให้คำแนะนำปรึกษาส่งต่อ

ซึ่ง บ้านบางแค ถือว่าเป็นหน่วยงานแรก ที่มีความพร้อมในการจัดบริการตามภารกิจใหม่ที่เกิดขึ้นทั้ง ๖ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ยุคความพร้อมต่อการให้บริการเพื่อสังคมผู้สูงอายุ

วันนี้ บ้านบางแค เราถือว่าเป็นยุคของความพร้อมต่อการให้บริการ สำหรับสังคมผู้สูงอายุ ด้วยเพราะเรามีความพร้อมในด้านทรัพยากร (สิ่งที่เป็นทรัพยากร) ด้านต่าง ๆ ดังนี้

อาคารและภูมิทัศน์

- มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการพักอาศัยเสมือนบ้าน

- มีภูมิทัศน์ที่ร่มรื่น สวยงาม

- มีสถานที่ออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุและบุคคลภายนอก

บุคลากร

- มีทีมงานสหวิชาชีพที่มีคุณภาพ
- บุคลากรมีทักษะในการปฏิบัติงาน

อุปกรณ์ที่ทันสมัย

- มีอุปกรณ์การให้บริการในด้านต่าง ๆ ที่ทันสมัย อาทิ

ทางการแพทย์ (กายภาพบำบัด) ที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุทั้งภายในและภายนอก

- มีอุปกรณ์สำนักงานที่พร้อมใช้งาน
- มีระบบเชื่อมต่อข้อมูลที่ทันสมัย (Wireless Lan)

เครือข่ายการทำงาน

- ชมรม/ชุมชนที่เป็นภาคีเครือข่ายกว่า ๑๐๐ ชุมชน
- หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

งบประมาณ

- งบประมาณจากภาครัฐ
- งบประมาณจากภาคเอกชน (มูลนิธิบ้านบางแค) ปัจจุบันมีทุนอยู่ประมาณ ๑๓๙ ล้านบาท
- ผู้สนับสนุน/ผู้มีอุปการคุณ ที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกปี

คุณภาพการให้บริการ

- มีบริการทั้ง ๖ ด้านตามภารกิจของหน่วยงาน
- มีคู่มือการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
- ได้รับรางวัลต่าง ๆ ได้แก่ หน่วยงานดีเด่นด้านการมีผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ประจำปี ๒๕๕๐ อันดับ ๒

- รางวัลชมเชยประเภทการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ประจำปี ๒๕๕๒

- รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ ประเภทการพัฒนากระบวนการ

บริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ประจำปี ๒๕๕๓

- ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคม

ลำดับแรกของประเทศ

- เป็นหน่วยงานแรกที่พัฒนานวัตกรรมการให้บริการผู้สูงอายุ

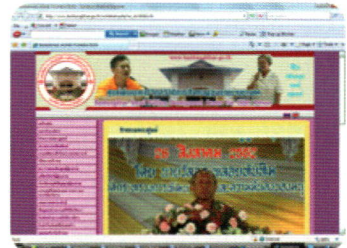
ตามโครงการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุให้อยู่ในบ้านอย่างมีความสุข และมีคุณค่า (Happy Home) ในกระบวนการฟื้นฟูสุขภาวะผู้สูงอายุ

ครอบคลุม ๔ มิติ คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านสังคม และด้านจิตวิญญาณ

ความมีชื่อเสียง

- เป็นสถานสงเคราะห์คนชราแห่งแรกของประเทศไทย
- ได้รับการยอมรับจากสังคม

เป้าหมายสู่การเป็นหน่วยงานสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุที่ยั่งยืน

๑. การเป็นศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุที่ทันสมัย ครอบคลุมครบวงจร
๒. เน้นรูปแบบการผสมผสานบริการที่จะอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันแก่ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น
๓. ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีการตระหนักรู้ในสิทธิของตนเองตามระบบบริการต่างๆ ที่สังคมจัดไว้ให้

โดยการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ และสร้างทัศนคติต่อผู้สูงอายุและประชาชนให้เกิดการยอมรับกับรูปแบบความสำคัญในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อการแก้ไขปัญหา แทนการหวังพึ่งบริการจากรัฐโดยตรงเพียงด้านเดียว

๔. ส่งเสริมความเข้มแข็ง และพัฒนาความสัมพันธ์ความอบอุ่นในครอบครัว เพื่อให้สามารถดูแลสมาชิกในครอบครัวด้วยตนเองได้ เมื่อประสบปัญหาขึ้นกับครอบครัว

๕. เพิ่มความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลซึ่งกันและกัน โดยให้ความสำคัญกับองค์กรท้องถิ่นในชุมชน ให้ตระหนักถึงความสำคัญและพัฒนาชุมชนพร้อมที่จะพึ่งตนเอง และเพื่อลดช่องว่างของการเกิดกลุ่มผู้ด้อยโอกาสขึ้นในชุมชน เกิดความเสมอภาคในการดำรงชีวิต

ผลงานดีเด่นของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค

ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ ในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันและต่อไปในอนาคต

๑. จัดบริการสวัสดิการสังคมที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานและมีรูปแบบที่หลากหลายแก่ผู้สูงอายุ โดยสามารถแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) ผู้สูงอายุที่อยู่ภายในศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค

- ให้บริการที่หลากหลายแก่ผู้สูงอายุภายในศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค โดยบริการทางการแพทย์ บริการส่งเสริมสุขภาพ กายภาพบำบัด อาชีวบำบัด สังคมสงเคราะห์ จิตวิทยานันทนาการ ศาสนา และฌาปนกิจ โดยทีมสหวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้สูงอายุภายในศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความสุขและรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง

๒) ผู้สูงอายุที่อยู่ภายในชุมชน/ชมรมต่างๆ

- เป็นศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ที่พร้อมทั้งด้านอุปกรณ์และบุคลากร สำหรับให้บริการผู้สูงอายุภายในชุมชน ซึ่งสามารถมาใช้บริการภายในบ้านบางแค โดยไม่ต้องเสียค่าบริการครอบคลุมบริการต่างๆ เสมือนเป็นผู้สูงอายุที่อยู่ภายในศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค

- ให้บริการแก่ผู้สูงอายุภายในชุมชน ผ่านการออกหน่วยเคลื่อนที่ โดยมีการบริการ ตรวจสุขภาพเบื้องต้น ให้คำแนะนำปรึกษา มอบเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้สูงอายุในชุมชน เป็นประจำทุกเดือน พร้อมทั้งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน (เดือนละ ๒ ครั้ง) ตอบข้อซักถาม ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นทาง Website E-mail โทรศัพท์ โทรสาร จดหมาย ฯลฯ

๒. ส่งเสริม สนับสนุน การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดบริการสวัสดิการสังคม แก่กลุ่มเป้าหมาย

- ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค มีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามโครงการเตรียมความพร้อมแก่สังคมผู้สูงอายุเพื่อเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า ประกอบด้วย

- โครงการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุในชุมชน
- โครงการครอบครัวสัมพันธ์
- โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุโดยชุมชนมีส่วนร่วม
- โครงการออมเพื่อสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน
- โครงการให้ผู้สูงอายุใช้ภูมิปัญญาสร้างอาชีพและรายได้
- โครงการอาสาสมัครผู้สูงอายุเพื่อสวัสดิการชุมชน

ซึ่งจากผลการดำเนินการ ในกิจกรรมต่างๆ ของโครงการเตรียมความพร้อมที่ผ่านมาทางศูนย์ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแคมีจำนวนภาคีเครือข่ายที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ มากขึ้น เช่น สำนักงานเขตต่างๆ ผู้นำชุมชน/ชมรมต่างๆ วัด โรงเรียน เป็นต้น ปัจจุบันทางศูนย์ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค มีชุมชน/ชมรมต่างๆ ที่เป็นภาคีเครือข่ายในการปฏิบัติงาน ด้านผู้สูงอายุมากกว่า ๑๒๐ แห่ง

- ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค มีการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ให้กับภาคีเครือข่ายที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง

- เป็นศูนย์การเรียนรู้ และศึกษาวิจัยด้านสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ผ่านการศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทำวิจัยจากทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

- ในการกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปี ของศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค จะนำข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นจากผู้สูงอายุ ชุมชน/ชมรม และภาคีเครือข่ายต่างๆ มาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปี ในช่วงประมาณเดือนกันยายนของทุกปี จะมีการจัดเวทีประชาพิจารณ์ เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานของ ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแคในรอบปีที่ผ่านมา และเพื่อร่วมกัน หาแนวทาง ทบทวน ปรับปรุง ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนกลยุทธ์ของศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแคในปีต่อไปด้วย

๓. พัฒนาระบบงาน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการดูแลผู้สูงอายุ

- มีการฝึกอบรมและสัมมนา พัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งภายในและภายนอกศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค เพื่อให้บุคลากรเกิดการพัฒนาทักษะที่เพิ่มขึ้น สามารถนำไปบูรณาการงานในตำแหน่งหน้าที่ของตนได้ โดยจัดให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมที่มีการดำเนินงานเป็นประจำและต่อเนื่อง

- จัดสำรวจความต้องการของบุคลากรภายในศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแครายบุคคล นำไปสู่การจัดทำแผนกิจกรรมประจำปี และจัดทำแบบสำรวจในด้านความผูกพันและความพึงพอใจการทำงานของบุคลากร เพื่อนำผลการวิเคราะห์ไปใช้พัฒนาองค์กรและปรับปรุงและพัฒนาระบบงานต่อไป

- ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแคจัดทำนโยบายของการกำกับดูแลองค์กรที่ดีไปปฏิบัติโดยมอบหมายให้แต่ละฝ่ายงานภายในศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค เช่น ด้านการเงินป้องกันทุจริต มีบัญชีรายรับ-รายจ่ายเป็นลายลักษณ์อักษร และดำเนินการตามข้อบังคับอย่างชัดเจน ด้านหลักธรรมาภิบาล มีการประกาศหลักปฏิบัติที่ดีให้กับบุคลากรทุกระดับปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้มีทิศทางในการปฏิบัติงานเดียวกันมุ่งสู่เป้าหมายของศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค โดยตรง

- ในส่วนแต่ละตำแหน่งงานได้ระบุน้ำที่ความรับผิดชอบและขั้นตอนการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรโดยจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุของศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค หากบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงาน หรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ จำเป็นต้องศึกษาบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบจากคู่มือการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง

- ในส่วนระบบการสรรหาและรักษาบุคลากร ทางศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค มีการประชุมนิเทศบุคลากรทุกราย มีหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้สมัครชัดเจน และมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ บทสรุปจากการปฏิบัติงานซึ่งกันและกัน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องตามแผนปฏิบัติงานของศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแคต่อไป

- ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค มีการกำหนดกระบวนการ ลำดับขั้นตอน เวลา ผู้รับผิดชอบในการให้บริการ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับนโยบาย แผนงานของศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค และกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมาโดยตลอด เพื่อเป็นแนวทางยึดถือปฏิบัติเป็นมาตรฐาน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานร่วมกัน

- มีการจัดทำแผนบริหารทรัพยากรบุคคลสอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานประจำปีเน้นการพัฒนาบุคลากรทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ทักษะประสบการณ์ การพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านนันทนาการ ฯลฯ

- พัฒนาระบบการจัดการข้อร้องเรียนโดยจัดตั้งศูนย์จัดการข้อร้องเรียน มีขั้นตอนการบริหารจัดการอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ โดยนำข้อร้องเรียนมาวิเคราะห์วางแผน แก้ไขปัญหา และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำ รวมถึงแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้ร้องเรียนทราบ

- ผู้เข้าร่วมอบรมหลักสูตรโครงการพัฒนาภาวะผู้นำไทย-สิงคโปร์

นอกจากนี้ ตลอดระยะเวลา ๕๗ ปีที่ผ่านมา การดำเนินงานของบ้านบางแค หรือภายใต้ชื่อที่ปรับเปลี่ยนใหม่ว่า ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค ได้พัฒนาจากบทบาทเชิงรับเป็นเชิงรุก เพื่อกระจายบริการให้ทั่วถึงและตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้สูงอายุที่อยู่กับครอบครัวในชุมชนต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น โดยเน้นให้ความสำคัญกับเครือข่ายทางสังคม รวมถึงกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน อันจะก่อให้เกิดพลังในการดูแลตนเองอย่างยั่งยืน และนอกจากบริการด้านการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนแล้ว บ้านบางแค ยังเป็นสถานที่สาธิตและนิเทศงาน รวมทั้งเป็นแหล่งความรู้ด้านวิชาการ ให้คำแนะนำปรึกษาแก่องค์กรภาครัฐและเอกชน ที่มีความสนใจหรือต้องการศึกษางานด้านการจัดงานสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ทั้งนี้ถือเป็นต้นแบบในการดำเนินงานในรูปแบบการให้บริการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในสังคม

ผลจากการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น สามารถสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบในเชิงบวก แก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้ชัดเจน โดยสรุปดังนี้

๑. กลุ่มผู้สูงอายุ/ครอบครัว สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

๑.๑) ผู้สูงอายุที่เข้ารับการสงเคราะห์ภายในศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค

๑.๒) ผู้สูงอายุที่อยู่ในครอบครัว ชุมชน

๒. กลุ่มเครือข่ายการทำงานด้านผู้สูงอายุ

๓. กลุ่มผู้ศึกษาดูงานจากภายในและภายนอกประเทศ

๔. กลุ่มผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ

๕. กลุ่มผู้เข้าศึกษาวิจัยงานด้านผู้สูงอายุ

๖. กลุ่มผู้รับบริการในสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ

๗. กลุ่มประชาชนโดยทั่วไป

๑. กลุ่มผู้สูงอายุ

๑.๑) ผู้สูงอายุที่เข้ารับการสงเคราะห์ภายในศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค

นโยบายหลักของศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค คือ การส่งเสริม สนับสนุน การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดบริการสวัสดิการสังคมที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานและมีรูปแบบที่หลากหลาย แก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อป้องกันมิให้ผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชนต่างๆ เดินเข้าสู่ระบบของสถานสงเคราะห์ ส่งผลให้การทำงานของศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค ในปัจจุบันเน้นการทำงานเชิงรุก ลงไปปฏิบัติงานในชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและพลังของคนในชุมชน หากทว่าขณะเดียวกัน ก็มีผู้สูงอายุบางรายที่ประสบปัญหาสังคมต่างๆ เช่น ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู ไม่มีที่อยู่อาศัย เร่รอน ถูกทอดทิ้งตามโรงพยาบาล ฐานะยากจน ถูกทารุณกรรมจากคนในครอบครัว อยู่กับครอบครัวไม่มีความสุข ฯลฯ ซึ่งศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค จะร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพิจารณารูปแบบการให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผ่านการสอบข้อเท็จจริง ลงเยี่ยมบ้าน เพื่อแก้ไขปัญหาที่ผู้สูงอายุ

ประสบอยู่ เช่น ผู้สูงอายุมีฐานะยากจน ขาดแคลนเรื่องอุปโภคบริโภคภายในบ้านศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแคจะช่วยเหลือในรูปแบบการสงเคราะห์สิ่งของเครื่องใช้ อุปโภคบริโภค

เพื่อให้ผู้สูงอายุใช้ชีวิตในบ้านปลายร่วมกับลูกหลานและคนในครอบครัว หากสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่าผู้สูงอายุประสบปัญหาความเดือดร้อนจริง ได้รับผลกระทบทางร่างกาย จิตใจ มีภาวะเสี่ยงสูงที่จะได้รับอันตรายต่อร่างกายและชีวิต ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแคจะรับอุปการะผู้สูงอายุเพื่อความปลอดภัยและความสุขในบ้านปลายของชีวิตต่อไป

๑.๒) ผู้สูงอายุที่อยู่ในครอบครัว ชุมชน

จากการปฏิบัติงานตามภารกิจเชิงรุกในชุมชนที่หลากหลายของศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค ส่งผลให้ผู้สูงอายุที่อยู่ในครอบครัว ชุมชนได้รับประโยชน์ต่าง ๆ มากมาย อาทิ

กิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุในชุมชน เจ้าหน้าที่ทีมสหวิชาชีพของศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค จะต้องลงจัดเวทีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมแก่กลุ่มผู้ที่กำลังจะเข้าสู่วัยสูงอายุ หรือเป็นผู้สูงอายุแล้ว เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ในการดูแลตนเอง เช่น ด้านสุขภาพ โรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในวัยสูงอายุ การรับประทานยา ด้านกายภาพบำบัด อย่างไรก็ตามไม่ให้ปวดเมื่อย ด้านโภชนาการ อาหารการกินที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ด้านจิตใจ วิธีการผ่อนคลายความเครียดเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ไม่พึงประสงค์ในครอบครัว หรือด้านสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ เป็นต้น

ซึ่งจากผลการประเมินผู้สูงอายุที่เข้าร่วมเวทีการเรียนรู้ข้างต้น ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับสูง ไม่ว่าจะเป็นวิธีการถ่ายทอดข้อมูลที่เป็นกันเอง เข้าใจง่าย ไม่น่าเบื่อ และที่สำคัญผู้สูงอายุได้รับความรู้บางอย่างที่ตนเองไม่ทราบมาก่อน อาทิ สิทธิต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ เป็นต้น เหล่านี้ทำให้ผู้สูงอายุสามารถที่จะเรียนรู้ให้ตนเองเท่าทันกับสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ และสามารถปรับใจอยู่อย่างยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ ทั้งร่างกายและจิตใจ พร้อมกับครอบครัวได้อย่างมีความสุข และมีคุณค่าตลอดไป

กิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ในชุมชน บ้านบางแคได้จัดค่ายครอบครัวสัมพันธ์ และร่วมกับชุมชน จัดกิจกรรมตามวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ วันสงกรานต์ วันผู้สูงอายุแห่งชาติ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมทั้งหลายที่เกิดขึ้น ก็มุ่งเน้นให้ครอบครัว ชุมชน สังคมเห็นถึงความสำคัญ และคุณค่าของผู้สูงอายุ

ซึ่งจากผลการประเมิน พบว่า ผู้สูงอายุและครอบครัว
ที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้มีโอกาสได้ใกล้ชิด เปิดใจเพื่อสะท้อน
ความรู้สึกต่อกัน ได้รับรู้แนวคิดในมุมที่แตกต่างระหว่างวัย
ส่งผลทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบางอย่างของสมาชิก
ในครอบครัวไปในทางที่ดีขึ้น เช่น ลูกไม่อยากให้พ่อสูบบุหรี่
พ่อไม่อยากให้แม่ขับขี้น แม่ไม่อยากให้ลูกแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว
ปู่ย่าตายายในครอบครัวอยากพูดคุยกับลูกหลานภายในบ้านมากขึ้น พฤติกรรมเหล่านี้ได้มีการ
เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ทำให้ครอบครัวเกิดความรัก ความเข้าใจซึ่งกันและกัน
และอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขได้

ส่วนกิจกรรมตามวันสำคัญต่าง ๆ อาทิ งานรณรงค์ดำหัว
ขอพรผู้สูงอายุ งานทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ พบว่า ผู้สูงอายุ
รู้สึกว่าคุณค่าที่มีลูกหลานภายในบ้าน หรือคนในชุมชน
คิดถึงห่วงใย ให้ความเคารพอยู่เสมอ และทุกท่านก็ตั้งใจว่า
จะดำรงตนให้เป็นที่น่าเคารพนับถือเช่นนี้ตลอดไป

กิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน และผลักดัน ให้เกิดการรวมกลุ่มจัดสวัสดิการภาคประชาชน
(ออมเงิน) ในชุมชนขึ้น โดยปัจจุบันสามารถจัดตั้งเป็นกลุ่มกองทุนได้ถึง ๗ กองทุน ส่งผลให้กลุ่มผู้สูงอายุ
ที่ถือว่าเป็นกลุ่มแกนนำหลักในการดำเนินการ ซึ่งมีการบริหารจัดการกลุ่มโดยตนเอง และ
มีการสร้างการเรียนรู้ต่อยอดกันเองภายในกลุ่ม อาทิ การขยายฐานกลุ่มออมซึ่งเดิมมีแต่กลุ่มผู้สูงอายุ
ไปสู่กลุ่มลูกหลานในครอบครัว และเน้นปลูกฝังเรื่องของ การออมเงินเพื่ออนาคตให้คนในชุมชน
จนเกิดการรวมกลุ่มเป็นสมาชิกออมเงินเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยังผลให้ชุมชนเกิดความสามัคคี
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน และสำคัญที่สุด คือ เกิดความมั่นคงด้านสวัสดิการที่จะได้รับ
จากคนในชุมชนร่วมกัน

กิจกรรมซ่อมแซมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน โดยความร่วมมือ
ของคนในชุมชน ในการลงแรง ร่วมมือร่วมใจเพื่อดำเนินการซ่อมแซม ซึ่งบ้านบางเคเป็นผู้นำสนับสนุน
ด้านปัจจัยในการดำเนินการส่วนหนึ่ง ทั้งนี้สามารถทำให้บ้านผู้สูงอายุจากสภาพเดิมที่ทรุดโทรม เช่น
หลังคารั่ว ห้องน้ำพัง บันไดไม่มีราวจับ พื้นบ้านผุพัง ฯลฯ ได้รับการซ่อมแซมปรับปรุงให้อยู่
ในสภาพที่ใช้งานได้ดี ไม่ต้องกังวลเรื่องความไม่ปลอดภัยจากสภาพบ้านที่ทรุดโทรม ก่อให้เกิด
ความมั่นคงในการใช้ชีวิตประจำวันภายในบ้านเพิ่มขึ้นจากเดิม กิจกรรมซ่อมแซม ปรับปรุง

สถานที่จัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน เช่น สถานที่ที่เป็นที่ตั้งของชมรมผู้สูงอายุ ลานอเนกประสงค์ หอ่งน้ำส่วนกลาง ศาลาอเนกประสงค์ สนามเปตอง เป็นต้น ที่มีสภาพทรุดโทรม ผุพัง ไม่ปลอดภัย ให้ได้รับการซ่อมแซม ปรับปรุงให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน เพื่อให้ผู้สูงอายุในชุมชน และประชาชนทั่วไปได้มาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานที่ที่รวมกลุ่มนั้น ๆ

กิจกรรมให้ผู้สูงอายุใช้ภูมิปัญญาสร้างอาชีพและรายได้ ซึ่งเน้นให้ผู้สูงอายุในชุมชน ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์แก่สังคม/ชุมชน รวมทั้ง จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พัฒนาเทคนิค ทักษะการถ่ายทอด เพื่อผู้สูงอายุจะได้เพิ่มพูนทักษะ ของตนเอง และมีผลไปถึงการเพิ่มพูนรายได้ ซึ่งผู้สูงอายุหลายรายก็นำผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาจำหน่าย ตามสถานที่ต่าง ๆ สร้างรายได้บางส่วนให้กับตนเอง แต่ความรู้สึที่แท้จริงของผู้สูงอายุต่อกิจกรรมนี้ คือ ความภาคภูมิใจที่ได้มีโอกาสรับเชิญไปเป็นวิทยากรถ่ายทอดตามสถานที่ต่าง ๆ แม้บางครั้ง สุขภาพความชราจะไม่ค่อยเอื้ออำนวย แต่ก็ยังมีความพยายามที่จะไปถ่ายทอด เกิดคุณค่าในตนเอง ที่ยังเป็นประโยชน์ต่อสังคม คนรุ่นหลัง

กิจกรรมการออกหน่วยเคลื่อนที่เยี่ยมเยียนผู้สูงอายุตามบ้านในชุมชน เดือนละ ๑ ครั้ง โดยทีมสหวิชาชีพของบ้านบางแค และกลุ่มนักศึกษาฝึกงานตามสาขาต่าง ๆ มีการจัดบริการ ตรวจสุขภาพเบื้องต้น บริการกายภาพบำบัด บริการด้านจิตวิทยา บริการด้านสังคมสงเคราะห์ ให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ตลอดจนช่วยเหลือ ผู้ประสบปัญหาทุกข์ยากเดือดร้อน เช่น คนพิการ เด็กถูกทอดทิ้ง ฯลฯ บุคคลยากไร้ในชุมชน

ตามความจำเป็นเหมาะสม เช่น การส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป เป็นต้น กิจกรรมนี้ส่งผลให้ผู้สูงอายุได้รับการบริการในด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งรับรู้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ถึงที่บ้าน ซึ่งผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่ไม่สามารถออกไปรับบริการจากสังคมภายนอกได้ เนื่องจากเป็น อัมพฤกษ์ อัมพาต พิการ จะรู้สึกดีใจที่มีเจ้าหน้าที่ไปเยี่ยมเยียนถึงบ้าน

การสนับสนุนกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุในความรับผิดชอบ จำนวน ๒ ชมรม ได้แก่ ชมรมผู้สูงอายุบางแค ซึ่งตั้งอยู่ภายในบริเวณศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค และชมรมผู้สูงอายุบ้านทิพย์สุนันท์ ตั้งอยู่บริเวณหมู่บ้านเศรษฐกิจ เขตบางแค โดยทั้ง ๒ ชมรมนี้ มีสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยประมาณเดือนละ ๒๐๐ คน และทั้ง ๒ ชมรมนี้มีการบริหารจัดการชมรมในรูปคณะกรรมการอย่างเป็นทางการได้การสนับสนุนเงินบริหาร เดือนละ ๒,๐๐๐ บาท และการเข้าร่วมจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้สูงอายุภายในชมรม ส่งผลให้สมาชิกชมรมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ ที่ได้ทำกิจกรรมกับเพื่อนผู้สูงอายุวัยเดียวกัน ได้มีกิจกรรมทำในตอนกลางวัน เพื่อคลายเหงาจากครอบครัวที่ไม่ค่อยมีเวลาดูแล และนอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริม ฟื้นฟูสุขภาพร่วมกับผู้สูงอายุภายในศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแคร่วมกันด้วย

๒. กลุ่มเครือข่ายการทำงานด้านผู้สูงอายุ

ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค ได้ดำเนินการสร้างเครือข่าย เพื่อการพัฒนาสังคมมาโดยตลอด ซึ่งจะเน้นการรวมกลุ่มเพื่อก่อให้เกิดการสร้างกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ ณ ปัจจุบันนี้ บ้านบางแคมีกลุ่มเครือข่ายในพื้นที่ชุมชนต่าง ๆ ที่หลากหลาย และทุกกลุ่มส่วนใหญ่มีความเข้มแข็งในการทำงานด้านผู้สูงอายุ และด้านอื่น ๆ ร่วมกัน ดังนี้

๑) เครือข่ายอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ประกอบด้วย ผู้สูงอายุในชุมชนต่าง ๆ จากเขตบางแค เขตภาษีเจริญ เขตหนองแขม เขตบางกอกน้อย เขตตลิ่งชัน เขตทุ่งครุ เขตราชบุรีรณะ เขตบางกอกใหญ่ เขตบางขุนเทียน เขตคลองสาน จำนวน ๑๓๐ คน อาสาสมัครเหล่านี้ต้องสมัครใจในการเข้าร่วมเป็นเครือข่าย และต้องได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่ศูนย์ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแคกำหนดไว้ หลังจากนั้น ก็จะทำหน้าที่ในการช่วยดูแลเพื่อนผู้สูงอายุด้วยตนเอง ในชุมชน ซึ่งแยกว่าตัวอาสาสมัครเองในทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สำหรับการดูแลจริง ๆ แล้วก็เป็นการเอื้อเฟื้อเกื้อกูลกัน ดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชน เช่น การแบ่งปันอาหารให้กับเพื่อนบ้าน การนำไปพบแพทย์ตามนัดในกรณีที่บุตรหลานหรือญาติพี่น้องไม่สามารถพาไปได้ การดูแลว่าผู้สูงอายุนั้นทานยาถูกต้องหรือไม่ ฯลฯ หากเป็นปัญหาที่ตัวอาสาสมัครเองไม่สามารถหาทางออกให้กับผู้สูงอายุที่ตนเองดูแลได้ก็จะปรึกษากับทางบ้านบางแคเพื่อให้คำแนะนำและการช่วยเหลือที่เหมาะสม

๒) เครือข่ายคณะทำงานในชุมชน/ฝ่ายงานพัฒนาชุมชน และสวัสดิการ ประกอบด้วย คณะกรรมการในแต่ละชุมชนและเจ้าหน้าที่ตามสำนักงานเขตพื้นที่ต่าง ๆ กลุ่มนี้ถือเป็นเครือข่ายในการดำเนินงานการจัดสวัสดิการสังคม และเฝ้าระวังดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในชุมชนร่วมกัน ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค เป็นประจำสม่ำเสมอ

๓) เครือข่ายกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุบ้านบางแค คือ เป็นเครือข่ายด้านการเงินออมผู้สูงอายุในชุมชน ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกัน ระหว่างคณะกรรมการกองทุนสัจจะวันละ ๑ บาท จำนวน ๗ กองทุน (๗ ชุมชน) โดยกองทุนต่าง ๆ เหล่านี้ ต่างมีการดำเนินการจัดสวัสดิการภาคประชาชน เพื่อคนในชุมชน/ชมรมของตนเองทุกวัย โดยกลุ่มผู้สูงอายุเป็นแกนนำ การเป็นเครือข่ายไม่ได้นำตัวเงินมารวมกัน แต่ละกองทุนมีการบริหารจัดการด้วยตนเอง แต่เป็นการรวมตัวกันเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันของกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแลของศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค เช่น ในเรื่องความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการกองทุน ระบบสวัสดิการ และการจัดการกับปัญหาต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมระหว่างประชาชนด้วยตนเอง และประชาชนกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งรัฐบาลและเอกชน เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจหรือแรงจูงใจให้สมาชิกได้ปฏิบัติกิจกรรมช่วยงานสังคมและส่วนรวม เพื่อก่อให้เกิดความเชื่อมโยงกองทุนต่างๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อการรวมตัวไปสู่กิจกรรมอื่นๆ การรวมตัวเป็นเครือข่ายทำให้กองทุนต่าง ๆ มีความเข้มแข็ง สามารถจัดการกับปัญหา ได้ข้อมูลการบริหารงานที่แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ เมื่อกองทุนมีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการได้อย่างเป็นระบบก็ส่งผลให้คนในชุมชน/ชมรมทุกกลุ่มวัยได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึงและครอบคลุม

๔) เครือข่ายเยาวชนสืบสานภูมิปัญญา เป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุทั้งในบ้านบางแคและในชุมชนได้นำความรู้ความสามารถที่สั่งสมประสบการณ์มายาวนานถ่ายทอดให้กับเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาได้เรียนรู้อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง หรือในชุมชนใกล้บ้าน ทั้งนี้เพื่อให้เด็กและเยาวชน

ได้ตระหนักถึงคุณค่าและภูมิปัญญาของผู้สูงอายุที่เป็นปุชนิยบุคคล ซึ่งได้ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้รักและเคารพผู้สูงอายุในครอบครัวด้วย รวมทั้งภูมิปัญญาความรู้ที่เด็กและเยาวชนได้รับไปยังสามารถนำไปปรับใช้ช่วยเสริมรายได้ในครอบครัวได้อีกทางหนึ่ง และยังสามารถนำไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่นได้เป็นการเผยแพร่ความรู้ภูมิปัญญาไม่ให้สูญสลายไปกับตัวผู้สูงอายุ

๕) เครือข่ายจิตอาสา ประกอบด้วย นักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไป ที่มีจิตบริการมุ่งหวังช่วยเหลือผู้สูงอายุในบ้านบางแค โดยได้ผลิตเปลี่ยนหมอนเวียนเข้ามาบำเพ็ญประโยชน์ให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุในบ้านบางแคเป็นประจำ โดยกลุ่มผู้ที่มีจิตอาสาเหล่านี้จะแวะมาเยี่ยมเยียนคุณตาคุณยาย เมื่อว่างจากการศึกษา และการทำงานในเวลาปกติ ซึ่งธรรมชาติเมื่อเรามีเวลาว่างก็ต้องต้องการการพักผ่อนแต่กลุ่มที่มีจิตอาสาเหล่านี้กลับต้องการใช้เวลาที่ว่างของตนเองให้มีประโยชน์กับผู้อื่นแม้เพียงเล็กน้อย ซึ่งการที่กลุ่มคนเหล่านี้มาทำงานบริการช่วยเหลือผู้สูงอายุทำให้ผู้สูงอายุ

มีความสุข บางครั้งในวันหยุดเจ้าหน้าที่จะต้องมีภารกิจหลายด้าน เช่น ต้อนรับแขกที่มาเยี่ยมชม ดูแลเรื่องกิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุ ซึ่งอาจจะมีปัญหาไม่เพียงพอกับความต้องการหรือจำนวนผู้สูงอายุบ้าง แต่เครือข่ายจิตอาสาที่มาช่วยเติมเต็มในส่วนเหล่านี้ได้ และยังทำให้กลุ่มเหล่านี้ได้ตระหนักถึงปัญหาของผู้สูงอายุ เห็นคุณค่าของวัยผู้สูงอายุ ได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันระหว่างวัย ส่งผลให้มีจิตใจที่เมตตา โอบอ้อมอารี ซึ่งกลุ่มเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญที่จะไปประชาสัมพันธ์ให้กับคนในครอบครัว คนในสังคมได้รับรู้ว่าไม่ควรทอดทิ้งวัยผู้สูงอายุไว้เพียงลำพัง หรือทอดทิ้งไว้ในบ้านพักผู้สูงอายุ แต่ควรจะดูแลผู้สูงอายุในครอบครัวหรือในชุมชนเป็นอย่างดีเพราะเป็นวัยที่ได้ตรากตรำทำงานเพื่อผู้อื่นมามากมาย และเป็นผู้ให้อย่างแท้จริง ควรได้รับการเคารพมากกว่าการทอดทิ้ง เป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดีสู่สังคมต่อไป

๖) เครือข่ายครอบครัว เป็นกลุ่มเครือข่ายที่เกิดจากการจัดกิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ของศูนย์ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแคซึ่งประกอบด้วยกลุ่มคน ๓ วัย มาทำกิจกรรมร่วมกันเสริมสร้างให้เกิดความรักความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันระหว่างวัยต่าง ๆ ในครอบครัว เมื่อผู้แทนครอบครัวในแต่ละชุมชนแต่ละเขตได้มาร่วมกิจกรรมกับบ้านบางแคแล้ว ก็ได้มีการนำกิจกรรมไปจัดในชุมชนโดยมีทีมงานจากบ้านบางแคร่วมจัดกิจกรรมกับครอบครัวในชุมชนด้วย การจัดกิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ในชุมชนเป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้ ความเข้าใจ ความคิดของวัยต่าง ๆ ในครอบครัวที่อยู่ร่วมกัน เพราะครอบครัวส่วนใหญ่จะประกอบด้วยคนหลายวัย แต่ละวัยก็มีความคิด ความเข้าใจในวัยอื่น ๆ แตกต่างกันไป ซึ่งบางครั้งวัยเด็กก็ไม่เข้าใจวัยผู้ใหญ่ หรือวัยผู้สูงอายุ ในขณะที่วัยผู้ใหญ่ก็ไม่เข้าใจวัยผู้สูงอายุ ซึ่งสิ่งที่จะตามมาของความไม่เข้าใจนี้คือความขัดแย้งและหากไม่สามารถบริหารความขัดแย้ง

นี้ได้สิ่งที่ตามาคือความแตกแยก ซึ่งเมื่อครอบครัวแตกแยก ชุมชนและสังคมก็จะเป็นตัวที่ต้องรองรับปัญหา ครอบครัวเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดในสังคม ประกอบด้วยคนเพียงไม่กี่คนแต่เป็นหน่วยที่เป็นปัญหามากที่สุดในสังคมเช่นกัน หากถามว่าที่เด็ก ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ มีปัญหาสังคมทุกวันนี้เกิดจากอะไร คำตอบที่มากที่สุดก็คือมีปัญหาครอบครัว หากสามารถลดปัญหาครอบครัว สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างวัยได้ ชุมชนและสังคมก็จะมีความสุข ปัญหาสังคมต่าง ๆ ก็จะลดลง

๗) เครือข่ายกลุ่มสามวัยร่วมใจสร้างเสริมสุขภาพ จาก กลุ่มผู้แทนผู้สูงอายุ ผู้ใหญ่ เด็ก อาทิสำนักงานเขตภาษีเจริญ สมาชิกสภาเขตภาษีเจริญ โรงเรียน ชมรมผู้สูงอายุ สถานีกาชาดไทย

การศึกษานอกโรงเรียนเขตภาษีเจริญ วัดนิมมานรดี เป็นต้น เครือข่ายกลุ่มนี้มีการจัดประชุมคณะกรรมการเป็นประจำทุก ๒ เดือนครั้ง และมีการจัดกิจกรรมร่วมกันต่อเนื่องทุกเดือน ซึ่งส่งผลให้สมาชิกของกลุ่มเครือข่าย มีการพัฒนา สร้างเสริมสุขภาพของตนเอง ในลักษณะของพหุวัย พหุภาคี และพหุมิติ ในด้านสุขภาพกาย จิต และสังคม

๓. กลุ่มผู้ศึกษาดูงานจากภายในและภายนอกประเทศ

ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค จะมีกลุ่มผู้เข้ามาศึกษาดูงาน ในแต่ละวันเป็นจำนวนหลายคณะ เนื่องจากเป็นที่นิยมรับ และเชื่อมั่น จากสังคมโดยรวมว่า เป็นหน่วยงานที่สามารถเป็นต้นแบบที่ได้มาตรฐานในด้านการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุอย่างชัดเจน จึงมีผู้เข้ามาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่ยาวนาน ดังเห็นได้จากสถิติการเข้าศึกษาดูงาน ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ - ปัจจุบัน

ภายในประเทศ แบ่งออกเป็น ดังนี้

- กลุ่มนักศึกษา นักเรียนทั่วไป	จำนวน	๖๘	คณะ
- กลุ่มนักศึกษาพยาบาล	จำนวน	๒๕	คณะ
- กลุ่มพระสงฆ์	จำนวน	๓	คณะ
- กลุ่มสถานสงเคราะห์คนชรา	จำนวน	๙	คณะ
- กลุ่มคณะกรรมการ	จำนวน	๒	คณะ
- กลุ่มชมรมผู้สูงอายุ	จำนวน	๗	คณะ
- กลุ่มโรงพยาบาล	จำนวน	๔	คณะ
- กลุ่มบุคคลทั่วไป	จำนวน	๕๑	คณะ

ภายนอกประเทศ ได้แก่

- ผู้บริหารจากคณะกรรมการระดับชาติผู้สูงอายุจากหน่วยงาน China National Committ On Ageing ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
- เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการค่ายผู้นำวัย.เอ็ม.ซี.เอ ระดับชาติ ครั้งที่ ๒๙
- นักศึกษาการพยาบาลจากประเทศญี่ปุ่น
- คณะ Dr.Horie Yutaka และ Dr.Chikava Sakaguchi อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข/แรงงานและสวัสดิการสังคมประเทศญี่ปุ่น
- พระสงฆ์จากประเทศทิเบต และชาวฮ่องกง
- นักศึกษาต่างประเทศหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตจากประเทศสวีเดน
- คณะเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานไคก้า ประเทศญี่ปุ่น และข้าราชการจากกระทรวงต่าง ๆ ที่เข้าร่วมประชุมโครงการระหว่างประเทศในส่วนของการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ
- คณะสมาชิก Provincial House of Representatives จาก ประเทศอินโดนีเซีย
- คณะวิทยากรกรมการครอบครัวและชุมชน ประเทศออสเตรเลีย
- Sagamihara Minami Hospital โรงพยาบาลประเทศญี่ปุ่น
- Ms.Fiona เจ้าหน้าที่จากสำนักงานใหญ่ Cross Cultural Solutions (CCS)
- นักศึกษาแพทย์พยาบาลของประเทศญี่ปุ่น และนักศึกษาไทย สถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล หลักสูตร "Integration of Health and Social Development : Thailand's Experience"
- นักศึกษามหาวิทยาลัยริทซ์เมคคันเอเชียแปซิฟิก (APU) ประเทศญี่ปุ่น
- คณะภริยาอดีตนายกรัฐมนตรีประเทศมาดากัสการ์ และที่ปรึกษา
- ปรธานบริษัทที่ให้บริการด้าน clinic และ Nursing Home ของประเทศญี่ปุ่น
- วิทยาลัยไดโซ ประเทศญี่ปุ่น
- คณะเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ประเทศแคนาดา
- ผู้เข้าร่วมอบรมหลักสูตรโครงการพัฒนาภาวะผู้นำไทย-สิงคโปร์

๔. กลุ่มผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ

ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแคได้สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ผ่านการถ่ายทอดความรู้จากการปฏิบัติงานจริงภายในศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค โดยจำแนกตามแต่ละสาขาวิชา ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแคร่วมกับคณาจารย์จากสถาบันการศึกษา ผู้ฝึกสอนหรือผู้ควบคุมจากแต่ละหน่วยงาน ทำหน้าที่เป็นอาจารย์นิเทศงานคอยให้ข้อมูล คำแนะนำ คำปรึกษา รวมทั้งเรียนรู้ควบคู่กับการปฏิบัติงานจริง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ประโยชน์ทั้งผู้ฝึกปฏิบัติงานและศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแคเองตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนชาวต่างชาติเข้ามาฝึกปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ สามารถจำแนกเป็นสาขาต่างๆ ดังนี้

สาขาการพยาบาล

ในการฝึกภาคปฏิบัติงานสาขาการพยาบาลนั้น ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละสถาบันการศึกษา มีหน้าที่ให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะการเจ็บป่วยทั้งทางร่างกายและจิตใจ และในช่วงระยะเวลาการฝึกปฏิบัตินั้น ผู้ฝึกปฏิบัติมีหน้าที่ดูแลจัดกิจกรรมเฉพาะรายหรือกลุ่มชน ให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพ การบริการด้านพยาบาลแก่ผู้สูงอายุ เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้จากการเข้ามาฝึกปฏิบัติงานไปประยุกต์ใช้ในอนาคตต่อไป ซึ่งหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติจะต้องนำเสนอในรูปแบบรายงาน และเสนอแนะข้อคิดเห็นเชิงวิพากษ์ต่อศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงต่อไป

สาขาจิตวิทยา

ผู้ฝึกปฏิบัติงานด้านจิตวิทยา จะมุ่งเน้นการเรียนรู้และฝึกบทบาทในการทำ Case Study ของผู้สูงอายุในบ้านบางแค และการจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค พร้อมการใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยาที่ช่วยแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ ซึ่งหลังจากการฝึกปฏิบัติงานแล้วต้องมีการจัดทำรายงานประเมินผลการปฏิบัติงานพร้อมข้อเสนอแนะทุกครั้ง

สาขาสังคมสงเคราะห์

ผู้ฝึกปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ จะได้รับการเรียนรู้ในเรื่องของงานบริการสังคม สงเคราะห์เฉพาะราย การสงเคราะห์แบบกลุ่มชน และงานสังคมสงเคราะห์ชุมชน ทั้งผู้สูงอายุที่อยู่ในหน่วยงานและผู้สูงอายุที่อยู่ในชุมชน ทั้งนี้ต้องมีการปฏิบัติงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพ พูดคุย สอบถาม สอบข้อเท็จจริง ให้คำแนะนำ คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาและพฤติกรรมของผู้สูงอายุ รวมถึงการศึกษาพฤติกรรมเพื่อแก้ไขปัญหของผู้สูงอายุรายบุคคล (Case Study) โดยประยุกต์ใช้ความรู้ ทฤษฎีที่ได้ศึกษามาประกอบ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาด้านสังคมสงเคราะห์ต่อไป โดยนำเสนอในรูปแบบรายงาน พร้อมทั้งเสนอแนะเชิงวิพากษ์แก่สถาบันการศึกษาและศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค

สาขางานพัฒนาชุมชน

ผู้ฝึกปฏิบัติงานเข้าเรียนรู้งานภารกิจในเรื่องการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะกับกลุ่มผู้สูงอายุ และครอบครัว พร้อมทั้งร่วมปฏิบัติงานคู่กับเจ้าหน้าที่ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค ทั้งนี้มีการให้นักศึกษาได้ร่วมคิด เสนอรูปแบบการพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรม ซึ่งล้วนก่อให้เกิดผลดีแก่ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น

สาขาโภชนาการ

ผู้ฝึกภาคปฏิบัติ ได้เข้าเรียนรู้งานด้านโภชนาการของผู้สูงอายุภายในศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค และยังได้จัดกิจกรรมส่งเสริม สานิต เรื่องอาหาร และการออกกำลังกายให้แก่ผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง

สาขากายภาพบำบัด

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ องค์การไจก้า ส่ง Mr. Takatoshi Wakimoto อาสาสมัครอาสาสมัคร สาขากายภาพบำบัด เข้าปฏิบัติงานที่ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค

Mr. Takatoshi Wakimoto เป็นบุคคลหนึ่งที่ได้เข้าร่วมปฏิบัติงานหลักด้านกายภาพบำบัดของศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค เป็นระยะเวลายาวนานถึง ๑ ปีเต็ม (ปี ๒๕๕๒) ซึ่งทีมสหวิชาชีพบ้านบางแคได้มีการพูดคุยถึงงานสวัสดิการสังคมกับ Mr. Takatoshi Wakimoto ในเชิงสร้างสรรค์ตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติงาน เทคนิค ทักษะเฉพาะด้านต่าง ๆ มากมาย และสามารถเรียนรู้ในเชิง win win ทั้งของ Mr. Takatoshi Wakimoto และศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค ซึ่งก็ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพต่อการให้บริการเพิ่มขึ้น

สาขาบริหาร

นักศึกษา ได้เข้าศึกษาเรียนรู้งานด้านการบริหารงานในมุมต่าง ๆ ของหน่วยงาน พร้อมทั้งได้ลงมือปฏิบัติงานจริง ในเรื่องของการจัดการระบบการบริหารงาน อาทิ ธุรกิจ สารบรรณ งานพิมพ์ ต่าง ๆ ซึ่งนักศึกษาได้รับความเชี่ยวชาญในการทำงานเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน จากตำราทฤษฎีที่เรียนในห้องเรียน

สาขาการดูแลผู้สูงอายุทั่วไป ประกอบด้วย

หน่วยงานภายในประเทศ

๑) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุในบ้าน สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี ร่วมกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพพณิชยการ

๒) ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรวุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงานผู้ดูแลเด็กและผู้สูงอายุ จากศูนย์การศึกษาเพื่อสุขภาพ เครือโรงพยาบาลพญาไท ร่วมกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน

๓) ผู้เข้าอบรมโครงการต้นกล้าอาชีพ หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุและเด็ก ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) เข้าฝึกงานการดูแลผู้สูงอายุ

๔) เจ้าหน้าที่จากศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดปทุมธานี ศึกษาดูงานและฝึกปฏิบัติงานดูแลผู้สูงอายุ

๕) เจ้าหน้าที่จากศูนย์การเรียนรู้การดูแลผู้สูงอายุเมืองใหม่ จังหวัดสมุทรปราการ ศึกษาดูงานและฝึกภาคปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุ

๖) เจ้าหน้าที่จากสถานสงเคราะห์คนชราบ้านศรีตรัง จังหวัดตรัง ศึกษาดูงานและฝึกภาคปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุ

๗) เจ้าหน้าที่จากศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดนครพนม ศึกษาดูงานและฝึกภาคปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุ

หน่วยงานต่างชาติ

หน่วยงาน Cross Cultural Solutions (CCS) ซึ่งเป็นหน่วยงานอาสาสมัครนานาชาติ ได้จัดส่งอาสาสมัครชาวต่างชาติ เข้าฝึกปฏิบัติงานในศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแคอย่างต่อเนื่อง มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ ถึงปัจจุบัน

หน่วยงานสมาคมครอบครัวอาสาสมัคร (The Family) ซึ่งเป็นเครือข่ายองค์กรเอกชน ที่อุทิศเวลาทำประโยชน์ให้กับสังคม

โดยอาสาสมัครส่วนใหญ่ที่เข้ามาฝึกปฏิบัติ มีทั้งกำลังศึกษาอยู่ หรือ ทำงานแล้ว แต่สนใจอยากเรียนรู้ งานด้านผู้สูงอายุ วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของสังคมไทย จึงเลือกที่จะมาปฏิบัติงานที่ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค ซึ่งทุกคนที่ได้เข้ามาเรียนรู้งาน จะมีความรู้สึกประทับใจ ต่อการดูแลผู้สูงอายุของเจ้าหน้าที่ และส่วนใหญ่ชอบบรรยากาศ สถานที่ หรือกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติเป็นอย่างดี

ในการฝึกภาคปฏิบัติงาน สาขาการดูแลผู้สูงอายุนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุอยู่แล้ว หรือกำลังจะไปปฏิบัติงานในด้านการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งระหว่างการฝึกปฏิบัติงาน จะมีเจ้าหน้าที่ของศูนย์พัฒนา ฯ บ้านบางแค เป็นผู้ดูแล แนะนำอย่างใกล้ชิด เพราะจะเป็นกลุ่มที่ขาดประสบการณ์ ทักษะในการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติงาน ได้มีการประเมินผล พบว่า ทุกคนที่ฝึกปฏิบัติงานมีความพอใจที่ได้เรียนรู้งานใหม่ ๆ และบางวิธีการสามารถเป็นแนวทางในการที่จะนำไปใช้กับผู้สูงอายุที่ตนรับผิดชอบอยู่ได้อย่างแท้จริง

โดยสรุป กลุ่มผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ จะได้รับการเรียนรู้ ขั้นตอนวิธีการทำงานในแต่ละสาขางานของศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแคอย่างใกล้ชิด เรียนรู้ขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบ เป็นการเปิดโอกาสในการเรียนรู้ ทักษะประสบการณ์ หรือชีวิตในการทำงานที่แท้จริง ถือเป็นสนามในการเตรียมความพร้อมของผู้มารับการฝึกปฏิบัติที่จะต้องไปปฏิบัติงานจริงในอนาคตต่อไป

๕. กลุ่มผู้เข้าศึกษาวิจัยงานด้านผู้สูงอายุ

ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค ถือเป็นแหล่งที่มีกลุ่มบุคคลเข้ามาศึกษาวิจัยงานด้านผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง กลุ่มต่าง ๆ ได้เข้ามาศึกษา วิจัยงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ส่งผลให้เกิดประโยชน์ในแง่มุมต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นตัวของนักศึกษาเอง ที่ได้รับประสบการณ์ในการทำวิจัย

เกิดความรู้ใหม่ ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ อีกทั้งยังทำให้เข้าใจสถานการณ์ ปรากฏการณ์ และพฤติกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มเป้าหมาย ระหว่างศึกษาวิจัยได้เป็นอย่างดี และท้ายสุดยังทำให้ผู้ศึกษาวิจัยสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับ ประยุกต์ และพัฒนาในการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุได้ ในขณะเดียวกัน ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค ก็ยังสามารถนำข้อมูลบางอย่างจากผลของการศึกษา ไปกำหนดนโยบาย วางแผนงาน ตัดสินปัญหาที่สามารถแก้ไข พัฒนาได้โดยตรง เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนางานด้วยเช่นกัน

๖. กลุ่มผู้รับบริการในสถานสงเคราะห์/หน่วยงานต่าง ๆ

ศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค ได้ดำเนินกิจกรรม “บ้านบางแคดูแลเพื่อน” และ “จิตอาสา เพื่อนช่วยเพื่อน” โดยนำกลุ่มทีมสหวิชาชีพของบ้านบางแค เข้าไปจัดกิจกรรมฟื้นฟูร่างกาย อารมณ์ จิตใจ ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น ให้ความรู้ด้านการออกกำลังกาย งานประดิษฐ์ เพื่อเพิ่มรายได้ กิจกรรมสันทนาการ เป็นต้น และยังได้นำผู้สูงอายุของบ้านบางแคไปเยี่ยมเยียน ให้กำลังใจตลอดจนมอบสิ่งของเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้แก่กลุ่มผู้รับบริการในสถานสงเคราะห์/หน่วยงานต่างๆ ที่ไม่ค่อยมีคนไปเยี่ยมหรือจัดกิจกรรมให้ อาทิ สถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่ง สถานแรกรับ ผู้สูงอายุในเรือนจำ เป็นต้น

ซึ่งถือได้ว่าเป็นการทำงานที่เน้นการแบ่งปันโอกาสในรูปแบบต่าง ๆ ที่บางครั้งหน่วยงานที่บ้านบางแคไปเยี่ยมเยียนอาจไม่เคยได้รับมาก่อน หรือบางครั้งอาจต้องการเพียงแค่กำลังใจ ที่มีคนวัยเดียวกันห่วงใย มอบความรู้สึกดี ๆ ให้เท่านั้นก็เป็นการเพิ่มควมมีชีวิตชีวาให้กับเขาเหล่านั้นได้ แม้จะเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ แต่ความประทับใจก็ยังคงอยู่กับผู้รับบริการเหล่านั้นได้แน่นอน

๗. กลุ่มประชาชนทั่วไป

กลุ่มประชาชนทั่วไปที่เข้ามาเยี่ยมเยียนภายในศูนย์ ฯ ผู้สูงอายุบ้านบางแค ส่วนใหญ่เพื่อทำบุญ กับผู้สูงอายุในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การบริจาคเงินเข้าส่วนกลาง บริจาคเงินให้กับผู้สูงอายุโดยตรง เลี้ยงอาหารผู้สูงอายุ บริจาคสิ่งของให้กับส่วนกลาง โดยกลุ่มบุคคลเหล่านี้ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะเข้ามาสัมผัสกับชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุที่พักอยู่ที่บ้านบางแคว่าอยู่บ้านบางแคอยู่กันอย่างไร สภาพชีวิตความเป็นอยู่ คุณภาพชีวิตเป็นอย่างไร ซึ่งเมื่อกลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้เข้ามาสัมผัส ความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุแล้ว ก็มีความประทับใจว่าบ้านบางแคให้การดูแลผู้สูงอายุเป็นอย่างดี บุคคลกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้เดิมทีคิดว่าผู้สูงอายุที่อยู่บ้านบางแคจะต้องหงอยเหงา นั่งเศร้า ไม่สดใส แต่เมื่อได้เข้ามาสัมผัสได้เข้ามาบริจาค มาพูดคุยกับผู้สูงอายุแล้ว พบว่า ผู้สูงอายุมีสภาพ ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี สดใส ไม่หงอยเหงา ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บ้านบางแค มีการดูแลผู้สูงอายุ เป็นอย่างดีในทุกด้าน ซึ่งกลุ่มประชาชนทั่วไปต่างดีใจและบ้างก็กล่าวขอบคุณบ้านบางแค และเจ้าหน้าที่ ที่เสียสละในการดูแลผู้สูงอายุเป็นอย่างดี เพราะกลุ่มประชาชนทั่วไปก็มีหลายกลุ่ม บางคนก็ไม่มีบิดา มารดาให้ดูแลแล้ว เมื่อต้องการจะทำบุญหรือตอบแทนบุญคุณผู้สูงอายุ ก็จะนึกถึงว่าถ้าจะทำบุญ กับผู้สูงอายุที่เปรียบเสมือนบิดามารดาของพวกเขา ก็จะนึกถึงบ้านบางแค ว่าการทำบุญกับผู้สูงอายุ

บ้านบางแคนอกจากเปรียบเสมือนได้ดูแลบิดามารดาของเขาแล้ว ยังได้ตอบแทนผู้สูงอายุ ซึ่งครั้งหนึ่งได้เคยทำประโยชน์อย่างมากมายให้กับสังคมและประเทศชาติ ได้แบ่งปันความสุข

ที่มีให้กับผู้สูงอายุของบ้านบางแค สิ่งที่กลุ่มประชาชนทุกคนต่างได้รับกลับไป และมักจะกลับมาร่วมทำบุญกับผู้สูงอายุของบ้านบางแคอีกเสมอ คือ ความสุขใจ ความภูมิใจ และสิ่งที่กลุ่มประชาชนทั่วไปประทับใจมากที่สุด คือ คำขอใจ และการอวยพรของผู้สูงอายุนั่นเอง

โดยสรุป ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุนบ้านบางแค มีความพร้อมเป็นอย่างยิ่งในการดูแลผู้สูงวัย และมีความมุ่งมั่นที่จะก้าวไปข้างหน้าภายใต้บริบทของสังคม ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา นอกจากนั้นยังเน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพสู่นวัตกรรมยุคใหม่ ในด้านการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ เพื่อให้ทุกท่านมั่นใจในคุณภาพ และศักยภาพที่เห็นประจักษ์ต่อสาธารณชนสืบต่อไป

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
จึงเห็นสมควรยกย่อง
ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุนบ้านบางแค
เป็นหน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

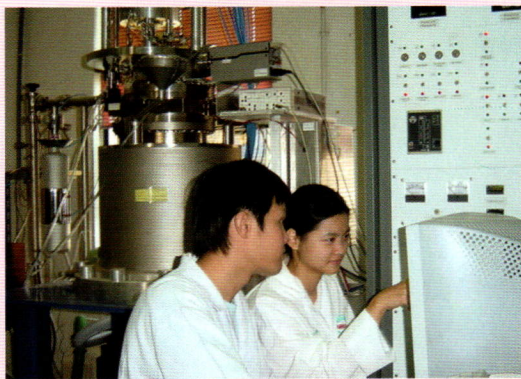

ศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล

บุคคลดีเด่นของชาติ

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

ศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

ศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล

ศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล เกิดที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นบุตรของนายสมาน และนางจุ ลิ้มตระกูล มีพี่น้องทั้งหมด ๕ คน สมรสกับผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพลิน ลิ้มตระกูล (แจ้เจนกิจ) มีธิดา ๑ คนคือ นางสาวสลิล ลิ้มตระกูล สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศาสตราจารย์จรัสฯ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนสมานวิทยา และมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสารสิทธิ์พิทยาลัย สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีด้วยคะแนนอันดับหนึ่ง ในสาขาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาฟิสิกัลเคมี (Physical Chemistry) มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับทุนรัฐบาลศึกษาต่อปริญญาเอกที่ University of Innsbruck ประเทศออสเตรีย หลังจากนั้น ได้ทำวิจัยหลังปริญญาเอกที่ Institute of Physical Chemistry and Electrochemistry, University of Karlsruhe ประเทศเยอรมนี ด้วยทุน Humboldt Research Fellowship และเป็น Visiting Professor ที่ Laboratory for Molecular Spectroscopy, University of Bordeaux ด้วยทุนรัฐบาลประเทศฝรั่งเศส ปัจจุบันศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล ได้ร่วมมือในการทำวิจัยกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในยุโรป และสหรัฐอเมริกา อาทิ Uppsala University, Oxford University, University of Barcelona, University of Innsbruck, University of Utah เป็นต้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากผลงานการวิจัย

- นาโนซีโอไลต์ช่วยลดต้นทุนการบำบัดอุตสาหกรรมเคมี/ปิโตรเลียม ถึง ๘๐๐ ล้านบาทต่อปี
- ซิลิกา/อะลูมิเนียมซิลิเกตเมโซพอร์ ช่วยลดต้นทุนการผลิตและเป็นการนำของเสียทางการเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารกลับมาใช้ใหม่
- ตัวเร่งปฏิกิริยาขนาดโมเลกุลเล็ก ช่วยลดดุลการค้าของประเทศจากการนำเข้าตัวเร่งจากต่างประเทศ
- การประยุกต์ใช้นาโนเทคโนโลยีเพื่อให้ซีเมนต์ที่มีคุณภาพสูง ช่วยลดภาวะโลกร้อน
- วัสดุผสมที่มีโครงสร้างระดับนาโนเมตรชนิดใหม่ สามารถประยุกต์ใช้ในกระบวนการแยกแก๊สและการเก็บกักพลังงาน

- การผลิตอนุภาคนาโนด้วยเทคโนโลยีการขยายตัวอย่างรวดเร็วของสารละลายเหนือวิกฤต กระบวนการดังกล่าวจะนำไปประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมยาหรือเครื่องสำอาง
- คาร์บอนนาโนทิวบ์ นำมาใช้เป็นอุปกรณ์ตรวจจับโมเลกุลของสาร (Molecular Sensors)

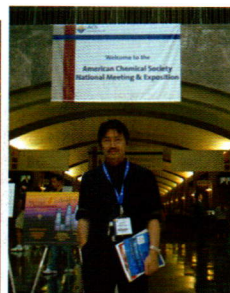
ประวัติการทำงาน และตำแหน่งบริหารอื่นๆ

พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๒๙	อาจารย์พิเศษ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๓๐	อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. ๒๕๒๙	กรรมการคอมพิวเตอรืของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๓๐	กรรมการคัดเลือกนักศึกษาเพื่อรับทุนปริญญาเอกของทบวงมหาวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๓๐	กรรมการการศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๓๙	กรรมการวิจัย คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๓๗ - ๒๕๔๐	อาจารย์พิเศษ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๓๘ - ๒๕๔๐	กรรมการบรรณาธิการวารสาร Kasetsart Science Journal
พ.ศ. ๒๕๔๐	กรรมการสิทธิบัตรและสิ่งของประดิษฐ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๑	คณะกรรมการพิจารณาการขอเปิดดำเนินการหลักสูตร และรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน สาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๑	ผู้ประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยในประเทศเยอรมนี
พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๔	กรรมการบรรณาธิการวารสาร ScienceAsia
พ.ศ. ๒๕๔๓ - ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการโครงการพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัยด้านเคมีเชิงฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๓ - ปัจจุบัน	คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาเคมีและเภสัช สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๙	คณะกรรมการบริหารศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๗ - ปัจจุบัน	คณะกรรมการสิทธิบัตรในสาขาวิทยาศาสตร์และสาขาเภสัชศาสตร์ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์
พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๙	คณะกรรมการประจำสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๘ - ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการศูนย์นาโนเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๙	บรรณาธิการรับเชิญวารสาร Chemical Engineering Communications
พ.ศ. ๒๕๕๐ - ปัจจุบัน	กรรมการบรรณาธิการวารสาร The Chemical Physics Journal กรรมการบรรณาธิการวารสาร Recent Patents on Nanotechnology กรรมการบรรณาธิการวารสาร Recent Patents on Engineering กรรมการบรรณาธิการวารสาร Recent Patents on Materials Science กรรมการบรรณาธิการวารสาร Nature Publishing Group, NPG Asia Materials

ผลงานวิจัย พัฒนา และการประยุกต์สู่ภาคอุตสาหกรรม

ศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล และคณะวิจัย ได้ร่วมกันบุกเบิกงานวิจัยด้านการออกแบบตัวเร่งปฏิกิริยาและวัสดุที่มีโครงสร้างระดับนาโนเมตร โดยเน้นการใช้ระเบียบวิธีทางเคมีเชิงทฤษฎีเพื่อศึกษาและอธิบายกลไกของการเกิดปฏิกิริยาเคมีในระดับโมเลกุล ที่เกิดขึ้นบนพื้นผิวหรือในรูพรุนของซีโอไลต์ และสารประกอบอะลูมิเนียมซิลิเกตที่มีรูพรุนขนาดนาโนเมตร เพื่อออกแบบตัวเร่งปฏิกิริยาที่มีคุณสมบัติเฉพาะที่เหมาะสมกับแต่ละปฏิกิริยา และเพื่อพัฒนาระเบียบวิธีใหม่ทางด้านเคมีคอมพิวเตอร์ ให้มีความถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยอาศัยทฤษฎีโครงสร้างอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้สามารถใช้ศึกษาแบบจำลองแบบโมเลกุลที่มีโครงสร้างขนาดนาโนเมตรได้นอกจากนี้ยังเน้นการศึกษาทางเคมีเชิงทฤษฎีร่วมกับการทดลองในห้องปฏิบัติการ โดยใช้เทคนิคทางสเปกโทรสโกปี และวิธี Temporal Analysis of Products (TAP) ทำให้เข้าใจกลไกและปัจจัยที่ควบคุมการเข้าทำปฏิกิริยาในระดับโมเลกุลได้โดยละเอียด ส่งผลให้สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับด้านต่างๆ ทั้งด้านเคมี วิศวกรรมเคมี ชีววิทยาโมเลกุล และนาโนเทคโนโลยี

ศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล เป็นผู้ก่อตั้งห้องปฏิบัติการทางเคมีคอมพิวเตอร์และเคมีประยุกต์ ซึ่งเป็นห้องปฏิบัติการที่ทันสมัยแห่งหนึ่ง และมีส่วนสำคัญในการทำให้เกิดโครงการพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัยด้านเคมีเชิงฟิสิกส์ (Postgraduate Education and Research Programs in Physical Chemistry) มุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษาและวิจัยขั้นสูงด้านเคมีซีโอไลต์ และวิศวกรรมตัวเร่งปฏิกิริยาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ต่อมาได้ก่อตั้งศูนย์นาโนเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และพัฒนาจนเป็นหนึ่งในศูนย์เครือข่ายความเป็นเลิศของศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ ภายใต้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

นอกจากนี้ ศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล ได้ส่งเสริมกลุ่มวิจัยที่ประกอบด้วยนักวิจัยรุ่นใหม่ สร้างบรรยากาศการวิจัยในกลุ่มนักวิจัยรุ่นใหม่ที่มีความเชี่ยวชาญในหลากหลายสาขา จากหลายสถาบันการศึกษาในประเทศ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันและการบูรณาการงานวิจัย ในด้านการออกแบบ การวิเคราะห์สมบัติ การผลิต และการประยุกต์ใช้งานวัสดุในระดับนาโนเมตร

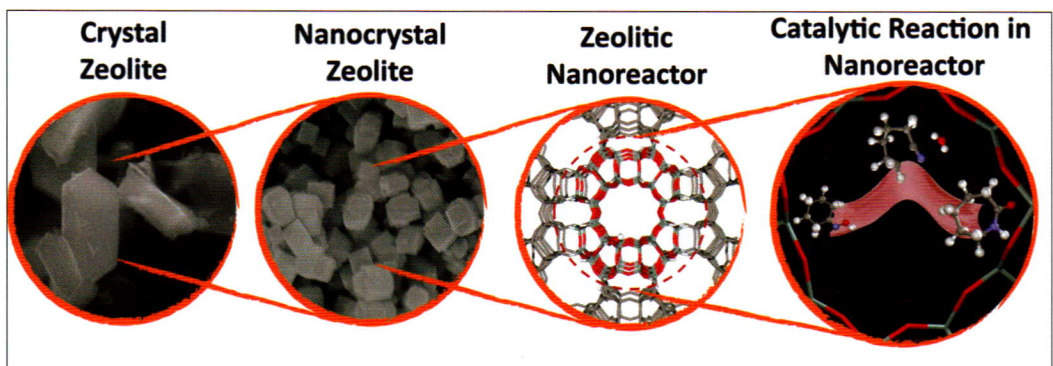

การวิจัยของ ศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล เน้นศึกษาการออกแบบวัสดุที่มีโครงสร้างระดับนาโนเมตร หรือ “วัสดุนาโน” เพื่อการประยุกต์ใช้ในกระบวนการสังเคราะห์สารเคมี การเร่งปฏิกิริยา การแยกสาร และการตรวจวัดสารเคมีและสารชีวโมเลกุล สร้างความเข้าใจในโครงสร้างระดับนาโนเมตร และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อสมบัติทางกายภาพและเคมีในโครงสร้างวัสดุนั้น โดยทำการศึกษาวัสดุนาโนในกลุ่มต่อไปนี้

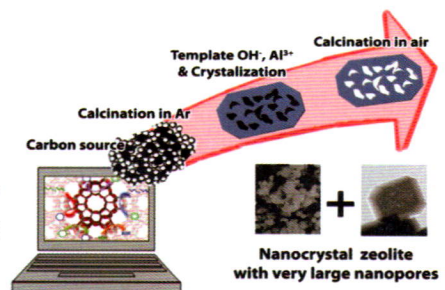

๑. ตัวเร่งปฏิกิริยาที่มีโครงสร้างระดับนาโนเมตร (Nanostructured Catalysts)

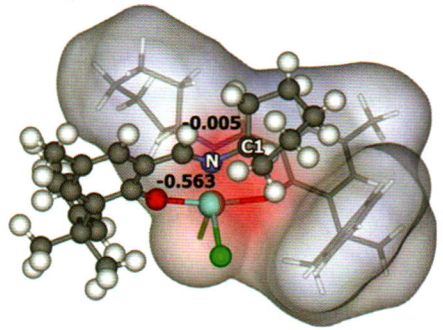
๑.๑ นาโนซีโอไลต์ (NanoZeolites) ซีโอไลต์เป็นสารประกอบอะลูมิเนียมซิลิเกตที่มีความเป็นผลึก โครงสร้างมีรูพรุนขนาดจำเพาะชนิดไมโครพอร์ เส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒ – ๒ นาโนเมตร ซีโอไลต์มีความสำคัญมากในอุตสาหกรรม โดยเฉพาะใช้เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ใช้ในกระบวนการแยกสาร และใช้เป็นตัวดูดซับในอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและปิโตรเคมี นอกจากนี้ซีโอไลต์ปริมาณมาก ถูกใช้ในอุตสาหกรรมผลิตผงซักฟอก ทำหน้าที่เป็นสารแลกเปลี่ยนไอออนเพื่อลดความกระด้างของน้ำ แม้ว่าซีโอไลต์สามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้หลากหลาย แต่ยังมีข้อจำกัดเนื่องจากขนาด รูพรุนที่เล็กมาก ดังนั้น โครงการวิจัยกลุ่มนี้จะศึกษาและพัฒนาซีโอไลต์ให้มีรูพรุนขนาดใหญ่ขึ้น ด้วยวิธีการสังเคราะห์ที่เป็นผลึกขนาดนาโนเมตร และดัดแปลงผลึกเพื่อเพิ่มรูพรุนชนิดเมโซพอร์ เส้นผ่านศูนย์กลาง ๒ – ๕๐ นาโนเมตร นาโนซีโอไลต์นี้จะเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่ดีกว่าซีโอไลต์ปกติมาก อัตราการเร่งปฏิกิริยาสูงขึ้น และมีความจำเพาะในการเกิดปฏิกิริยาสูงขึ้น ขนาดรูพรุนของซีโอไลต์ ที่ใหญ่ขึ้นยังช่วยให้โมเลกุลขนาดใหญ่สามารถเข้าทำปฏิกิริยาได้มากขึ้น ทำให้สามารถใช้เร่งปฏิกิริยา ที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

๑.๒ ซิลิกาเมโซพอร์ และอะลูมิเนียมซิลิเกตเมโซพอร์ (Mesoporous Aluminosilicate Materials) เป็นสารประกอบที่มีโครงสร้างคล้ายกับซีโอไลต์แต่ไม่เป็นผลึก มีรูพรุนมาก พื้นที่ผิวมาก และที่สำคัญมีรูพรุนขนาดใหญ่กว่าซีโอไลต์ วัสดุกลุ่มนี้ มีประโยชน์มากในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี โดยเฉพาะในปฏิกิริยาเคมีที่เกี่ยวข้องกับสารโมเลกุลใหญ่ ดังนั้น โครงการวิจัยกลุ่มนี้จะศึกษาการสังเคราะห์ให้มีรูพรุน อย่างน้อย ๒ ขนาด อาทิ การสังเคราะห์ซิลิกาเมโซพอร์ชนิด SBA-15 โดยใช้เถ้าแกลบ เป็นสารตั้งต้น และใช้ไดโอดาน เป็นสารแม่แบบธรรมชาติ เพื่อให้เกิดรูพรุนตามต้องการ ทดแทนการใช้สารแม่แบบในกลุ่มสารลดแรงตึงผิวที่มีราคาแพง จึงเป็นการลดต้นทุนในการผลิตและเป็นการนำของเสียทางการเกษตร และอุตสาหกรรมอาหารกลับมาใช้ใหม่ได้อีกด้วย

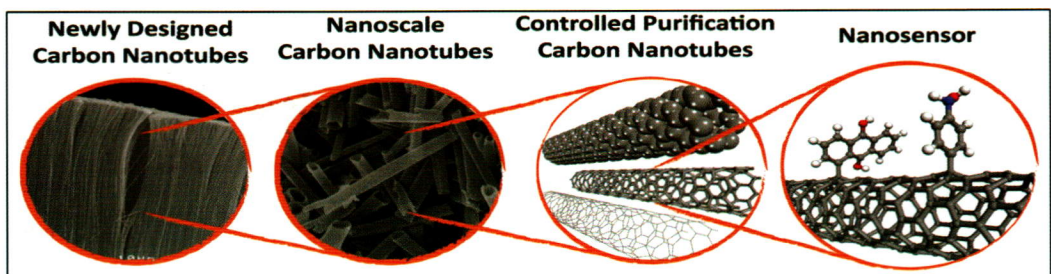

๑.๓ โมเลกุลตัวเร่งปฏิกิริยาขนาดเล็ก (Small-Molecule Catalysts) เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่มีโครงสร้างเป็นโมเลกุลขนาดเล็ก มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพอลิเมอร์ ตัวอย่างเช่น ตัวเร่งปฏิกิริยาประเภท “Post-Metallocene” ที่ใช้ในกระบวนการผลิตพลาสติกพอลิเมอร์ เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่มีประสิทธิภาพสูงในการสร้างสายโซ่พอลิโอเลฟิน และการควบคุมน้ำหนักโมเลกุล และโครงสร้างโซ่กิ่งของพอลิเมอร์ โครงการวิจัยกลุ่มนี้จะศึกษาปัจจัยทางโครงสร้าง สมบัติทางเคมี และสมบัติทางอิเล็กทรอนิกส์ของโมเลกุลตัวเร่งปฏิกิริยาขนาดเล็ก โดยอาศัยการคำนวณทางเคมีคอมพิวเตอร์ ในการสร้างแบบจำลองและการออกแบบตัวเร่งปฏิกิริยา เพื่อให้มีประสิทธิภาพที่ดีเยี่ยมในการผลิตพอลิโอเลฟิน อีกทั้งยังสังเคราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยากลุ่มนี้ในห้องปฏิบัติการด้วย โครงการวิจัยกลุ่มนี้มีความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม เพื่อออกแบบตัวเร่งปฏิกิริยาที่มีโครงสร้างระดับนาโนเมตรที่ใช้ในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีนำไปสู่ความสามารถในการผลิตตัวเร่งปฏิกิริยาภายในประเทศได้ ช่วยลดการเสียดุลการค้าของประเทศ จากการนำเข้าตัวเร่งปฏิกิริยา ซึ่งคิดเป็นมูลค่ากว่า ๘๐๐ ล้านบาทต่อปี

๒. คาร์บอนที่มีรูพรุนระดับนาโนเมตรและคาร์บอนนาโนทิวบ์ (Carbon Nanostructures)

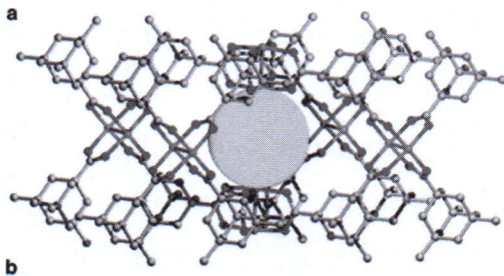
ท่อนาโนคาร์บอน (Carbon nanotubes) เป็นวัสดุนาโนที่ได้รับความสนใจอย่างมาก เนื่องจากมีคุณสมบัติเฉพาะที่โดดเด่น สามารถนำไปประยุกต์ในนาโน-เทคโนโลยีได้หลากหลาย โดยเฉพาะเป็นอุปกรณ์นาโนอิเล็กทรอนิกส์ที่มีขีดความสามารถสูง ดังนั้น โครงการวิจัยกลุ่มนี้จะพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างของท่อนาโนคาร์บอน และวัสดุคาร์บอนอื่นๆ ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้หลากหลายขึ้น โครงการวิจัยนี้จะศึกษาทั้งการคำนวณทางทฤษฎีควบคู่กับการทดลองในห้องปฏิบัติการ เพื่อนำไปสู่การประยุกต์สู่ภาคอุตสาหกรรม อาทิ การศึกษาพัฒนาอุปกรณ์ตรวจจับโมเลกุลของสาร (Molecular Sensors) โดยศึกษาสมบัติทางเคมี และทางไฟฟ้าของท่อนาโนคาร์บอน หลังการดัดแปลงโครงสร้างด้วยเทคนิคต่างๆ เช่น การดัดแปลงโครงสร้างของท่อนาโน-คาร์บอน โดยการเติมอนุภาคของโลหะ

หรือโมเลกุลของสารชีวภาพที่พื้นผิวของท่อนาโนคาร์บอน เป็นต้น ซึ่งสามารถพัฒนาความรู้ไปสู่การสร้างอุปกรณ์ตรวจจับสารที่มีประสิทธิภาพสูงในอนาคต

๓. วัสดุผสมที่มีโครงสร้างระดับนาโนเมตรชนิดใหม่ (Novel Nanostructured Materials)

๓.๑ วัสดุผสมโลหะ-สารอินทรีย์ที่มีรูพรุนระดับนาโนเมตร (Metal-Organic Frameworks, MOFs) เป็นวัสดุชนิดใหม่ มาจากแนวคิดในการออกแบบวัสดุให้มีโครงสร้างแข็งแรง มีความเป็นรูพรุนสูง

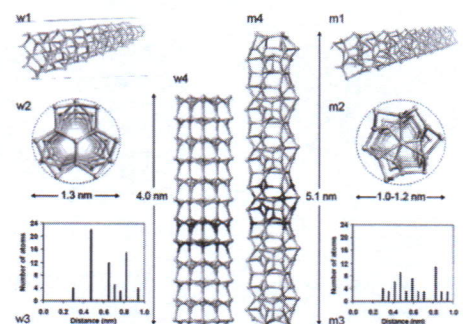
มีพื้นที่ผิวมาก และมีความหนาแน่นต่ำ โดยประกอบขึ้นจากโมเลกุลสารอินทรีย์ มีโครงสร้างเป็นแท่งตรงแข็งแรงเชื่อมต่อกับคลัสเตอร์ขนาดนาโนเมตรของสารอนินทรีย์ เป็นโครงสร้างผลึกมีรูพรุนที่เป็นระบบและโพรงที่มีขนาดแน่นอน โครงการวิจัยกลุ่มนี้จะศึกษาโครงสร้างของสาร MOFs และปรับเปลี่ยนขนาดและโครงสร้างรูพรุน

ด้วยการเลือกใช้อิออนภาคโลหะออกไซด์ และโมเลกุลสารอินทรีย์ชนิดต่างๆ มาประกอบเป็นโครงสร้างเพื่อการออกแบบโครงสร้างที่สามารถแสดงสมบัติที่น่าสนใจ เช่น สมบัติทางแม่เหล็ก การเรืองแสง เป็นต้น และนำไปประยุกต์ใช้ในการเร่งปฏิกิริยา การตรวจวัดกระบวนการแยกแก๊สและการเก็บกักพลังงาน เช่น แก๊สมีเทน แก๊สไฮโดรเจน เป็นต้น

๓.๒ การออกแบบโครงสร้างผลึกสารประกอบโลหะที่มีรูพรุนและมีความหนาแน่นต่ำ

(“In Silico” Design of Innovative Low Density Nanoporous Metal Halides Materials)

ในการศึกษาความเป็นไปได้ในการพบโครงสร้างผลึกที่หลากหลายมักอาศัยการใช้คอมพิวเตอร์ และความดันสูงหรือต่ำมากเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของผลึกแต่เทคนิคนี้ไม่อาจใช้ในการสร้างโครงสร้างผลึกที่มีความหนาแน่นต่ำและมีรูพรุนมากอย่างซีโอไลต์ได้ ดังนั้น โครงการวิจัยกลุ่มนี้ได้อาศัยแนวคิดใหม่ทางนาโนเทคโนโลยีในการสร้างวัสดุจากฐานส่วยอด

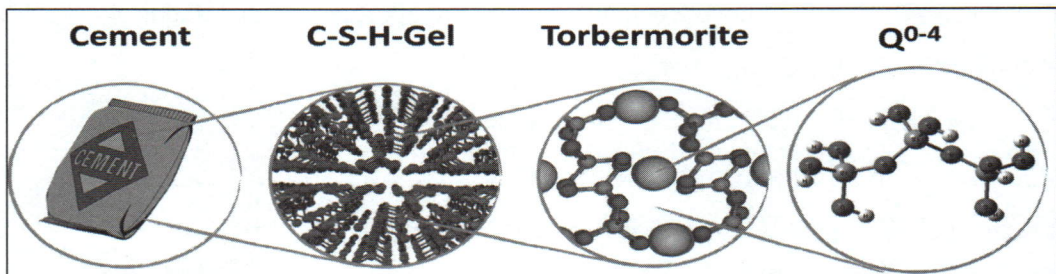

(“Bottom-up” Approach) โดยเริ่มจากการประกอบอะตอมเป็นกลุ่มอะตอมขนาดเล็กระดับนาโนเมตรที่เหมาะสมเพื่อใช้เป็นหน่วยย่อยในการประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างผลึกเทียบเคียงกับสารประกอบในกลุ่มซีโอไลต์ โดยใช้การคำนวณทางเคมีคอมพิวเตอร์ศึกษาความเป็นไปได้ในการสร้างผลึก

จากกลุ่มของอะตอมชนิดต่างๆ เช่น อัลคาไลไฮไลต์ โลหะไฮไลต์ เป็นต้น แนวคิดนี้สามารถใช้จินตนาการผนวกกับทฤษฎีเคมีควอนตัม ในการออกแบบสร้างระบบผลึกจากสารประกอบหลากหลายชนิด ผลลัพธ์ที่ได้คือทำให้ทราบเหตุผลของการเกิดเป็นโครงสร้างผลึกต่างๆ และสามารถทำนายโครงสร้างที่เป็นไปได้แต่ยังไม่ถูกค้นพบทางการทดลองนำไปสู่การประยุกต์ใช้งานที่มีประโยชน์ต่อไป

๓.๓ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความแข็งแรงของโครงสร้างระดับนาโนเมตรของซีเมนต์

(Advanced Nanoscale Computational Simulations on the Nanostructure of Cement-Based Materials and Composites) ซีเมนต์เป็นวัสดุที่ใช้เป็นส่วนผสมหลักในการก่อสร้าง องค์ประกอบหลักของซีเมนต์เป็นสารประกอบประเภทแคลเซียมไฮดรอกไซด์ และอะลูมิเนต เมื่อผสมกับน้ำจะเกิดเป็นโครงสร้างอณูฐานระดับนาโนเมตร ประกอบด้วยแคลเซียมซิลิเกตไฮเดรตหลายองค์ประกอบ รวมเรียกว่า “C-S-H” gel เนื่องจากโครงสร้างหลักเป็นสายโซ่ของซิลิเกต ที่ยึดติดกับชั้นของแคลเซียมออกไซด์ มีลักษณะเป็นชั้น ดังนั้นโครงการวิจัยกลุ่มนี้จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเสถียรของโครงสร้างระดับนาโนเมตรของ C-S-H gel ที่ส่งผลต่อสมบัติความแข็งแรงของซีเมนต์ โดยใช้แบบจำลองทางเคมีควอนตัมศึกษาในรายละเอียดของอะตอมในโครงสร้างระดับนาโนเมตรของ C-S-H gel ที่มีผลจากปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ความยาวของสายโซ่ของซิลิเกตขนาดของอนุภาคและความหนาของชั้นแคลเซียมออกไซด์ และอันตรกิริยาระหว่างสายโซ่ของซิลิเกตและชั้นแคลเซียมออกไซด์ การเติมอนุภาคนาโนหรืออนุภาคที่มีประจุแทรกในโครงสร้างระดับนาโนเมตรของ C-S-H gel ที่อาจมีส่วนช่วยในการผลิตซีเมนต์ที่มีคุณภาพสูงต่อไป

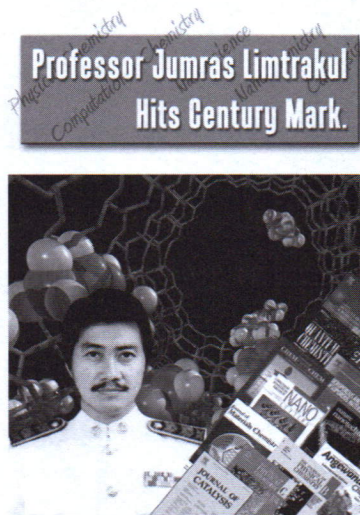
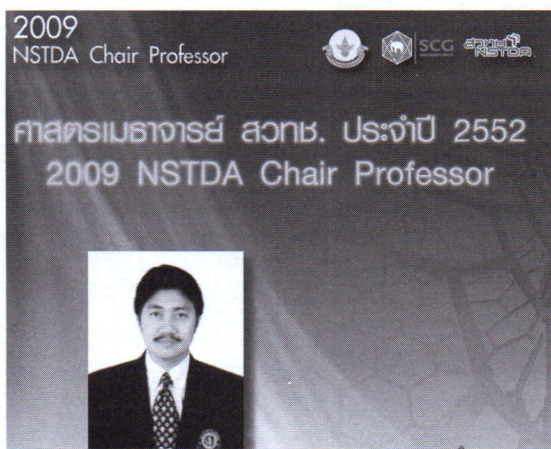

๔. การผลิตอนุภาคนาโน ด้วยเทคโนโลยีการขยายตัวอย่างรวดเร็วของสารละลายเหนือวิกฤต (Rapid Expansion of Supercritical Solutions) อนุภาคนาโนของสารอินทรีย์และพอลิเมอร์ชีวภาพสามารถผลิตได้ด้วยเทคโนโลยีการขยายตัวอย่างรวดเร็วของสารละลายเหนือวิกฤต โดยสารละลายเหนือวิกฤตซึ่งประกอบด้วยตัวถูกละลายและตัวทำละลาย (ทั่วไปนิยมใช้คาร์บอนไดออกไซด์) จะมีการขยายตัวไปในอากาศ (RESS) หรือในสารละลายรองรับ (RESOLV) กระบวนการนี้

สามารถผลิตได้ทั้งอนุภาคนาโนจากสารเดี่ยว และอนุภาคนาโนคอมโพสิต ตัวอย่างเช่น อนุภาคนาโนของโค-เอนไซม์คิวเท็น และอนุภาคนาโนพอลิ (แอล-แลคไทด์) ห่อหุ้มวิตามินเอ เป็นต้น อนุภาคนาโนที่เตรียมได้นี้ จะมีความบริสุทธิ์สูง ซึ่งเป็นผลมาจากอนุภาคเกิดในสภาวะที่ระบบมีความอึดตัวสูงและถูกทำให้เย็นตัวลง

อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เนื่องจากการเปลี่ยนสถานะอย่างฉับพลันจากของไหลเหนือวิกฤตเป็นแก๊ส ที่สภาวะปกติกระบวนการ RESS และ RESOLV นั้น สามารถนำไปใช้ในการผลิตอนุภาคนาโนในรูปของผงแห้ง และสารแขวนตะกอนที่เสถียรได้โดยตรง โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการแยก และทำให้บริสุทธิ์ ดังนั้นทั้งสองกระบวนการนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิตอนุภาคนาโนจากยา และการห่อหุ้มสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ทางด้านการนำส่งยาในระบบชีวภาพ และยังเป็นกระบวนการที่สามารถขยายกำลังการผลิตไปสู่เชิงพาณิชย์ได้จากประสบการณ์การทำงาน วิจัยดังกล่าวอย่างต่อเนื่องกว่า ๓๐ ปี ทำให้ ศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล ได้รับการยกย่องจากสถาบันทั้งในประเทศและต่างประเทศมากมาย

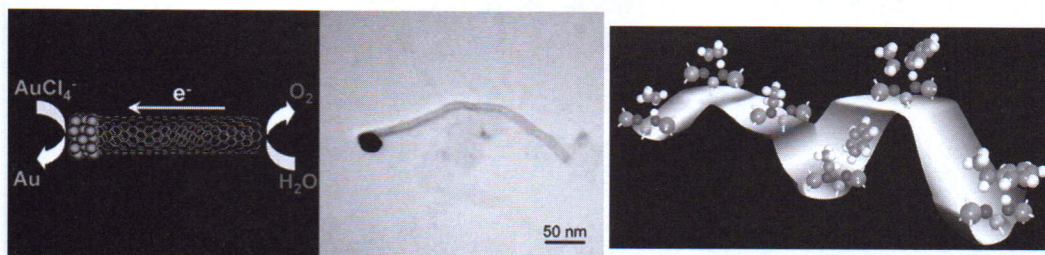

บทบาทในฐานะอาจารย์

ศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล เป็นผู้ที่มีความเป็นครู และความเป็นนักวิจัยอย่างสูง โดยในฐานะอาจารย์ ศาสตราจารย์จรัสฯ แสดงออกถึงความเมตตาต่อลูกศิษย์ ให้ความเข้าใจ ใส่ใจช่วยเหลือส่งเสริม และให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์ทุกคนมาโดยตลอด รวมทั้งให้คำแนะนำ นิสิตทั้งในเรื่องความรู้ในงานวิจัย และคุณธรรมในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นกันเอง นอกจากนี้ยังให้

รายชื่อบทความวิจัยบางส่วนของศาสตราจารย์จำรัส ลิ้มตระกูล และกลุ่มวิจัย ในช่วงปีที่ผ่านมา

1. Dissymmetric Carbon Nanotubes by Bipolar Electrochemistry
Nano Letters
2008, 8(2), 500-504.
2. Synthesis of Bimodal Porous Silica from Rice Husk Ash via Sol-Gel Process using Chitosan as Template
Materials Letters
2008, 62(10-11), 1476-1479.
3. Structures and Mechanisms of the Carbonyl-ene Reaction between MOF-11 Encapsulated Formaldehyde and propylene: An ONIOM Study
Journal of Physical Chemistry C
2008, 112, 10855-10861.
4. Structure and Reaction Mechanism of Alkylation of Phenol with Methanol over H-FAU Zeolite: An ONIOM Study
Journal of Physical Chemistry C
2008, 112(2), 540-547.
5. Controlled Purification, Solubilisation and Cutting of Carbon Nanotubes using Phosphomolybdic Acid
Journal of Materials Chemistry
2008, 18, 4056-4061.
6. Nanocavity Effects on N₂O Decomposition on Different Types of Fe-Zeolites (Fe-FER, Fe-BEA, Fe-ZSM-5 and Fe-FAU): A Combined Theoretical and Experimental Study
Chemical Engineering Communications
2008, 195(11), 1477-1485.
7. Theoretical Study on Structures and Reaction Mechanisms of Ethylene Oxide Hydration over H-ZSM-5: Ethylene Glycol Formation
Journal of Physical Chemistry C
2008, 112(33), 12914-12920.
8. Reversible Interconversion Behavior of Ag Species in AgHZSM-5: XRD, ¹H MAS NMR, TPR, TPHE, and Catalytic Studies.
Applied Catalysis, A: General
2008, 345(1), 89-96.
9. Uniformity of Change in Porous Catalyst Activity During a Multi-Pulse TAP Experiment
Chemical Engineering Communications
2008, 195(11), 1305-1314.
10. Thailand Reports to Nanotech
Nature Nanotechnology
2008, 3, 450-451.
11. Stable Nanoporous Alkali Halide Polymorphs: a First Principles Bottom-up Study
Journal of Materials Chemistry,
2008, 18, 5871-5879.
12. Effect of the Acidic Strength on the Vapor Phase Beckmann Rearrangement of Cyclohexanone Oxime over the MFI zeolite: An Embedded ONIOM Study
Physical Chemistry Chemical Physics
2009, 11, 578-585.
13. Mechanistic Investigation on 1,5- to 2,6-Dimethylnaphthalene Isomerization Catalyzed by Acidic Zeolite.
The Journal of Physical Chemistry
2009, 113, 16128-16137.
(Impact Factor = 4.224)
14. Reaction Mechanisms of the Methylation of Ethene with Methanol and Dimethyl Ether over H-ZSM-5.
The Journal of Physical Chemistry
2009, 113, 6654-6662.
(Impact Factor = 4.224)
15. Effects of the Zeolite Framework on the Adsorptions and Hydrogen-Exchange Reactions of Unsaturated Aliphatic, Aromatic, and Heterocyclic Compounds in ZSM-5 Zeolite: A Combination of Perturbation Theory (MP2) and a Newly Developed Density Functional Theory (M06-2X) in ONIOM Scheme.
Langmuir 2009,
25 (22), 12990-12999.
(Impact Factor = 3.898)
16. Effect of the Zeolite Nanocavity on the Reaction Mechanism of n-Hexane Cracking.
The Journal of Physical Chemistry
2010, 114 (17), 7850-7856.
(Impact Factor = 4.224)
17. Density functional calculations of structural and electronic properties of a BN-doped carbon nanotube.
Carbon 2010, 48, 176-183.
(Impact Factor = 4.504)
18. Single point electrodeposition of nickel for the dissymmetric decoration of carbon tubes.
Electrochimica Acta,
2010, in press,
(Impact Factor = 3.325)
19. Density functional theory evidence for an electron hopping process in single-walled carbon nanotube-mediated redox reactions.
Carbon 2010, 48, 1524-1530.
(Impact Factor = 4.504)
20. Gas sensing properties of platinum derivatives of single-walled carbon nanotubes: A DFT analysis.
Journal of Molecular Graphics and Modelling
2009, 28, 62-69.
(Impact Factor = 2.169)
21. Persistence of magic cluster stability in ultra-thin semiconductor nanorods.
Nanoscale 2010, 2, 72-77.
22. Predicting Transition Pressures for Obtaining Nanoporous Oxides and Chalcogenides of Zn
Physical Chemistry Chemical Physics
2010, in press.
(Impact Factor = 4.116)
23. MALDI Mass Analysis of 11 kDa Gold Clusters Protected by Octadecanethiolate Ligands
The Journal of Physical Chemistry
2010, in press.
(Impact Factor = 4.224)
24. Formation of retinyl palmitate-loaded poly(L-lactide) nanoparticles using rapid expansion of supercritical solutions into liquid solvents (RESOLV)
Journal of Supercritical Fluids
2009, 51, 230-237.
(Impact Factor = 2.639)

โอกาสนี้สิดพัฒนาทักษะความสามารถ รวมไปถึงการทำงานวิจัยร่วมกับนักวิจัยในต่างประเทศ ศาสตราจารย์จำรัส ยังมีความโดดเด่นในเรื่องการมีความรอบรู้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ และสามารถนำมาวิเคราะห์กำหนดเป้าหมายที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เป็นแบบอย่างให้นิสิตได้พัฒนากระบวนการความคิดให้มีความเป็นนักวิทยาศาสตร์มากขึ้น

ในขณะเดียวกัน ศาสตราจารย์จำรัส ได้เป็นแบบอย่างให้กับลูกศิษย์ โดยการอุทิศตนให้แก่การวิจัยอย่างต่อเนื่อง มีความคิดสร้างสรรค์และกระตือรือร้นที่จะทำวิจัยอยู่เสมอ รวมทั้งสอนนิสิตให้มีความคิดที่เป็นระบบ เพื่อออกแบบการทดลอง และสรุปผลได้อย่างเป็นระบบ ศาสตราจารย์จำรัส เป็นผู้ที่มีความสำคัญกับการตีพิมพ์ผลงานวิจัยอย่างมาก เนื่องจากงานวิจัยจะไม่สามารถเป็นประโยชน์ต่อสังคมได้เลย หากมีการค้นพบแต่ไม่มีการเผยแพร่งานวิจัย และการต่อยอดความคิด ดังนั้น ศาสตราจารย์จำรัส สนับสนุนให้นิสิตทุกคนได้พัฒนาทักษะการสื่อสาร และการเรียบเรียงความคิดอยู่เสมอ เพื่อให้นิสิตแต่ละคน สามารถนำเสนอผลงานวิจัยของตน และเตรียมบทความทางวิชาการอย่างมีคุณภาพ

ประวัติการได้รับรางวัลและประกาศเกียรติคุณ

พ.ศ. ๒๕๓๒ - ๒๕๓๓	Alexander von Humboldt Research Fellows จากมูลนิธิ Alexander von Humboldt ประเทศเยอรมนี
พ.ศ. ๒๕๓๗	รางวัลวิจัยดีเด่นสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๓๘	เมธีวิจัย สกว. ประจำปี ๒๕๓๘ จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
พ.ศ. ๒๕๓๙	นักวิจัยที่มีผลงานยอดเยี่ยมของเมธีวิจัย สกว. ประจำปี ๒๕๓๙ จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
พ.ศ. ๒๕๓๙	รางวัลผู้สร้างผลงานดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๙ จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๐	นักวิจัยที่มีผลงานยอดเยี่ยมของเมธีวิจัย สกว. ประจำปี ๒๕๔๐ จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
พ.ศ. ๒๕๔๐	รางวัลผู้สร้างผลงานดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๐ จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๑	นักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ สาขาเคมีและเภสัช ประจำปี ๒๕๔๑ จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๑	ผลงานวิจัยดีเด่นในโอกาสครบรอบ ๒๐ ปี ของสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๑	บุคคลตัวอย่างทางด้านวิชาการ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๑	รางวัลผู้สร้างผลงานดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๑ จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๒	รางวัลผู้สร้างผลงานดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๒ จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๓	รางวัลผู้สร้างผลงานดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๓ จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๔	รางวัลผู้สร้างผลงานดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๔ จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๕	เมธีวิจัยอาวุโส ประจำปี ๒๕๔๕ จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
พ.ศ. ๒๕๔๕	นักวิจัยดีเด่นคนแรกของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๕	รางวัลผู้สร้างผลงานดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๕ จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๖	นักวิทยาศาสตร์ดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๖ จากมูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในพระบรมราชูปถัมภ์

พ.ศ. ๒๕๔๖	รางวัลผู้สร้างผลงานดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๖ จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๖	นักวิจัยที่มีผลงานตีพิมพ์ในวารสารมาตรฐานสากลสูงสุดประจำปี ๒๕๔๖ จากสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๔๘	เมธีวิจัยอาวุโส ประจำปี ๒๕๔๘ จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
พ.ศ. ๒๕๔๙	รางวัลนักวิจัยดีเด่นจากสมาคมเคมีแห่งประเทศไทย สาขาเคมีปิโตรเลียม
พ.ศ. ๒๕๕๐	ศิษย์เก่าดีเด่น บัณฑิตวิทยาลัย ประจำปี ๒๕๕๐ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. ๒๕๕๑	ผลงานวิจัยที่มีค่าดัชนีผลกระทบการอ้างอิงรวมสูงสุด ประจำปี ๒๕๕๑ จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๑	ศิษย์เก่าดีเด่น คณะวิทยาศาสตร์ ประจำปี ๒๕๕๑ จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. ๒๕๕๑	พระพิรุณทองคำ จากผลงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารมาตรฐานสากลสูงสุดในโอกาสครบรอบ ๓๐ ปี ของสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๑	โครงการวิจัยดีเด่นของ สกว. ประจำปี ๒๕๕๑ จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
พ.ศ. ๒๕๕๒	ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ สวทช. (NSTDA Chair Professor) ประจำปี ๒๕๕๒
พ.ศ. ๒๕๕๓	บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน

พ.ศ. ๒๕๒๓	ตริตาภรณ์ช้างเผือก (ต.ช.)
พ.ศ. ๒๕๒๙	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย (ต.ม.)
พ.ศ. ๒๕๓๕	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.)
พ.ศ. ๒๕๓๘	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก (ท.ช.)
พ.ศ. ๒๕๔๑	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)
พ.ศ. ๒๕๔๔	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก (บ.ช.)
พ.ศ. ๒๕๔๙	มหาวชิรมงกุฎ (ม.ว.ม.)
พ.ศ. ๒๕๔๙	เหรียญจักรพรรดิมาลา (ร.จ.พ.)

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
จึงเห็นสมควรยกย่อง
ศาสตราจารย์จรัส ลิ้มตระกูล
เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

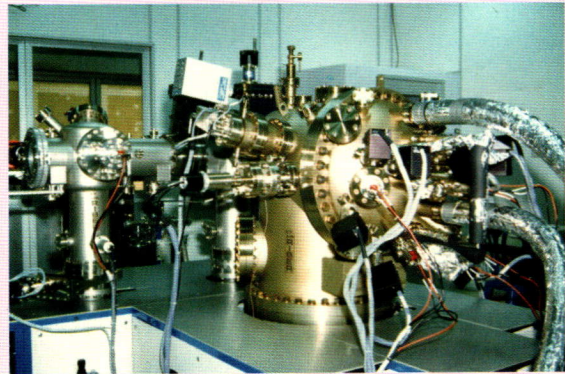
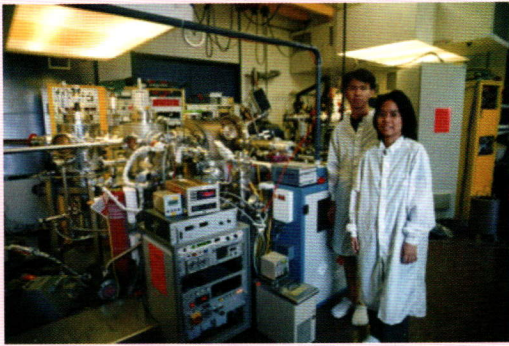

ศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว

บุคคลดีเด่นของชาติ

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

ศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

ศาสตราจารย์ สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว
Professor Dr. Somsak Panyakeow

ศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว ปัจจุบันเป็นศาสตราจารย์ ระดับ ๑๑ ของภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกิดวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๐ ที่กรุงเทพมหานคร เป็นบุตรของนายชิต อุดมสินกุล และนางทองดี (ปัญญาแก้ว) อุดมสินกุล สมรสกับนางรัตนา (โชคชัยนิรันดร์) ปัญญาแก้ว มีบุตร ๔ คน คือ นายสัทธา ปัญญาแก้ว นายปรัชญา ปัญญาแก้ว นางสาวพัทธมน ปัญญาแก้ว นางสาวภัทริดา ปัญญาแก้ว

ประวัติการศึกษา

จบชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนราชินี จบชั้นมัธยมต้นที่โรงเรียนเซนต์คาเบรียล และจบชั้นมัธยมปลายที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาในปี ๒๕๐๗ ทุนรัฐบาลญี่ปุ่นไปศึกษาด้านวิศวกรรมไฟฟ้าที่ประเทศญี่ปุ่น จนจบปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าที่มหาวิทยาลัยโอซาก้าในปี ๒๕๑๒-๒๕๑๔-๒๕๑๗ ตามลำดับ

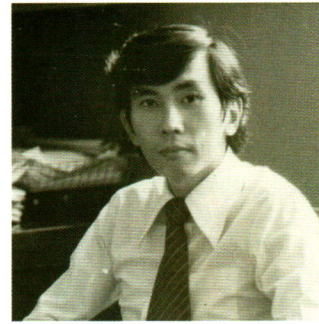
ประวัติการทำงาน

รับราชการเป็นอาจารย์ที่ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี ๒๕๑๗ เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในปี ๒๕๒๐ เป็นรองศาสตราจารย์ ในปี ๒๕๒๓ และเป็นศาสตราจารย์ ในปี ๒๕๒๕ และเป็นศาสตราจารย์ ระดับ ๑๑ ในปี ๒๕๓๕ จนถึงปัจจุบัน

ระหว่าง ปี ๒๕๒๖-๒๕๒๘ เป็นรองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะวิศวกรรมศาสตร์ ระหว่างปี ๒๕๓๕-๒๕๓๙ เป็นหัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ และริเริ่มโครงการ “ศิษย์ก้นกุฏิ” เพื่อพัฒนาบัณฑิตศึกษาด้านวิศวกรรมไฟฟ้า ระหว่างปี ๒๕๓๙-๒๕๔๒ เป็นรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และริเริ่มโครงการ “เงินวิจัยก้นถุง” เพื่อพัฒนาอาจารย์ใหม่ ระหว่างปี ๒๕๔๒-๒๕๔๖ เป็นคณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์ และริเริ่มโครงการรับนิสิตต่างประเทศ และวางแผนจัดตั้งหลักสูตรวิศวกรรมนาโน เพื่อสร้างวิศวกรที่มีพื้นฐานความรู้ด้านชีวภาพ และนาโนเทคโนโลยี

ผลงานโดยสรุป

ศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว เริ่มทำงานเป็นอาจารย์ที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗ หลังเรียนจบปริญญาตรี-โท-เอก จากมหาวิทยาลัยโอซาก้า และเริ่มงานวิจัยด้านสิ่งประดิษฐ์สารกึ่งตัวนำจากเทคโนโลยีซิลิกอนห้วข้อวิจัยหลัก ได้แก่ การพัฒนาเซลล์แสงอาทิตย์เพื่อตอบปัญหาด้านพลังงานที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓ งานวิจัยด้านเซลล์แสงอาทิตย์นี้ได้ดำเนินต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า ๓๐ ปี โดยมีการพัฒนาทั้งเซลล์แสงอาทิตย์ที่ทำจากผลึกซิลิกอน (Crystalline Silicon) ซิลิกอนแบบฟิล์มบาง (Thin Film Silicon) สารประกอบกึ่งตัวนำชนิดกลุ่ม III-V ได้แก่ แกลเลียมอาร์เซไนด์ ทั้งที่ใช้เทคโนโลยีปลูกผลึกฟิล์มบางจากสถานะของเหลว (Liquid Phase Epitaxy) และจากลำโมเลกุล (Molecular Beam Epitaxy) คู่ขนานกับการพัฒนาเซลล์แสงอาทิตย์ ยังมีการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์สารกึ่งตัวนำชนิดอื่น ๆ เช่น ทรานซิสเตอร์ โฟโตไดโอด ไดโอดเปล่งแสงและเลเซอร์ไดโอดด้วย ซึ่งผลงานวิจัยบางส่วนได้มีการนำไปจดสิทธิบัตร เช่น ไดโอดเปล่งแสงชนิดฟิล์มบาง และเทคโนโลยีด้านไฮโดรแกรมซ้อน

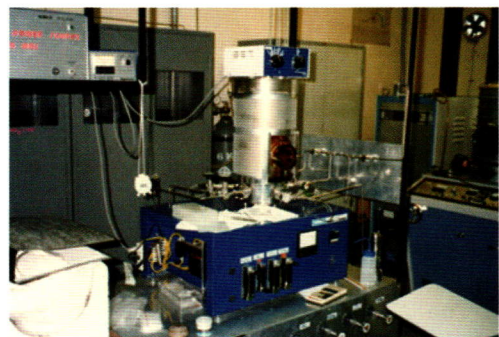
ศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว
เมื่อเข้าทำงานเป็นอาจารย์ใหม่ที่
คณะวิศวกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗

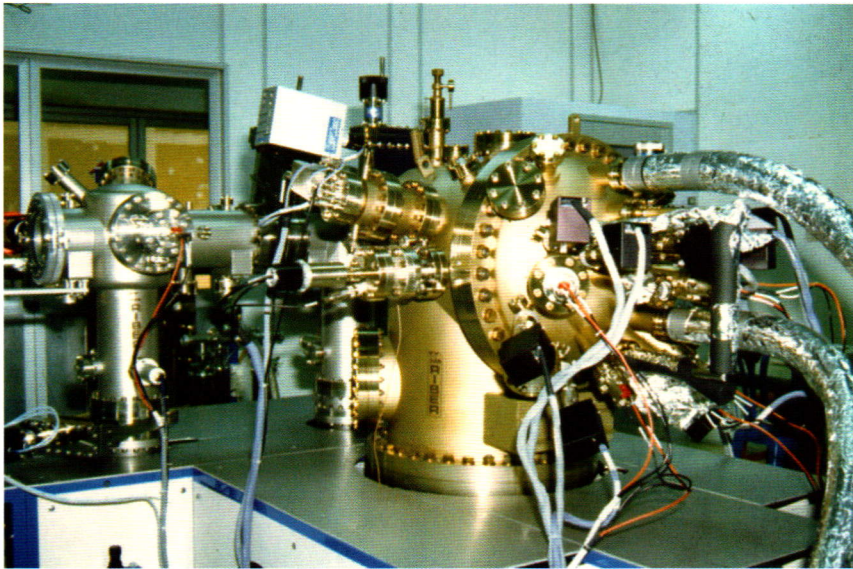
เครื่องมือวิจัยด้านซิลิกอนเทคโนโลยีที่
ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลฝรั่งเศส

เครื่องปลูกผลึกจากสถานะของเหลวที่
ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลญี่ปุ่น

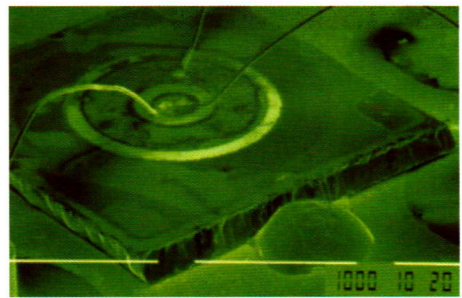

เครื่องมือวิจัยด้านฟิล์มบางซิลิกอน

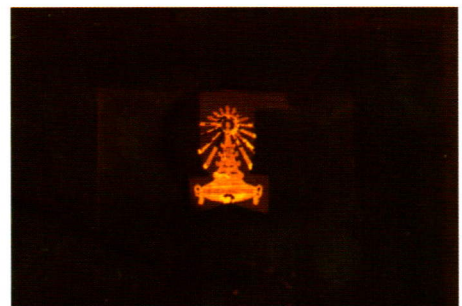

เครื่องปลูกชั้นผลึกด้วยลำไมเลกุล

งานวิจัยและพัฒนาในช่วง ๑๕ ปีหลัง ศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว ได้ริเริ่มบุกเบิก งานด้านนาโนอิเล็กทรอนิกส์และนาโนโฟโตนิกส์ (Nanoelectronics & Nanophotonics) ในประเทศไทย โดยใช้เทคโนโลยีการปลูกชั้นผลึกด้วยลำไมเลกุล ในการเตรียมโครงสร้างระดับนาโนเมตร ได้แก่ ควอนตัมดอตของสารประกอบกึ่งตัวนำ เพื่อใช้เป็น องค์ประกอบที่สำคัญของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น เลเซอร์ไดโอด และเซลล์แสงอาทิตย์สมรรถนะสูง มีการศึกษาวิจัยโครงสร้างควอนตัมดอตที่เรียงตัว เป็นระเบียบ และจัดตัวเป็นกลุ่มควอนตัมดอตโมเลกุล (Quantum Dot Molecules) ซึ่งมีลักษณะเป็น โซ่ควอนตัมดอตคู่ (Bi-Quantum Dot Chains) และควอนตัมดอตสี่ดอต (Quadra Quantum Dots : QQDs) ที่มีศักยภาพสำหรับการประยุกต์ในงานด้าน ควอนตัมคอมพิวเตอร์และอยู่ระหว่างการยื่นจดสิทธิบัตร มีการพัฒนาเทคนิคการสร้างควอนตัมดอตคู่ (Quantum Dot Pairs) เพื่อการประยุกต์ในงานด้านสปินทรอนิกส์ (Spintronics) ซึ่งจะเป็นเทคโนโลยีใหม่สำหรับอนาคต

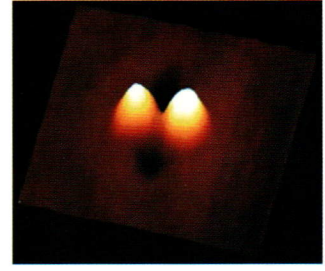
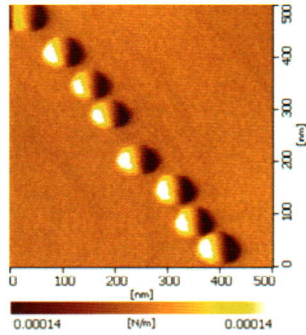
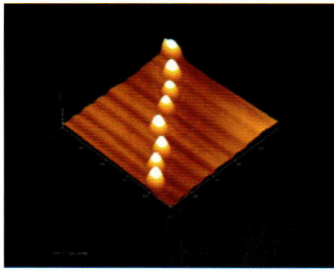

ทรานซิสเตอร์ที่ทำจากผลึกซิลิกอน

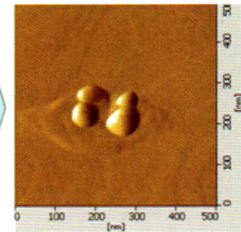
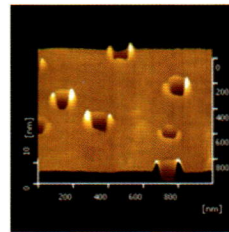
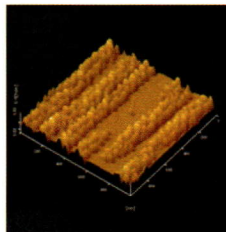
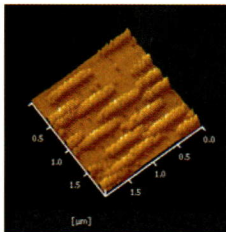
ไดโอดเปล่งแสงที่ทำจากฟิล์มบางซิลิกอน

ผลงานวิจัยเหล่านี้ได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนวิจัยจากหลากหลายองค์กร เริ่มต้นจากรัฐบาลฝรั่งเศสที่สนับสนุนเครื่องมือวิจัยด้านเทคโนโลยีซิลิกอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘ และรัฐบาล

ควอนตัมดอตที่เรียงตัวเป็นระเบียบ

ควอนตัมดอตคู่

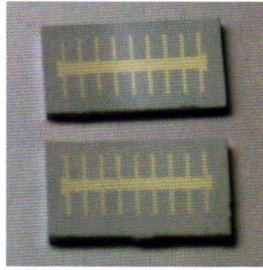
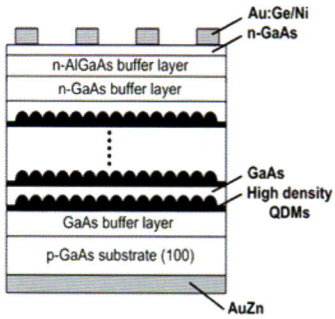

ควอนตัมดอตโมเลกุลที่พัฒนาเป็นโซ่ควอนตัมดอตและการใช้โครงสร้างควอนตัมวงรีที่มีหลุมสี่เหลี่ยม
เพื่อเป็นแม่แบบในการพัฒนาควอนตัมดอตที่มีศักยภาพด้านควอนตัมคอมพิวเตอร์

ญี่ปุ่นในการจัดหาเครื่องมือวิจัยเสริม และเตาปลูกผลึกสารประกอบกึ่งตัวนำ จากสถานะของเหลวเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ ตลอดจนการสนับสนุนในการติดตั้งเครื่องปลูกชั้นผลึก สารประกอบกึ่งตัวนำด้วยลำโมเลกุล มูลค่า ๒๕ ล้านบาท เป็นเครื่องแรกในประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖ งานวิจัยและพัฒนาเหล่านี้ได้รับความร่วมมือจากนานาชาติ ได้แก่ Laboratoire d'Analyse et d'Architecture des Systems (LAAS) ประเทศฝรั่งเศส Max Planck Institute ประเทศเยอรมัน Tokyo Institute of Technology, University of Tokyo ประเทศญี่ปุ่น, University of California at San Diego สหรัฐอเมริกา ฯลฯ ทำให้สามารถบุกเบิกงานใหม่ ๆ ที่อยู่ในแนวหน้าและสามารถตีพิมพ์ในวารสารวิชาการต่างประเทศได้

งานวิจัยด้านนาโนอิเล็กทรอนิกส์และนาโนโฟโตนิกส์ ตลอดจนเซลล์แสงอาทิตย์สมรรถนะสูงที่ใช้โครงสร้างระดับนาโนเมตรที่ดำเนินการในช่วง ๑๕ ปีหลังนี้ได้รับการสนับสนุนอย่างดีจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (Thailand Research Fund) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (Office of the Higher Education Commission) สำนักงานวิจัยและพัฒนาด้านอวกาศ ของกองทัพอากาศ สหรัฐอเมริกา (Asian Office of Aerospace Research and Development, U.S. Air Force) ตลอดจนทุนสนับสนุนระยะยาวจากศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานวิจัยด้านเซลล์แสงอาทิตย์สมรรถนะสูงเป็นการบุกเบิกเทคโนโลยีใหม่ที่ใช้สารประกอบกึ่งตัวนำที่มีโครงสร้างระดับนาโนเมตร ได้แก่ ควอนตัมดอตโมเลกุล โซลาร์เซลล์ (Quantum Dot Molecule Solar Cells) ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการใช้งานกับแสงความเข้มสูง (ในระดับ ๑๐๐-๑๐๐๐ suns)

เซลล์แสงอาทิตย์สมรรถนะสูงที่ใช้
โครงสร้างควอนตัมดอตไม่เลกุล

เซลล์แสงอาทิตย์สมรรถนะสูงที่ใช้
งานกับแสงความเข้มสูง

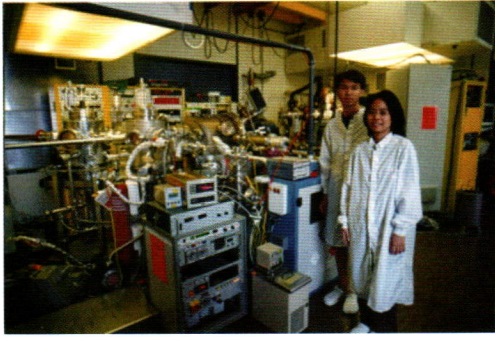
ในระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์ (Solar Power Concentrator System) และการใช้งานในอวกาศและด้านการทหาร

กิจกรรมด้านวิชาการของศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว ที่สำคัญอีกมิติหนึ่งได้แก่ การผลิตบุคลากรด้านวิศวกรรมศาสตร์ที่มีคุณภาพสูง เพื่อพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระยะยาว เช่น โครงการ “ศิษย์ก้นกุฏิ” ซึ่งเป็นการคัดเลือกนิสิตที่มีผลการเรียนดี ให้เรียนต่อจนจบปริญญาเอกในประเทศไทย โดยมีผลงานตีพิมพ์ในระดับเดียวกับการศึกษาในต่างประเทศ และโครงการ “ศิษย์เอก” ซึ่งเป็นการสร้างระบบ “หลังจบปริญญาเอก” (Post Doctoral) ให้เกิดขึ้นในหน่วยงานเพื่อการวิจัยที่ยั่งยืน และสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับคนหลาย ๆ รุ่นได้

ในช่วงเป็นผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย ศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว ได้ทำหน้าที่เป็นรองอธิการบดีด้านวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และพัฒนาโครงการ “เงินวิจัยก้นถุง” เพื่อพัฒนาอาจารย์ใหม่ให้มีศักยภาพด้านวิจัย ตลอดจนการวิจัยข้ามคณะฯ ในช่วงรับตำแหน่ง

การสอบวิทยานิพนธ์นิสิตปริญญาเอกที่เชิญกรรมการสอบจากต่างประเทศ

นิสิตปริญญาเอกที่ไปทำงานที่ Max Planck Institute ประเทศเยอรมันกับลูกศิษย์และหนึ่งในศิษย์ก้นกุฏิที่เป็นนักวิจัยอาชีพอยู่ที่สถาบันวิจัยแห่งชาติของฝรั่งเศส

ผู้บริหารระดับคณะฯ โดยทำหน้าที่เป็นคนบดเคี้ยววิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว ได้ริเริ่มพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนด้าน “นาโนอิเล็กทรอนิกส์” และมีแนวคิดในการผลิตวิศวกรรมรูปแบบใหม่ที่สนใจด้านชีวภาพ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของหลักสูตร Bio-Medical Engineering ซึ่งมีพัฒนาอย่างต่อเนื่องที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดจนโครงการรับนิสิตต่างประเทศ โดยเฉพาะผู้ที่เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยจากประเทศเพื่อนบ้าน เข้าศึกษาในระดับโท-เอก โดยการสนับสนุนจาก AUN/SEED-Net (Asean University Network/Southeast Asia Engineering Education Development Network) เป็นต้น

ทีมงานวิจัยที่ประกอบด้วย คณาจารย์ นักวิจัย และนิสิต

รางวัลที่เคยได้รับ

พ.ศ. ๒๕๒๒ รางวัลสิ่งประดิษฐ์ “เซลล์แสงอาทิตย์ชนิดข้อต่อกับเบเรียร์” จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๔ รางวัลสิ่งประดิษฐ์ “เทคโนโลยีเซลล์แสงอาทิตย์” จาก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๕ รางวัลสิ่งประดิษฐ์ “แผงเซลล์แสงอาทิตย์” จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๙ รางวัลนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ สาขาวิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมวิจัย จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๓๕ รางวัลสิ่งประดิษฐ์ “เซลล์แสงอาทิตย์ชนิดอะมอร์ฟัสซิลิกอน” จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๓๕ รางวัลสิ่งประดิษฐ์ “บัตรประจำตัวแบบไฮโดรกราฟิค” จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๖ รางวัลสิ่งประดิษฐ์ “ไฮโดแกรมซ้อน” จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๖ นักวิชาการดีเด่น จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๙ รางวัลวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จากมูลนิธิโทเร เพื่อการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ ประเทศไทย (ประเภทหน่วยงาน)

พ.ศ. ๒๕๔๐ นักวิจัยดีเด่นแห่งปี '๔๐ จากทบวงมหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๔๐ วิศวกรดีเด่นแห่งปี '๔๐ จากสมาคมนิสิตเก่าวิศวกรรมศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๔๒ รางวัลนักวิจัยดีเด่น ปี '๔๒ จากสมาคมอนุรักษ์พลังงานแห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๔๖ ประธานคณะกรรมการจัดการประชุมนานาชาติ ครั้งที่ ๑๔ วิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ด้านโฟโตโวลตาอิก (PVSEC-14)

พ.ศ. ๒๕๔๖ รางวัล PVSEC ในการวิจัยด้านเซลล์แสงอาทิตย์

พ.ศ. ๒๕๔๖ เมธีวิจัยอาวุโส จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

พ.ศ. ๒๕๔๖ รางวัลดีเด่นด้านโปสเตอร์วิจัย เรื่อง “ควอนตัมดอทที่เป็นระเบียบ” จากการประชุมนานาชาติด้านวิศวกรรมไมโคร-นาโน ปี ๒๐๐๔

พ.ศ. ๒๕๔๖ รางวัลบทความวิจัยดีเด่น เรื่อง “ควอนตัมดอทโมเลกุลสำหรับควอนตัม คอมพิวเตอร์” จากการประชุมด้านวิศวกรรมไฟฟ้า ครั้งที่ ๒๗

พ.ศ. ๒๕๔๙ รางวัลวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จากมูลนิธิโทเร เพื่อการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ ประเทศไทย (ประเภทบุคคล)

พ.ศ. ๒๕๔๙ อาจารย์แบบอย่างของสภาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ จากสภาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน

พ.ศ. ๒๕๒๓	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย
พ.ศ. ๒๕๒๕	ตริตาภรณ์ช้างเผือก
พ.ศ. ๒๕๒๗	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
พ.ศ. ๒๕๓๐	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
พ.ศ. ๒๕๓๑	ประดมาภรณ์มงกุฎไทย
พ.ศ. ๒๕๓๔	ประดมาภรณ์ช้างเผือก
พ.ศ. ๒๕๓๗	มหาวชิรมงกุฎ
พ.ศ. ๒๕๔๐	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
พ.ศ. ๒๕๔๒	เหรียญจักรพรรดิมาลา
พ.ศ. ๒๕๕๑	รับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา สาขาวิศวกรรมศาสตร์

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
จึงเห็นสมควรยกย่อง
ศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว
เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

พลอากาศตรี อารุธ เงินชุกกลิ่น
บุคคลดีเด่นของชาติ
สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

พลอากาศตรี อวุธ เงินชุกกลิ่น

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

พลอากาศตรี อวุธ เงินชุกกลิ่น

พลอากาศตรี อวุธ เงินชุกกลิ่น เป็นสถาปนิกที่สร้างสรรค์ผลงานสำคัญระดับชาติ และระดับนานาชาติเป็นที่ประจักษ์เป็นจำนวนมาก รวมถึงการเป็นผู้บริหารระดับสูงสุดขององค์กรที่มีภารกิจงานด้านศิลปวัฒนธรรมไทย ผลงานและความรู้ความสามารถของท่านก่อให้เกิดคุณูปการแก่ประเทศชาติตลอดเวลายาวนานนับแต่ครั้งยังรับราชการจวบจนปัจจุบัน

พลอากาศตรี อวุธ เงินชุกกลิ่น เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๘๕ ที่แขวงบางอ้อ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เป็นบุตรชายคนโตของนายทองเปลว และนางละม้าย เงินชุกกลิ่น มีน้องชาย ๑ คน น้องสาว ๑ คน ท่านได้สมรสกับนางสาวชาริณี บุรวาศ มีบุตรชาย ๒ คน

ประวัติการศึกษา

พลอากาศตรี อวุธ เงินชุกกลิ่น เริ่มต้นเรียนหนังสือที่โรงเรียนวัดจันทรรัตน์บุรี จนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ แล้วมาเรียนต่อที่โรงเรียนวัดราชโอรส จนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เนื่องจากท่านสนใจในงานศิลปะ และมีความสามารถในการเขียนลายไทยมาตั้งแต่เด็ก อีกทั้งบิดาเป็นผู้ชื่นชอบงานศิลปะอยู่ด้วย จึงได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่เมื่อจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และสนใจที่จะศึกษาต่อทางด้านศิลปะ ท่านได้เข้ารับการศึกษาด้านศิลปะโดยตรงครั้งแรกที่โรงเรียนศิลปศึกษา (ปัจจุบันคือวิทยาลัยช่างศิลป์) ในการเรียนที่โรงเรียนศิลปศึกษา ได้เรียนศิลปะไทยกับอาจารย์เลิศ พ่วงพระเดช ศิลปินผู้เขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังพระระเบียงวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และอาจารย์เลิศ เป็นครูผู้ครอบให้ด้วย ในด้านสถาปัตยกรรมไทยเรียนกับอาจารย์พินิจ สุวรรณบุญย์ จบการศึกษาชั้นปีที่ ๒ เมื่อปี ๒๕๐๒ แล้วเข้าศึกษาต่อที่คณะสถาปัตยกรรมไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่คณะสถาปัตยกรรมไทยนี้ได้เรียนออกแบบสถาปัตยกรรมไทย กับศาสตราจารย์พระพรหมพิจิตร เรียนสถาปัตยกรรมร่วมสมัยกับศาสตราจารย์อัน นิมมานเหมินท์ เรียนวิชาประกอบสถาปัตยกรรมไทย เช่น การแกะสลักปั้นลาย คัดลอกออกแบบสถาปัตยกรรม ลายรดน้ำกับอาจารย์ชม้อย อุดมศิลป์ อาจารย์ประเวศ ลิ้มปริงชี อาจารย์แต่ม จันทมยา และสำเร็จการศึกษาจนได้รับปริญญาศิลปบัณฑิต (สถาปัตยกรรมไทย) เมื่อปี ๒๕๐๗

ประวัติการทำงาน

เมื่อจบการศึกษาแล้วพลอากาศตรี อาวุธ เงินชูกลิ่น ได้เริ่มต้นชีวิตการทำงาน โดยเมื่อปี ๒๕๐๙ เข้ารับราชการเป็นสถาปนิกประจำกองทัพอากาศ ได้รับพระราชทานยศเรืออากาศตรี ต่อมาในปี ๒๕๑๘ ได้รับพระราชทานยศเรืออากาศเอก พลอากาศตรี อาวุธฯ ได้รับราชการในกองทัพอากาศอยู่ระยะหนึ่ง จึงโอนมารับราชการที่กรมศิลปากร เมื่อปี ๒๕๑๙ โดยดำรงตำแหน่งนายช่างศิลปกรรม ระดับ ๓ กองหัตถศิลป์ ปฏิบัติงานอยู่ที่กองหัตถศิลป์ได้ ๒ ปี จึงย้ายไปปฏิบัติงานที่กองสถาปัตยกรรม เมื่อปี ๒๕๒๑ ในตำแหน่งสถาปนิกระดับ ๕ ปฏิบัติหน้าที่ออกแบบและควบคุมการบูรณปฏิสังขรณ์ โบราณสถานที่ยังใช้ประโยชน์อยู่ ท่านได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นโดยลำดับที่สำคัญ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้างานบูรณปฏิสังขรณ์ ต่อมาในปี ๒๕๓๓ ดำรงตำแหน่ง เป็นผู้อำนวยการกองสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร จนกระทั่งปี ๒๕๓๕ ดำรงตำแหน่งสถาปนิกระดับ ๙ ชช. กรมศิลปากร และปี ๒๕๓๙ ดำรงตำแหน่งสถาปนิกระดับ ๑๐ ชช. กรมศิลปากร ตามลำดับ และเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้รับพระราชทานยศเป็นนาวาอากาศเอก ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมศิลปากร จนกระทั่งเกษียณอายุราชการเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ และ ได้รับพระราชทานยศเป็นพลอากาศตรี เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๒

ผลงานสำคัญและเกียรติประวัติของพลอากาศตรี อาวุธ เงินชูกลิ่น นับตั้งแต่เข้ารับราชการ จนกระทั่งปัจจุบัน พลอากาศตรี อาวุธฯ ยังคงรังสรรค์ผลงานอันมีคุณค่า และดีเด่นแก่สังคม ไว้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะด้านการอนุรักษ์โบราณสถานและด้านสถาปัตยกรรมมาอย่างต่อเนื่อง เช่น พุทธศักราช ๒๕๒๒ กำหนดรูปแบบและรายการบูรณปฏิสังขรณ์องค์พระปฐมเจดีย์ระยะที่ ๓ ตั้งแต่เสาดารตลอดจนฐานชั้นล่าง (ยกเว้นการเสริมความมั่นคง กรมโยธาธิการ ได้ดำเนินการไปแล้ว ตั้งแต่ ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๕๒๒ - ๒๕๒๕ กำหนดรูปแบบและรายการ รวมทั้งควบคุมการดำเนินงาน บูรณปฏิสังขรณ์วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระบรมมหาราชวัง

พุทธศักราช ๒๕๒๗ - ๒๕๒๘ ออกแบบอาคารต่าง ๆ ในบริเวณศาลหลักเมือง กรุงเทพมหานคร

พุทธศักราช ๒๕๒๙ - ๒๕๓๕ กำหนดรูปแบบของรายการบูรณะวัดเฉลิมพระเกียรติวรวิหาร จังหวัดนนทบุรี

พุทธศักราช ๒๕๓๔ ออกแบบลานพลับพลามหาเจษฎาภินันท์

พุทธศักราช ๒๕๓๕ กำหนดรูปแบบและรายการการบูรณะบริเวณเจดีย์ศรีสุริยทัย

พุทธศักราช ๒๕๓๗ กำหนดรูปแบบและควบคุมการสร้างเรือพระที่นั่งนารายณ์ทรงสุบรรณ รัชกาลที่ ๙ (ในส่วนทรวดทรงลอยดล)

พุทธศักราช ๒๕๓๘ ออกแบบควบคุมการก่อสร้างพระเมรุมาศ และอาคารประกอบ ในการพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

พุทธศักราช ๒๕๓๙ - ออกแบบพระอุโบสถ วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษกตามแนว พระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

- ออกแบบพระที่นั่งและอาคารประกอบในพระราชพิธีกาญจนาภิเษก
- ออกแบบพลับพลาประดิษฐานพระบรมรูป รัชกาลที่ ๕ ณ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

พุทธศักราช ๒๕๔๐ - ออกแบบศาลาไทย ณ สถานทูตไทย กรุงเบิร์น ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

- ออกแบบแท่นฐานพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พุทธศักราช ๒๕๔๑ - ออกแบบศาลาไทย ณ มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา

- ออกแบบพระที่นั่งสันติชัยปราการ เนื่องในโอกาส ๗๒ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ ป้อมพระสุเมรุ กรุงเทพมหานคร

พุทธศักราช ๒๕๓๗-๒๕๔๕ เป็นประธานการเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนังในพระพุทธรัดนสถาน พระบรมมหาราชวัง ตามพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พุทธศักราช ๒๕๔๖ - ออกแบบกลุ่มอาคารเรือนไทย ในอุทยานรัชกาลที่ ๒ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พุทธศักราช ๒๕๔๗-๒๕๔๘ - ออกแบบพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชวังสราญรมย์ ตามพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พุทธศักราช ๒๕๔๙ - ออกแบบศาลาไทยที่สวนอูเอโนะ ณ ประเทศญี่ปุ่น (ฉลอง ๑๒๐ ปี ไทย-ญี่ปุ่น)

- ออกแบบศาลาไทยเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ รัชการที่ ๙ และสมเด็จพระบรมราชชนนี ที่เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

- ออกแบบมณฑปพระมหาสุวรรณปฏิมากร วัดไตรมิตรวิทยารามวรวิหาร

พุทธศักราช ๒๕๕๐ ออกแบบและควบคุมการก่อสร้างพระเมรุ และอาคารประกอบ ในพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

นอกจากนี้ท่านยังได้รับรางวัลเกียรติยศจากหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ เช่น พุทธศักราช ๒๕๓๙ ได้รับรางวัลผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม สาขาทัศนศิลป์ จาก สำนักงานคณะกรรมการ

วัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้รับประกาศนียบัตรเกียรติคุณผู้อนุรักษ์มรดกไทยดีเด่น ด้านสถาปัตยกรรม ประเภทบุคคลดีเด่น จากสำนักนายกรัฐมนตรี พุทธศักราช ๒๕๔๑ ได้รับประกาศเกียรติคุณเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาสถาปัตยกรรมไทย จากสำนักงานคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้รับการประกาศเป็นผู้บริหารดีเด่น “ครูทองคำ” จากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และด้วยเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และเชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรมไทย สถาบันการศึกษาถึง ๓ แห่ง ได้มอบปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ดังนี้ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ด้านสถาปัตยกรรมไทย) จากมหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๙ ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (สาขาการพัฒนาศาสตร์มนุษย) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อพุทธศักราช ๒๕๕๑ และปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ (สาขาสถาปัตยกรรมไทย) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อพุทธศักราช ๒๕๕๒

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

ประมวลความคิดและทัศนคติต่องานสถาปัตยกรรมไทย

๑. “การทำงานด้านสถาปัตยกรรมไทยนั้นถ้าเพียงเรียนจบมาจะยังทำงานเลยไม่ได้ ต้องมีการฝึกฝนเฝ้าเรียนรู้จากครูบาอาจารย์ ...งานสถาปัตยกรรมไทยเวลาปฏิบัติงานจริง ไม่เหมือนงานสถาปัตยกรรมอื่น ๆ ที่เขียนรูปแบบเสร็จแล้วส่งไปก่อสร้างได้ หรือทำรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ แล้วจบ... งานสถาปัตยกรรมไทยเมื่อเขียนรูปเสร็จแล้ว ถ้าจะให้งานดี ต้องขยายแบบเล็ก ให้เป็นแบบเท่าจริง จะยาวเท่าไรก็ต้องเขียน จะใหญ่แค่ไหนก็ต้องเขียนอีกครั้งทุกชิ้น ลวดลายต่าง ๆ ที่จะมีการปั้นการวาดระบายสีหรือตัดกระดาษมาปะ ก็ต้องเขียนขึ้นมาให้เท่าจริง ชัดเจน ให้ช่างฝ่ายอื่น ๆ ไปทำงานได้ต่อทันที ตรงนี้เป็นเรื่องที่ต้องฝึกฝนเข้าไปอยู่กับครูบาอาจารย์ที่ท่านเคยทำงานขยายแบบ เราขอเข้าไปช่วยท่านฝึกฝนเพราะอยากได้วิชา สิ่งเหล่านี้ไม่ได้จากที่โรงเรียน แต่ได้จากที่เราสนใจ”

๒. “...การขยายแบบเท่าจริง ต้องใช้ประสบการณ์และใช้ความคิดด้วย เช่น สถาปัตยกรรมที่ขึ้นไปในทางตั้ง ในแบบขนาดเล็กที่เขียนเอาไว้ขนาดหนึ่ง ถ้ามีการตั้งสูงขึ้นมาคนมองจากข้างล่างอาจรู้สึกว่ายั่ว ที่เราเรียกกันว่า **อากาศกิน** เราต้องส่งขึ้นไป คือ ขยายขึ้นไป อย่างนี้ต้องอาศัยประสบการณ์ การฝึกฝนครูอาจารย์ทำ จะบอกกันเป็นสูตรไม่ได้ จะรู้พอหรือไม่พอ ก็ต่อเมื่อได้ขยายเท่าจริงแล้ว...”

๓. “...งานที่เราทำทุกชิ้น ไม่มีอะไรถูกต้องครบถ้วน งานแต่ละชิ้นเมื่อเสร็จออกไปแล้วหลายคนอาจเห็นว่างานออกมาดูดี แต่ตัวเองเราย่อมรู้ว่างานบางชิ้นมันยังไม่ดีเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะขาดประสบการณ์ยังไม่ได้เรียนรู้มากพอ แม้แต่งงานพระเมรุก็ตั้งงานพระที่นั่งกาญจนาภิเษก ก็ดี ก็ยังมีข้อผิดพลาดอยู่ อันที่ทำได้รู้สึกพอใจมากคือ การได้ทำงานที่ **วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก**

วัดนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้สร้างขึ้น โดยมีมูลนิธิชัยพัฒนาเป็นเจ้าของเรื่อง และมีพระราชประสงค์ให้มีขนาดเล็ก มีความเรียบง่าย ขณะเดียวกันก็ต้องมีลักษณะสถาปัตยกรรมไทย งานชิ้นนี้ต้องใช้ความคิดอย่างมาก เพราะยังทรงมีรับสั่งอีกว่าวัดนี้จะให้เป็นตัวอย่างสำหรับวัดอื่น ๆ ทำต่อไป... จึงคิดว่า จะทำอย่างไรที่จะเอาวัสดุในปัจจุบันมาใช้ด้วย แทนที่บานประตูหน้าต่างจะใช้ไม้เปิดเข้าแบบไทยโบราณ มันต้องแปลงสภาพบ้าง บานประตูหน้าต่างเลือกใช้อลูมิเนียม และดัดแปลงส่วนประกอบอื่น ๆ ให้ยังรู้สึกว่าเป็นไทย เช่น เสามีลักษณะไทย วัสดุผนังหลังคาเป็นแผ่นเหล็กอาบสี แบบที่ใช้ตามโรงงาน แต่ปรับเปลี่ยนให้ใช้ได้...และที่ต้องคิดมากคือ ทำยังไงให้ราคาถูก วงเงินไม่เกิน ๓ ล้าน ...งานชิ้นนี้ไม่ใช่งานดีที่สุดในแง่มีความภูมิใจมากกว่า พอใจมาก แต่ยังไม่ดีที่สุด ยังมีที่ผิด ผมรู้ด้วยตัวเองว่ายังมีที่ผิดคนอื่นอาจไม่เห็น"

๔. "...ปัญหาของงานสถาปัตยกรรมไทยปัจจุบันคือ ไม่มีคนเรียน ที่สนใจมีแต่เรียนจบออกมาแล้วไม่รู้จะทำอะไรกิน และอย่างที่บอกงานสถาปัตยกรรมไทยไม่ใช่เขียนแบบได้แล้วจบต้องฝึกฝน ต้องมีความรู้อื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น งานเขียนลายไทย เป็นต้น รวมทั้งความรู้ด้านขนบธรรมเนียมประเพณีที่เรียกกันว่า ฐานานุสัคดี ในสถาปัตยกรรมไทยมีขนบธรรมเนียมอยู่อย่างนี้ใช้ที่นี่ได้ ใช้ที่นั่นไม่ได้ แต่ไม่มีการบันทึกไว้ ไม่มีการสอนกันจะรู้ได้ก็แต่คนที่เคยพบเคยเห็นมาก่อน นับวันก็หาผู้รู้ได้ยากขึ้น สิ่งเหล่านี้คนกรมศิลปากรควรจะต้องรู้และเป็นผู้สืบทอด"

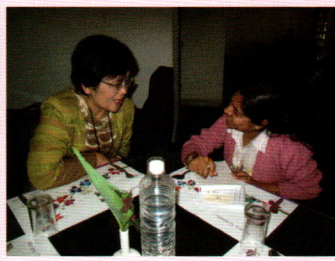
๕. "...เป็นเรื่องของรัฐที่จะต้องส่งเสริมงานด้านนี้ ไม่ได้หมายความว่าอาคารทุกหลังจะต้องบังคับให้เป็นไทยประเพณีอย่างเคร่งครัด แต่ก็ควรมีลักษณะเป็นไทยบ้าง โดยเฉพาะอาคารของทางราชการ สถาปัตยกรรมไทยจะได้เกิด เกิดคนที่ได้เรียนมามีความรู้ มีงานทำและทำงานได้ดี ถ้ารัฐช่วยในลักษณะนี้คนที่เรียนมาแล้วจะมีงานทำต่อไป..."

"... ต้องเข้าใจว่าสถาปัตยกรรมไทยไม่ได้เป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิต อาจจะมีราคาสูงบ้างเพราะมีเรื่องการตกแต่งเยอะ เพิ่มงานศิลปกรรมตกแต่งเข้ามา แต่รัฐต้องเข้าใจและให้ความสำคัญ ไม่ได้หมายความว่าสร้างอาคารราชการสักหนึ่งหลัง แล้วจะต้องตกแต่งลวดลายมากมาย แต่เราสามารถดัดแปลงวัสดุให้ถูกลงได้ ปัจจุบันมีวัสดุที่ทดแทนไม้และทดแทนของเก๋หายากอีกหลายชนิด..."

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
จึงเห็นสมควรยกย่อง
พลอากาศตรี อาวุธ เงินชูกลิ่น
เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ
สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร
บุคคลดีเด่นของชาติ
สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการแพทย์แผนไทย)
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการแพทย์แผนไทย)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร

เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร เภสัชกรเชี่ยวชาญด้านเภสัชกรรมการผลิต โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี เกิดวันที่ ๑๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๐๔ ที่บ้านวังไทร ตำบลเขาพระ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก บิดาชื่อ นายภูมิชัย ปิติพร มารดาชื่อนางสำเริง ปิติพร มีน้องชาย ๑ คน ชื่อ นายแพทย์ศิริพงษ์ ปิติพร พื้นฐานอาชีพเดิมของบิดา มารดา คือ อาชีพทำนาในหน้าแล้ง หลังการเก็บเกี่ยวบิดาจะเข้าไปทำงานในกรุงเทพฯ ไปรับจ้างเป็นช่างไม้ เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร เริ่มต้นการศึกษาที่โรงเรียนวัดวังไทร ด้วยการเป็นเด็กขยันเรียนดี ความประพฤติเรียบร้อย บิดามารดา จึงหาทางที่จะให้ลูกมีการศึกษาที่สูงขึ้น จึงพาครอบครัวเข้ากรุงเทพฯ เปลี่ยนอาชีพมาเปิดร้านขายอาหารอีสานเล็กๆ เพื่อส่งลูกเรียน

ในขณะนั้นเภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร ช่วยบิดามารดา ประกอบอาชีพหารายได้ส่งตนเองจนเรียนจบเภสัชศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อปีการศึกษา ๒๕๒๕ หลังจากนั้นได้ศึกษาต่อจนสำเร็จปริญญาโท และปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยเดียวกัน การที่ชีวิตของเภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร เติบโตมาจากชนบทจึงได้ซึมซับวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมของไทยอันเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เธอได้รับความไว้วางใจจากหมอยาพื้นบ้านในการถ่ายทอดความรู้และได้รับตำรับตำรามาพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้กับโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรในเวลาต่อมา

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาตรี เภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา ๒๕๒๑-๒๕๒๕
- ปริญญาโท การบริหารการสาธารณสุขมูลฐานอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา ๒๕๔๐
- ปริญญาเอก สาขาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา ๒๕๔๗

ประวัติการทำงาน

- เริ่มรับราชการที่โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ในตำแหน่งหัวหน้างานผลิตยาทั่วไปและยาปราศจากเชื้อ พ.ศ. ๒๕๒๖ จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๕๓) ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานเภสัชกรรม

- เริ่มดำเนินการพัฒนายาจากสมุนไพรขึ้นใช้ในโรงพยาบาลตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๖ จนถึงปัจจุบันโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร เป็น Best Practice ในการดำเนินงานด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรของกระทรวงสาธารณสุข

- เป็นวิทยากรบรรยายด้านการพัฒนาสมุนไพรแก่นักศึกษา ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงาน ก.พ. นักศึกษาปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยรังสิต รวมทั้งนักศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโท ในมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชนอีกหลายแห่ง
- เป็นอาจารย์พิเศษด้านการพัฒนาสมุนไพรให้กับคณะเภสัชศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐหลายแห่ง

ประวัติการทำงานด้านการเป็นกรรมการ อนุกรรมการ และการทำวิจัย

- เป็นคณะทำงานคัดเลือกกรายการยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๙ และ พ.ศ. ๒๕๕๓
- เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการ คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๔๘ และ พ.ศ. ๒๕๕๑-ปัจจุบัน
- อนุกรรมการแผนงานและวิชาการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๑
- ผู้ทรงคุณวุฒิหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (การแพทย์แผนไทย) วิทยาลัยการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พ.ศ. ๒๕๕๑-ปัจจุบัน
- ดำรงตำแหน่งกรรมการองค์การเภสัชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๔-๒๕๔๕ (พ้นจากตำแหน่ง ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕)
- ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๖ – ๒๕๕๐
- กรรมการมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย พ.ศ. ๒๕๕๐-ปัจจุบัน
- กรรมการและเลขานุการมูลนิธิโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร พ.ศ. ๒๕๔๕ - ปัจจุบัน
- กรรมการมูลนิธิสุขภาพไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ - ปัจจุบัน
- กรรมการและเลขานุการมูลนิธิหมื่นชำนาญแพทยา(พลอย แพทยานนท์) พ.ศ. ๒๕๔๕- ปัจจุบัน
- กรรมการมูลนิธิพิทักษ์อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พ.ศ. ๒๕๔๔- ปัจจุบัน
- กรรมการมูลนิธิวันเกษตรเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๕๒-ปัจจุบัน

- คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาศึกษาพิษสมุนไพร สำนักกรรมการ ๑ คณะกรรมการการเกษตรฯ วุฒิสภา (กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๒)
- ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาการพัฒนาสมุนไพรไทยและการแพทย์ทางเลือก พ.ศ.๒๕๕๓

ผลงานด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างครบวงจร

การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรกัญญาเบสรเริ่มขึ้นในปี ๒๕๒๖ เมื่อเภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร หัวหน้ากลุ่มงานเภสัชกรรมในปัจจุบัน ได้เข้ามารับราชการที่โรงพยาบาลแห่งนี้หลังจากจบการศึกษาจากคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล นอกจากทำงานหลักแล้ว ยังได้ไปฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านสมุนไพรแก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ผู้สื่อข่าวสาธารณสุข (ผสส.) และประชาชนทั่วไป ตามนโยบายสาธารณสุขมูลฐานในขณะนั้น กิจกรรมส่วนหนึ่ง คือ การรวบรวมพันธุ์สมุนไพรและความรู้ของหมอชาวบ้านทำให้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมการใช้สมุนไพร จึงได้ใช้เวลาช่วงวันหยุดเข้าไปศึกษาหาความรู้กับพ่อหมอเหล่านี้

การสะสมความรู้เหล่านี้ได้มาถึงจุดเปลี่ยนในปี ๒๕๒๙ เมื่อ เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ ได้รับการร้องขอจากกุมารแพทย์ในโรงพยาบาล คือแพทย์หญิงอุไรวรรณ โชติเกียรติ ให้ช่วยพัฒนายาจากสมุนไพรเพื่อรักษาเริ่มในปากเด็ก ซึ่งไม่มียาแผนปัจจุบันที่รักษาได้ผลดี จึงได้พัฒนายาจากเสลดพังพอนตัวเมียหรือพญาขอ ซึ่งเป็นสมุนไพรที่มีข้อมูลประสบการณ์ของชาวบ้านในการใช้รักษาเริ่มและงูสวัด แต่สรรพคุณตามข้อมูลทางวิทยาศาสตร์มีแค่การลดอาการอักเสบและหน่วยงานสาธารณสุขส่งเสริมให้ใช้รักษาอาการแมลงสัตว์กัดต่อยเท่านั้น แต่เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ เห็นว่ามีข้อมูลประสบการณ์ชาวบ้านที่ใช้กินเป็นผัก ประกอบกับมีข้อมูลงานวิจัยที่พบว่าเสลดพังพอนตัวเมียไม่มีความเป็นพิษ จึงผลิตยาเสลดพังพอนตัวเมียในกลีเซอรินขึ้นมาใช้รักษาเริ่มในปากเด็กเป็นครั้งแรกก็ว่าได้ที่มีการผลิตยาสมุนไพรไทย โดยนำกรรมวิธีและสารที่ใช้ในการแพทย์แผนปัจจุบันมาผลิตยาในรูปแบบใหม่ ซึ่งตามกฎหมายยาในเวลานั้นไม่ได้เป็นทั้งยาแผนโบราณ และยาแผนปัจจุบันต่อมาฝ่ายเภสัชกรรมได้พัฒนายาเสลดพังพอนตัวเมียในรูปแบบอื่น ๆ ขึ้นใช้อีกด้วย

จากผลิตภัณฑ์เสลดพังพอนตัวเมีย ฝ่ายเภสัชกรรมก็เริ่มมีการผลิตฟ้าทะลายโจร ขมิ้นชัน ขุมเห็ดเทศ ซึ่งมีข้อมูลการศึกษาและผลวิจัยทางคลินิกภายใต้โครงการ GTZ ที่สนับสนุนโดยประเทศเยอรมนี แล้วตามด้วยแคปซูลเพชรสังฆาต เกวาล์ยเปรียง บอระเพ็ด ในปี ๒๕๓๔ ผลิตยากันยุงตะไคร้หอม เพื่อใช้ไถ่อยู่ในหอผู้ป่วยสูติกรรมและหอผู้ป่วยเด็ก แทนยาไถ่ยุงที่เป็นสารเคมี การผลิตในยุคแรกๆ ทำให้ห้องเก็บของที่ดัดแปลงเป็นห้องผลิตยาสมุนไพร และใช้ห้องชั้นสูตรของโรงพยาบาลในการตรวจสอบคุณภาพวิเคราะห์หาปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ โดยประยุกต์ใช้เครื่องมือต่างๆ บรรจุภัณฑ์ก็ทำอย่างประหยัด ต่อมาในปี ๒๕๓๘ การผลิตที่แต่เดิมใช้เฉพาะในโรงพยาบาล ก็เริ่มมีการจำหน่ายให้ประชาชนซื้อไปใช้

การพัฒนาสมุนไพรของโรงพยาบาลมาถึงจุดเปลี่ยนสำคัญอีกครั้งและเติบโตอย่างก้าวกระโดดเมื่อประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจในปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑ ทำให้รัฐบาลมีนโยบาย

ที่จะใช้ศักยภาพที่ประเทศมีอยู่ฟื้นฟูเศรษฐกิจ สมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจมากในการพัฒนาเพื่อการส่งออก เนื่องจากขณะนั้นเริ่มเกิดกระแสความนิยมผลิตภัณฑ์ธรรมชาติในตลาดโลก

ในปี ๒๕๔๒ ภาสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร ได้เริ่มจัดทำโครงการสาธิตการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร โดยการสนับสนุนจากนายแพทย์เปรม ชินวันทนนานนท์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลในขณะนั้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อทำโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างครบวงจรให้กับชุมชนที่ต้องการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรโดยมีการดำเนินการตั้งแต่การปลูก การเก็บเกี่ยว การแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพร การควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบ การผลิตเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ไปจนถึงการจำหน่าย มีการเปิดร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพร การเพิ่มประเภทผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร ได้แก่ เครื่องสำอาง เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

โครงการนี้ไปเชื่อมต่อกับชุมชน โดยส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี เป็นผู้ผลิตวัตถุดิบสมุนไพรในระบบอินทรีย์ ในที่สุดได้กลุ่มเกษตรกรบ้านดงบัง ตำบลงิ้วเหล็ก อำเภอมะเมือง จังหวัดปราจีนบุรี กว่า ๒๐ คน ที่สนใจและเริ่มทำการผลิตสมุนไพรในระบบเกษตรอินทรีย์จนได้รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เทียบเท่าระดับสากล และจำหน่ายเป็นวัตถุดิบสมุนไพรให้กับโรงพยาบาล เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันมีกลุ่มเกษตรกรหลายกลุ่มเข้าร่วมโครงการผลิตสมุนไพรในระบบเกษตรอินทรีย์ เช่น (๑) กลุ่มสมุนไพรบ้านดงบัง อำเภอมะเมือง จังหวัดปราจีนบุรี (๒) เกษตรกรบ้านวังท่าช้าง ตำบลกบินทร์บุรี อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี (๓) เกษตรกรบ้านเนินหอม อำเภอมะเมือง จังหวัดปราจีนบุรี (๔) เกษตรกรบ้านบางตาลำ อำเภอมะเมือง จังหวัดปราจีนบุรี (๕) เกษตรกรบ้านห้วยน้ำใส อำเภอสนาบชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา (๖) เกษตรกรตำบลบางพระ อำเภอมะเมือง จังหวัดปราจีนบุรี (๗) กลุ่มเกษตรกรบ้านหัวดง ตำบลหัวดง อำเภอนาตุ้ม จังหวัดมหาสารคาม (๘) กลุ่มเกษตรกรปลูกสมุนไพรในป่าตะวันตก อำเภอกองกนกภูมิ อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดกาฬสินธุ์ (๙) เกษตรกรผู้เก็บผลผลิตจากป่า อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ (๑๐) เกษตรกร ผู้ผลิตมะขามป้อม อำเภอมะเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา (๑๑) เกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร ตำบลท่าตูม อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นต้น

หลังจากเกิดโครงการสาธิตฯ ก็มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์อภัยภูเบศรไปอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ ซึ่งตามกฎหมายแล้วจะต้องขอขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) แต่โรงพยาบาลไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลจึงไม่สามารถดำเนินการได้ ด้วยเหตุนี้ จึงมีการจัดตั้งมูลนิธิโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรขึ้นใน พ.ศ.๒๕๔๕ เพื่อให้ดูแลรับผิดชอบงานพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรโดยร้อยละ ๗๐ มอบเป็นกองทุนสำหรับการสนับสนุนกิจกรรมของโรงพยาบาล ที่เหลือร้อยละ ๓๐ เป็นส่วนที่นำมาพัฒนาสมุนไพร และการแพทย์แผนไทยรวมทั้งทำกิจกรรมเพื่อชุมชนสังคม หลังจากนั้นได้มีการดำเนินการขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งใน พ.ศ.๒๕๔๕ นี้โครงการสาธิตการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโครงการดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสมุนไพรไทย) จากคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

ในปีเดียวกันเภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร ได้รับรางวัลการวิจัยดีเด่นของกระทรวงสาธารณสุข ในการพัฒนายาชาพลผลฆ่าเชื้อจากเปลือกมังคุด “การชีดิน” เพื่อทดแทนโพรพิโดนไฮโอดีน ใน พ.ศ. ๒๕๔๕ และได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นยาชาพลผลฆ่าเชื้อจากสมุนไพรแรกของประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ การชีดินได้รับอนุสิทธิบัตร จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๒

ปัจจุบันการพัฒนายาสมุนไพรมีการขยายตัวเติบโตด้านยอดจำหน่าย มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรขึ้นมากกว่า ๑๐๐ รายการ ทำให้สมุนไพรหลายชนิดได้รับการฟื้นฟู ให้กลับมาสู่สังคมไทยอีกครั้งเช่น มะขามป้อม ยอ มังคุด วานเปราะหอม วานสาวหลง เป็นต้น นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์หลายชนิดที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เช่น ยาแก้ไอมะขามป้อมทั้งชนิดน้ำและชนิดเม็ดอม ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางผสมสมุนไพรจากขมิ้นชัน เปลือกมังคุด รำข้าว เป็นต้น

โดยเภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร ได้ใช้แนวคิดในการพัฒนายาสมุนไพรและการแพทย์แผนไทยดังนี้

ก. แนวคิดการสืบสานภูมิปัญญาดั้งเดิมและการพึ่งตนเอง

หลังจากเภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร เข้ารับราชการ และมีส่วนร่วมในการรณรงค์ส่งเสริมการใช้สมุนไพร มีโอกาสติดตามหมอพื้นบ้านออกไปสำรวจสมุนไพรในป่า ได้เห็นหมอยาทักทายต้นไม้ ไร่ ไร่กับคนรู้จัก ทำให้ตระหนักว่าความรู้เรื่องสมุนไพรที่เรียนมาจากคณะเภสัชศาสตร์ของตนเอง นั้นน้อยนิด เมื่อเทียบกับความรู้ที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ จนเกิดความเคารพในหมอยาเหล่านี้ และนับถือเป็นศิษย์เป็นครูกันได้แก่ หมอประกาศ ใจทัศน์ บ้านน้อมเกล้า อำเภอลำลูกกา จังหวัดยโสธร หมอส่วน สิมะพริก อำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี เมื่อได้ศึกษาหาความรู้กับท่านเหล่านี้ ก็พบว่า ในป่ามีพืชสมุนไพรมากมายที่สามารถนำมาใช้เป็นยา อาหาร เครื่องสำอาง เครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์สำหรับสัตว์ ฯลฯ ประสบการณ์เหล่านี้ยังปลูกฝังความคิดที่จะอนุรักษ์ความรู้ ร่ำรวย ในทรัพยากรธรรมชาติ และสมุนไพรของประเทศ จึงเริ่มทำกิจกรรมรณรงค์กับเยาวชนให้อนุรักษ์ ป่าธรรมชาติในท้องถิ่นตั้งแต่นั้น

ข. แนวคิดด้านวิทยาศาสตร์

อิทธิพลของความรู้ทางวิทยาศาสตร์ต่อการพัฒนายาสมุนไพรสมัยใหม่มีอยู่ ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านที่เป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ดังจะเห็นได้จากการที่เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ ได้ใช้ฐานความรู้ และกระบวนการพัฒนางานองค์ความรู้ในด้านเภสัชศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ในสาขาที่เกี่ยวข้อง เช่น เภสัชวิทยา พิษวิทยา และพฤกษศาสตร์ ที่ได้ศึกษาจากมหาวิทยาลัยมา ใช้พัฒนาภูมิปัญญา ด้านสมุนไพรโดยให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา กระบวนการผลิตที่อาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เข้ามาควบคุมมาตรฐานของยาจากสมุนไพรให้มีคุณภาพ ความปลอดภัย และประสิทธิภาพ ด้านที่สองคือ การใช้วิทยาศาสตร์ที่เป็นตัวข้อมูล ในแง่นี้ เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ เชื่อว่า ภูมิปัญญาด้านสมุนไพรที่มาจากหมอยาหรือชาวบ้านที่รู้จักจริง เป็นความรู้จริงและเชื่อถือได้ รวมทั้งได้รับการยืนยันจากประสบการณ์ที่เคยพบเห็น แต่การจะทำให้คนสมัยใหม่ที่ถูกล่อหลอม ให้คิดแบบวิทยาศาสตร์ จำเป็นจะต้องใช้วิธีการและข้อมูลทางวิทยาศาสตร์มาเป็นหลักประกัน และเป็นเครื่องมือสื่อสารให้เกิดความมั่นใจในสรรพคุณ

ค. แนวคิดด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

แนวคิดด้านนี้เชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการฟื้นฟูภูมิปัญญาดั้งเดิมด้านสุขภาพ คือ เป็นกระแสนการพัฒนาทางเลือกที่เสนอทางออกให้กับชาวบ้านที่ประสบปัญหาจากการพัฒนาเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงมาสู่เกษตรสมัยใหม่ ที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อวิถีชีวิตของเกษตรกรตลอดจน ทำลายสิ่งแวดล้อมและความอุดมสมบูรณ์ของดิน ทำให้เกษตรกรต้องตกอยู่ในวงจรของหนี้สิน มีปัญหาสุขภาพจากการใช้สารเคมีซึ่งเป็นพิษ และชุมชนล่มสลาย การพัฒนาสมุนไพรของอภัยภูเบศร ก็ได้รับอิทธิพลด้านความคิดจากปราชญ์ชาวบ้าน องค์กรชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน ที่อยู่ในขบวนการนี้ เช่น ผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม มูลนิธิสุขภาพไทย (โครงการสมุนไพรเพื่อการพึ่งตนเอง) มูลนิธิสายใยแผ่นดิน ซึ่งสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนสู่แนวทางทำการเกษตรอย่างยั่งยืน เช่น เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ วนเกษตร และเน้นการทำงานกับชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งและการพึ่งตนเอง ของชุมชน

ง. แนวคิดการพัฒนาธุรกิจการค้าที่เป็นธรรม

การก้าวเข้าไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์อาจไม่ใช่จุดมุ่งหมายในตอนเริ่มต้น แต่หลังจาก มีการพัฒนาสมุนไพรผ่านไปได้สักระยะหนึ่ง ข้อสรุปที่ว่าสาเหตุหนึ่งที่นโยบายพัฒนาสมุนไพร ของประเทศที่ผ่านมาไม่ประสบความสำเร็จ เพราะเน้นมิติของการใช้เป็นยารักษาโรคอย่างเดียว ดังนั้นจึงต้องมุ่งพัฒนาให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมปัจจุบัน เช่น เครื่องสำอาง เครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร แนวคิดนี้โดยตรรกะแล้วเป็นแนวคิดเชิงธุรกิจนั่นเอง เพราะเมื่อผลิตแล้วก็ต้องกระจายไปในวงกว้าง จึงมีความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนรูปแบบบรรจุภัณฑ์ ให้ดึงดูดใจมากขึ้น และหาทางกระจายไปให้ถึงผู้บริโภคในประเทศ หรือไปถึงชั้นสุดตลาดโลก ในแนวคิดนี้การทำธุรกิจไม่ได้มุ่งแสวงหากำไรเป็นเป้าหมายหลัก แต่ใช้เป็นเครื่องมือในการฟื้นฟู ให้ประชาชนเห็นคุณค่าของสมุนไพรและส่งเสริมสุขภาพ เช่น การผลิตเครื่องดื่มสมุนไพร ให้เป็นทางเลือกแทนน้ำอัดลมหรือเครื่องดื่มอื่น ๆ ที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ ทั้งที่ไม่ได้กำไร ส่งเสริมการกระจายรายได้ด้วยการสนับสนุนชุมชนหรือกลุ่มเกษตรกรให้ผลิตวัตถุดิบสมุนไพร ในระบบเกษตรอินทรีย์เพื่อความยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อม มีการกำหนดราคารับซื้อที่เป็นธรรม โดยให้เกษตรกรมีส่วนร่วมกำหนดเพื่อให้คุ้มกับต้นทุนการผลิต จึงมีลักษณะของการดำเนิน ธุรกิจที่เรียกว่า การค้าที่เป็นธรรม (fair trade)

ในส่วนของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาเป็นนวัตกรรมที่ต้องใช้ความเชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์ เวลาและเงินทุนจำนวนมาก ในการศึกษาวิจัยพืชสมุนไพรที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะการวิจัยพื้นฐาน ซึ่งได้แก่ พฤกษศาสตร์ พฤกษเคมี การศึกษาสารสำคัญ การศึกษาทางเภสัชวิทยาเพื่อเป็นมาตรฐาน สมุนไพร เภสัชวิทยา การศึกษาความเป็นพิษจนมีข้อมูลเพียงพอที่จะก้าวเข้าสู่ขั้นของการวิจัยเพื่อพัฒนา ได้แก่ การพัฒนาวิธีสกัดสาร การพัฒนาการขยายพันธุ์และการปลูก การพัฒนาสูตรตำรับและยาเตรียม การทดลองทางคลินิก และขั้นตอนปลาย ได้แก่ การทดสอบประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ การพัฒนา บรรจุภัณฑ์ซึ่งเภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร ได้วางแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรไว้ ดังนี้

- (๑) ตอบสนองความเดือดร้อนและความจำเป็นในการดูแลสุขภาพของประชาชน
- (๒) สมุนไพรที่นำมาพัฒนาต้องมีสรรพคุณดี และมีความปลอดภัย
- (๓) เป็นสมุนไพรที่หาง่าย ปลูกง่าย และพึ่งตนเองได้ในระดับชุมชนและประเทศ
- (๔) มีการศึกษาข้อมูลความรู้อย่างรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาจากตำรายาไทย รายงานทางวิชาการทั้งจากงานวิจัยและผลการทดลองต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศ รวมถึงประสบการณ์การใช้ของชาวบ้าน
- (๕) ผลผสมผสานความรู้ของเดิมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ให้เหมาะสม
- (๖) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งของราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรชาวบ้านในชุมชน

การพัฒนาสมุนไพรเพื่อเป็นยาและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ทั้งหมด เกษตรกรหญิงสุภาภรณ์ฯ เป็นผู้รับผิดชอบหลัก มีการดำเนินงานในส่วนการวิจัยและพัฒนา ๔ ด้านด้วยกัน ได้แก่ การวิจัยขั้นพื้นฐาน งานวิจัยส่วนนี้โรงพยาบาลไม่ได้ดำเนินงานเอง เนื่องจากเป็นบทบาทของหน่วยงานภาครัฐที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนี้แต่โรงพยาบาลมีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องกับการวิจัยพื้นฐาน เพื่อนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรใน ๒ ลักษณะ คือ ในการพัฒนาสมุนไพรยุคแรกจะเป็นการขอความร่วมมือจากหน่วยงานวิจัยในการศึกษาสมุนไพรที่ต้องการนำมาพัฒนาเพื่อใช้ในโรงพยาบาล เช่น ขอความร่วมมือจากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ให้ศึกษาพิษเฉียบพลันและพิษเรื้อรังของเถาวัลย์เปรียง รวมถึงฤทธิ์ในการเป็นยาบำรุงร่างกายด้วย และทดสอบความเป็นพิษกึ่งเรื้อรังของเพชรสังฆาตที่ต้องการนำมาผลิตเป็นแคปซูลเพื่อทดแทนยาแผนปัจจุบัน ซึ่งข้อมูลด้านพิษวิทยานี้เป็นสิ่งที่ผู้พัฒนาสมุนไพรอภัยภูเบศรให้ความสำคัญเป็นอย่างมากเพื่อให้มั่นใจว่ายาสมุนไพรที่พัฒนามีความปลอดภัยในการใช้ การวิจัยในขั้นพัฒนาหรือต่อยอด นับเป็นความเชี่ยวชาญหลักของเกษตรกรหญิงสุภาภรณ์ฯ ปิดิพร โดยการใช้ประโยชน์หรือต่อยอดจากข้อมูลวิจัยขั้นพื้นฐานที่มีการศึกษาแล้ว เพื่อพัฒนาไปเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซึ่งตลอดยี่สิบปีที่ผ่านมา ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยในขั้นต่อยอดในด้านต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาวิธีสกัดสาร ตำรับยา รูปแบบยา การวิจัยทางคลินิก การพัฒนาวิธีการปลูกและคุณภาพวัตถุดิบ การพัฒนาข้อกำหนดมาตรฐานสมุนไพร เป็นต้น

ในส่วนของการผลิตยาสมุนไพร ปัจจุบันโรงงานผลิตยาของมูลนิธิฯ ได้รับรองมาตรฐานตามหลักเกณฑ์การผลิตที่ดี หรือ GMP¹ (Good Manufacturing Practice) สำหรับสมุนไพร และได้รับรองมาตรฐาน GMP อาเซียนด้วย โรงงานแบ่งสายการผลิต เป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ยาจากสมุนไพร เครื่องดื่มสมุนไพร และเครื่องสำอางสมุนไพร

¹ มาตรฐาน GMP มีมาตรการ 4 ด้านหลัก ได้แก่ บุคลากร อาคารสถานที่ การจัดทำเอกสาร และการดำเนินการผลิต เป็นเพียงมาตรการในการประกันความมั่นใจให้กับผู้บริโภคว่า ยาได้รับการดูแลระหว่างกระบวนการผลิต เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด หรือมีการปนเปื้อนจากสิ่งแวดล้อม คนทำงาน หรือยาชนิดอื่นให้มากที่สุด แต่ GMP ไม่ได้เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการวิเคราะห์หรือควบคุมมาตรฐานของยา จึงไม่ได้เป็นการประกันว่า ผลิตภัณฑ์จะมีคุณภาพหรือมีประสิทธิภาพดี

ในการผลิตยาจากสมุนไพรใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ เช่น เครื่องสกัดสารจากสมุนไพร โดยใช้แอลกอฮอล์เป็นตัวทำละลาย ซึ่งมีกำลังผลิต ๑๐๐ ลิตรต่อชั่วโมง ใช้สำหรับสกัดสารจากเมล็ดพืชม้วนตัวเมียและเปลือกมังคุด เครื่องบรรจุแคปซูลอัตโนมัติ เครื่องบรรจุซองแบบอัตโนมัติ เครื่องทำยาลูกกลอนอัตโนมัติ เครื่องตัมและบรรจุยาน้ำอัตโนมัติ เครื่องผสมครีมพู่และครีมนวด และเครื่องผสมครีมล้างหน้ามะขาม เป็นต้น ในการวิเคราะห์คุณภาพ ฝ่ายควบคุมคุณภาพมีห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยา ที่สามารถตรวจการปนเปื้อนของเชื้อจุลินทรีย์ในวัตถุดิบสมุนไพร มีเครื่อง Thin Layer Chromatography Densitometer ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพทางเคมีของวัตถุดิบสมุนไพร โดยตรวจวิเคราะห์เอกลักษณ์ (finger print) ของสมุนไพร และหาปริมาณสารสำคัญที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่ และมีการใช้ High-Performance Liquid Chromatography (HPLC) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพและความแม่นยำสูงในการหาสารมาตรฐาน โดยจุดเน้นที่เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ ให้ความสำคัญในการพัฒนาการผลิตคือ

(๑) การให้ความสำคัญสูงสุดกับการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานตั้งแต่วัตถุดิบเนื่องจากวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพถือเป็นหัวใจของผลิตภัณฑ์ยาจากสมุนไพรที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความปลอดภัย โดยไม่เพียงแต่ควบคุมคุณภาพตั้งแต่จุดเริ่มต้น คือ การส่งเสริมให้ชุมชนผลิตวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพในระบบเกษตรอินทรีย์ แต่ได้ลงทุนพัฒนาบุคลากรและเครื่องมือในการวิเคราะห์คุณภาพของโรงงาน เพื่อควบคุมมาตรฐานตลอดกระบวนการผลิตตามที่กล่าวมาข้างต้น

(๒) การใช้เครื่องจักรเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า ในการพัฒนาสมุนไพรยุคแรก เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร ได้พัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีง่าย ๆ ขึ้นใช้เอง จากวัสดุที่หาได้ทั่วไปและมีราคาถูก เช่น เครื่องกลั่นน้ำมันตะไคร้หอม เครื่องบรรจุหลอด เครื่องกรองสารสกัดเมล็ดพืชม้วนตัวเมีย ชุดตรวจสอบเอกลักษณ์สมุนไพร ต่อมาเภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ ได้นำประสบการณ์ดังกล่าวมาใช้ตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เช่น การพัฒนาเครื่องจักรเครื่องมือบางชนิดให้สอดคล้องกับการใช้งาน เช่น เครื่องผสมครีมล้างหน้ามะขาม การสั่งทำเครื่องสกัดสารที่ประกอบโดยวิศวกรเครื่องกลของไทยโดยเธอมีส่วนร่วมในการออกแบบและพัฒนาแทนการซื้อเครื่องที่นำเข้าจากต่างประเทศ

ผลงานด้านการจัดตั้งพิพิธภัณฑการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร ณ ตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

จากการที่เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร ได้ออกไปพบหมอยาพื้นบ้านซึ่งท่านเหล่านั้นล้วนเป็นไม้ใกล้ฝั่ง จึงได้มอบตำรายา ตำรายาสมุนไพรที่เคยฝนรักษาคนไข้ไว้ให้กับเธอจำนวนหนึ่ง ประกอบกับตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศรซึ่งเป็นหอผู้ป่วยหลังแรกของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ซึ่งสร้างขึ้นตั้งแต่ปลายรัชสมัยของรัชกาลที่ ๕ ในพ.ศ. ๒๔๕๒ นั้นมีการชำรุดทรุดโทรม ไม่ได้ถูกใช้งานและได้รับการดูแลให้สมกับตึกที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และความงามทางสถาปัตยกรรม ใน พ.ศ. ๒๕๓๖ เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร จึงได้จัดทำโครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร เพื่อรวบรวมตำรายาโบราณ เครื่องมือทำยาโบราณตัวยาต่างๆ

ที่ใช้ในตำรายาโบราณ รวมทั้งนำเสนอประวัติและเรื่องราวของท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ผู้เปี่ยมไปด้วยความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และแผ่นดินไทย ไว้ให้ประชาชนที่สนใจ ได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ โดยขอสนับสนุนงบประมาณที่คาดว่าจะใช้ประมาณ ๑๒ ล้านไปยังหน่วยงาน และองค์กรหลายแห่งแต่ได้รับการปฏิเสธ ในที่สุดโครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนงบประมาณ จากงบการพัฒนาจังหวัดจำนวน ๒ ล้านบาท โดยผู้ว่าราชการในขณะนั้น คือ นายบรรจง กันตวิรุฒ เป็นผู้ให้การสนับสนุน และมีผู้บริจาคสมทบเพิ่มอีกประมาณสามแสนบาท รวมทั้งนายแพทย์ไพโรจน์ นิงสานนท์ ได้มาบริจาคตำรายาและเครื่องมือทำยาของหมื่นชำนาญแพทยา(พลอย แพทยานนท์) ให้กับทางพิพิธภัณฑ์ ทำให้โครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์การแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศรสามารถเปิดตัว ได้และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศรเป็นจุดท่องเที่ยวที่สำคัญ ของจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเปิดให้เข้าชมฟรีทุกวันโดยไม่คิดมูลค่าพร้อมกับมีน้ำสมุนไพรบริการฟรี ภายในมีเภสัชกรและนักกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยในทุกวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดราชการ ทำให้มีผู้คนจากทั่วทุกสารทิศทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเยี่ยมชม พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ปีละไม่ต่ำกว่าสองแสนคน

ผลงานด้านการพัฒนาการแพทย์แผนไทย

ด้วยเหตุที่ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย โดยเฉพาะเวชกรรมไทยถูกทอดทิ้งและขาดตอน ในการพัฒนามายาวนานทำให้ความเชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติ ขาดความชัดเจน ในขณะที่หมอแผนไทยและผู้ปฏิบัติที่มีประสบการณ์และรู้จักเหลือน้อย การฟื้นฟู กลับมาใช้ในระบบสาธารณสุขจึงมีอุปสรรคในการที่จะได้รับการยอมรับจากบุคลากรการแพทย์แผน ปัจจุบัน ส่วนการรณรงค์เผยแพร่นั้นยังมีการปฏิบัติต่อเนื่องกันมาในสังคมไทย และมีการฟื้นฟู และพัฒนาองค์ความรู้ให้เป็นแบบแผนชัดเจนขึ้น ทั้งยังมีความปลอดภัย และไม่มี ความซับซ้อน ในการปฏิบัติ ทำให้ฝ่ายเภสัชกรรมเริ่มพัฒนาและแนะนำงานด้านนี้เข้าสู่ระบบบริการของโรงพยาบาล ก่อน ซึ่งหลังจากเภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ ได้เริ่มงานพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรจนเป็นที่ยอมรับ ในโรงพยาบาล เมื่อประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจใน พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๑ มีชาวบ้าน ประสบปัญหาในการดำรงชีพเป็นจำนวนมากจากสภาพการว่างงาน เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ จึงได้จัดโครงการอบรมนวดไทยให้กับชาวบ้านโดยของบประมาณสนับสนุนจากกองทุนเพื่อสังคม (Social Investment Project - SIP) หลังจากนั้นได้ขออนุมัติจัดตั้งแผนกบริการการแพทย์แผนไทย ขึ้นเพื่อรับผู้ที่ผ่านการอบรมเข้าทำงานใน พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อมาการบริการนวดของโรงพยาบาล เจ้าพระยาอภัยภูเบศรได้รับความนิยมและพัฒนาจนเข้มแข็งในด้านบุคลากร องค์ความรู้ และการบริหารจัดการแล้วต่อมาเภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ ได้ริเริ่มผลักดันการพัฒนาบริการ ด้านเวชกรรมแผนไทยประยุกต์พร้อมๆ กับเข้าไปมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบุคลากร แพทย์แผนไทย โดยจัดตั้งวิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศรขึ้น

ปัจจุบันโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรเป็นโรงพยาบาลที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็น Best Practice ด้านการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจากกระทรวงสาธารณสุข มีการให้บริการทั้งแผนกผู้ป่วยนอกและแผนกผู้ป่วยใน โดยอยู่ภายใต้การบริหารงานของกลุ่มงานเภสัชกรรมที่มีเภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ เป็นหัวหน้ากลุ่มงาน ในส่วนของบริการสำหรับผู้ป่วยนอก ได้แก่ นวดตัว นวดเท้า นวดน้ำมัน ประคบสมุนไพร อบสมุนไพร ทบหม้อเกลือ และการตรวจรักษา โดยแพทย์แผนไทยประยุกต์ บริการการแพทย์ทางเลือก ได้แก่ การฝังเข็ม มีห้องตรวจเป็นสัดส่วน และมีเครื่องอุปกรณ์และเตียงโดยเฉพาะ สามารถทำการตรวจโดยใช้ศาสตร์ทางอายุรเวทได้ เช่น การตรวจจowska ความตึง วัดเส้นเท้าของคนไข้ เป็นต้น รวมทั้งมียาตำรับของการแพทย์แผนไทย ไว้ให้บริการตามทฤษฎีการแพทย์แผนไทยอีกด้วย ซึ่งได้ใช้เป็นห้องรับการฝึกปฏิบัติงาน ของนักศึกษาวิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร

ซึ่งผลงานการพัฒนากการแพทย์แผนไทยและพิพิธภัณฑการแพทย์แผนไทยของ เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ ปีติพร ทำให้โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรได้รับรางวัล (๑) รางวัลดีเด่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวปี ๒๕๔๕ ประเภทโครงการส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยว โครงการ ทวีรสุภาพโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร (THAILAND TOURISM AWARDS 2002) ครั้งที่ ๔ (๒) รางวัลดีเด่นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวปี ๒๕๕๑ ประเภทสถานพยาบาลที่ส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยว เิงสุขภาพ โครงการประกวดรางวัลดีเด่นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย (THAILAND TOURISM AWARDS 2008) ครั้งที่ ๗ (๓) รางวัลดีเด่นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวปี ๒๕๕๓ ประเภทสถานพยาบาล ที่มีผลงานดีเด่นด้าน การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โครงการประกวดรางวัลดีเด่นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย (THAILAND TOURISM AWARDS 2010) ครั้งที่ ๘

ผลงานด้านการจัดตั้งวิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร

เดิมตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ ได้เริ่มกิจกรรมพัฒนามูลการด้านการแพทย์ แผนไทยของโรงพยาบาลมีเฉพาะการจัดหลักสูตรอบรมระยะสั้นด้านการนวด ได้แก่ เริ่มจากหลักสูตร ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย (นวดไทย ๔๗๓ ชั่วโมง) นวดฝ่าเท้า นวดน้ำมัน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนามูลการที่สามารถเข้าไปทำงานให้บริการนวดในระบบสาธารณสุข หรือไปสร้างอาชีพ ด้วยตนเองมาจนปัจจุบันได้มีการพัฒนาหลักสูตรนวดไทย ๘๐๐ ชั่วโมงเพื่อสามารถสอบเพื่อรับ ใบประกอบโรคศิลป์สาขานวดไทยได้ แต่นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ เป็นต้นมาภายใต้ยุทธศาสตร์ การพัฒนาจังหวัดของผู้ว่าราชการจังหวัด CEO เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ ได้เริ่มดำเนินงาน ผลิตบุคลากรการแพทย์แผนไทยในระดับปริญญาตรีขึ้นเป็นอีกภารกิจหนึ่ง ภายใต้การสนับสนุน ของผู้อำนวยการเจ้าพระยาอภัยภูเบศรคนปัจจุบัน คือ นายแพทย์วิชาญ เกติวิชัย โดยเป็นความร่วมมือ กับมหาวิทยาลัยบูรพาในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สภามหาวิทยาลัยบูรพามีมติ อนุมัติการจัดตั้งวิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศรเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๘ และเปิดรับ นักศึกษารุ่นแรกในปี ๒๕๔๙ ชื่อหลักสูตรคือหลักสูตรการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต และใช้ชื่อคณะอย่างเป็นทางการว่า คณะแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร

ในบริบทของการผลิตบุคลากรแพทย์แผนไทยระดับปริญญาตรีขณะนี้นอกจากมหาวิทยาลัยบูรพาซึ่งร่วมมือกับโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรแล้ว ปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาอีกถึง ๑๒ แห่ง ที่เปิดสอนหลักสูตรการแพทย์แผนไทย หรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในระดับปริญญาตรี สำหรับวิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร ในการจัดการเรียนการสอนได้เลือกเน้นจุดแข็ง ๒ ด้าน ด้านแรกคือ การปลูกฝังเรื่องจิตใจและคุณธรรม โดยจัดสภาพแวดล้อมที่กลมกลืน เช่น ให้มีอาจารย์ที่เลี้ยงคอยดูแล ฝึกมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่เกียจงาน ทำกับข้าวรับประทานเอง ออกกำลังกาย พาไปวัดทุกวันพระ ร่วมจัดกิจกรรมค่ายอนุรักษ์ ฝึกลงชุมชนเพื่อไปเรียนรู้จากหมอชาวบ้านในชุมชนใกล้เคียง ให้ไปช่วยงานในการจัดเวทีนิทรรศการ สถานที่ และทำหน้าที่เผยแพร่ให้ข้อมูลความรู้แก่ผู้มาชมงานในงานต่าง ๆ เช่น งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ งานคาราวานสุขภาพ เป็นต้น ด้านที่สองคือ ความเชี่ยวชาญเรื่องสมุนไพรของโรงพยาบาล โดยมุ่งสอนให้บัณฑิตมีความรู้ในเรื่องการใช้สมุนไพรเพื่อพึ่งตนเอง และสามารถถ่ายทอดไปให้คนไข้ โดยเชื่อมโยงกับโรคสมัยใหม่ได้ และพัฒนาความสามารถในการปรุงยาได้ทั้งยาตำรับ และยาเดี่ยวที่ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการพัฒนา

นับแต่ปี ๒๕๕๒ เป็นต้นมาวิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศรได้ถูกถ่ายโอนให้อยู่ภายใต้ภารกิจของสถาบันพระบรมราชชนก ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการศึกษาของกระทรวงสาธารณสุข แต่เลขาธิการหญิงสุภาภรณ์ฯ ยังคงเป็นกรรมการของวิทยาลัยและมีบทบาทสำคัญในการร่วมกันนโยบายและการบริหารจัดการวิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร

ผลงานด้านการรวบรวมภูมิปัญญาการใช้สมุนไพร และการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

(๑) การรวบรวมภูมิปัญญาการใช้สมุนไพร

แม้ว่าเลขาธิการหญิงสุภาภรณ์ ปิตินทร จะตระหนักว่าความรู้ในด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านส่วนใหญ่จะอยู่ในตัวหมอมากกว่าที่มีการจดบันทึกไว้ แต่ในระยะแรกของการทำงานนั้นไม่มีงบประมาณสนับสนุน จึงทำงานได้อย่างจำกัด ต่อมาเมื่อมีการจัดตั้งมูลนิธิโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรขึ้น ทำให้มีรายได้มาจัดทำโครงการรวบรวมภูมิปัญญาด้านสมุนไพร และการแพทย์แผนไทย ๔ ภาคขึ้น โดยสามารถมีงบประมาณในการจ้างผู้ประสานงานในพื้นที่ ซึ่งโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการดำเนินงานรวบรวมและส่งเสริมให้ชุมชนหันกลับมาใช้สมุนไพร และภูมิปัญญาดั้งเดิมในการดูแลสุขภาพ และสร้างเครือข่ายหมอชาวบ้าน รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณในการจัดสัมมนาและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหมอยา

โครงการนี้มีการดำเนินงานอยู่ใน ๖ พื้นที่ ใน ๔ ภาค ได้แก่

ก. โครงการรวบรวมความรู้สมุนไพรของพ่อประกาศ ใจทัศน์ ชุมชนบ้านน้อมเกล้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดยโสธร มีการลงพื้นที่เดินป่าสำรวจและเก็บตัวอย่างสมุนไพรกับพ่อประกาศ หมอยาของชุมชน

ข. โครงการรวบรวมความรู้หมอยาพื้นบ้านจังหวัดเลย เป็นความร่วมมือกับมูลนิธิเมืองเลย เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการลงพื้นที่เดินป่าสำรวจพืชสมุนไพร และสนับสนุนการสร้างเครือข่ายการจัดสัมมนาและศูนย์รวบรวมพันธุ์สมุนไพรหมอยาพื้นบ้านเมืองเลยขึ้นจนเป็นรูปธรรม

ค. โครงการสำรวจและรวบรวมความรู้สมุนไพรไทยใหญ่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดเชียงใหม่

ง. โครงการรวบรวมความรู้สมุนไพรลาวพวน ตำบลดงกระทยาม อำเภอศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี มีการสำรวจเพื่อศึกษาการใช้สมุนไพรในชีวิตประจำวันเพื่อเป็นอาหารและยารักษาโรค

จ. โครงการสำรวจและรวบรวมความรู้สมุนไพรในพื้นที่ ๓ จังหวัดภาคใต้ มีการสำรวจและรวบรวมสมุนไพรในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา และจังหวัดปัตตานี และส่งเสริมให้ชุมชนนำความรู้ด้านสมุนไพรของท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น การทำน้ำมันเหลืองแก้แผลพองจากน้ำร้อนลวก จำหน่ายโดยชุมชน ที่หมู่บ้านกำปงบือ ตำบลจะกระ๊ะ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา หมู่บ้านตลิ่งสูง อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส หรือพื้นฟูกลับมาใช้ เช่น การทำยาสีฟันจากเปลือกหอย และกระดองปลาหมึก การใช้ลั่นทมเลกัดผ้าแก๊ส ที่ชุมชนประมงพื้นบ้านจังหวัดปัตตานี เป็นต้น

ฉ. โครงการสำรวจ รวบรวมความรู้และพื้นฟูการใช้สมุนไพรของหมอยากระเหรี่ยงทุ่งใหญ่นเรศวรตะวันออก จังหวัดตาก โดยร่วมกับมูลนิธิสืบนาคะเสถียร

(๒) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ ได้มีการดำเนินงานและสนับสนุนกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ ได้แก่

ก. การจัดค่ายเยาวชนรักษ์เขาใหญ่ ค่ายหมอยาน้อย เริ่มจากเยาวชนรอบเขาใหญ่ จนเกิดเป็นเครือข่ายทั่วประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้เยาวชนได้ตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและภูมิปัญญาของท้องถิ่น โดยเภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ เป็นผู้เริ่มโครงการ และมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยจัด ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ โดยมีเยาวชนจากพื้นที่ภาคใต้ และโรงเรียนต่าง ๆ เข้าร่วมประมาณ ๑๐๐-๔๐๐ คน

ข. การสนับสนุนกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติอื่นๆ เช่น การอนุรักษ์แม่น้ำปราจีน การส่งเสริมเครือข่ายผักพื้นบ้าน ผักอินทรีย์ พร้อมทั้งการหาตลาดในการให้ชาวบ้านนำมาจำหน่าย เป็นต้น

ผลงานด้านการเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์ ด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ฯ ปิติพร ยังได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการให้ความรู้และการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้กับคนในสังคม จึงได้พัฒนากิจกรรมที่เกี่ยวข้องดังนี้

(ก) การพัฒนาให้โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรเป็นสถานที่ศึกษา ดูงานด้านการพัฒนาแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้กับทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศโดยในปี ๒๕๕๒ มีผู้มาดูงานที่มีจุดหมายเป็นทางการเข้ามาขอเยี่ยมชมทั้งสิ้น ๓๕,๙๙๙ คน นอกจากนี้ยังเป็นที่เยี่ยมชม

ของบุคคลสำคัญในระดับรัฐมนตรี ข้าราชการระดับสูง สื่อมวลชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เข้ามาเยี่ยมชมอยู่เสมอ เช่น เอกอัครราชทูตของสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย สื่อมวลชน จากประเทศฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และเกาหลี เป็นต้น

(ข) การพัฒนาการเป็นวิทยากรให้กับสื่อสารมวลชน การที่เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร ยัง คิดค้นกิจกรรม นวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรใหม่ๆ อยู่เสมอ ทำให้มีสื่อมวลชนทั้ง สื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษต่างๆ มาสัมภาษณ์หรือมาถ่ายทำ เรื่องราวหรือกิจกรรมของโรงพยาบาลนำเสนอสู่สังคมอย่างสม่ำเสมอ และยังเป็นวิทยากร ประจำให้กับรายการชีวิตชีวา ทางช่อง ๓ ทุกวันอาทิตย์ เวลา ๐๕.๓๕-๐๖.๐๐ น. รายการวิทยุทางคลื่น A.M. ๘๑๙ ทุกวันอังคาร เวลา ๒๒.๑๕-๒๓.๐๐ น. เป็นต้น

(ค) การจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพและการใช้สมุนไพร โดยที่เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร เห็นว่าปัจจุบันมีประชาชนเป็นจำนวนมากยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้สมุนไพร จึงได้จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพและการใช้สมุนไพร โดยจัดให้มีเภสัชกร แพทย์แผนไทยประยุกต์ในระดับปริญญาตรี คอยรับโทรศัพท์ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๓๗-๒๑๑๒๘๘

(ง) จัดทำหนังสือสมุนไพรและการเผยแพร่ความรู้ ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งเภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร เห็นความสำคัญของการที่จะต้องสร้างจิตสำนึก ความรู้ และตัวอย่างประสบการณ์ ด้านการใช้สมุนไพรและการแพทย์แผนไทย เพื่อรักษาองค์ความรู้และทำให้ประชาชนสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงเขียนบทความลงใน วารสาร นิตยสาร เช่น นิตยสารหมอชาวบ้าน ชีวจิต หนังสือพิมพ์ มติชนรายวัน หนังสือพิมพ์มติชนสุดสัปดาห์ และหนังสือที่เกี่ยวข้องเช่น

(๑) หนังสือตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร สานปณิธานวิญญานไทย พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.

๒๕๔๔

(๒) หนังสือสมุนไพรอภัยภูเบศร พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๔๔

(๓) หนังสือภูมิไทยอภัยภูเบศร พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๔๕

(๔) หนังสือสมุนไพรเพื่อชีวิตพิชิตโรคร้าย พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๕๐

(๕) หนังสือ หญ้าปักกิ่ง สมุนไพรทางเลือกของผู้ป่วยมะเร็ง พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๕๑

(๖) หนังสือ ตำรับยาสมุนไพร สืบส่งต่อ พัฒนา โดยผู้ใหญ่วินุญย์ เข็มเฉลิม พิมพ์ครั้งแรก

พ.ศ. ๒๕๕๑

(๗) หนังสือส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กชุด “ทำไม่หนอ” คุณหมอตัวน้อย พิมพ์ครั้งแรก

พ.ศ. ๒๕๕๑

(๘) หนังสือข้าว ความลับของ...สุขภาพและความงาม พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๕๑

(๙) หนังสือตำรับผักสมุนไพรต้านภัยไข้หวัด พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๕๒

- (๑๐) หนังสือตำราอาหาร...เจ้าพระยาอภัยภูเบศร พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๕๒
- (๑๑) หนังสือบันทึกแผ่นดิน ๑ หนุ่ยาสมุนไพรรักษาโรค พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๕๑
- (๑๒) หนังสือบันทึกแผ่นดิน ๒ ผักเป็นยารักษาชีวิต พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๕๒
- (๑๓) หนังสือบันทึกแผ่นดิน ๓ พืชหอมเป็นยา พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๕๓
- (๑๔) หนังสือผิวสวยด้วยผักและผลไม้ พ.ศ. ๒๕๕๓

(จ) จัดกิจกรรมรณรงค์และเผยแพร่ความรู้อย่างต่อเนื่อง เช่น งานนมกรรมสมุนไพรรักษาโรค ซึ่งจัดขึ้นที่เมืองทองธานีเป็นประจำทุกปีซึ่งในปี ๒๕๕๓ เป็นปีที่ ๗ โดยเภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร เป็นกำลังสำคัญในการจัดงานดังกล่าว

(ข) การพัฒนาตลาดต่างประเทศ โดยเภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร เริ่มไปออกร้านในงานแสดงสินค้าในต่างประเทศตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ เป็นต้นมา ปีละ ๑-๒ ครั้ง ส่วนใหญ่โดยการสนับสนุนของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งพบว่ามีลูกค้าในญี่ปุ่น เยอรมัน และสหรัฐอเมริกาให้ความสนใจผลิตภัณฑ์สมุนไพรรักษาโรค ในปี ๒๕๕๑ เริ่มมีการพัฒนาคู่ค้าต่างประเทศโดยเริ่มทำการตลาดกับประเทศญี่ปุ่น มีการเซ็นสัญญาอย่างเป็นทางการกับบริษัทเทนเนนบูไต (Tennen Butai) เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ นอกจากนี้ในหลายประเทศมีผู้นำสินค้าอภัยภูเบศรไปโฆษณาขายผ่านทางอินเตอร์เน็ตให้แก่ผู้บริโภค แต่การเปิดตลาดส่งออกยังมีอุปสรรคพอสมควร เนื่องจากปัญหาการขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ และการปรับเปลี่ยนสูตรให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า การเข้าถึงลูกค้า เป็นต้น

จากผลงานที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าการที่เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร เป็นผู้นำที่ใช้อิทธิบาท ๔ หรือหลักการทำงานที่นำไปสู่ความสำเร็จตามแนวของพระพุทธศาสนา คือทำงานพัฒนาสมุนไพรรักษาโรคด้วยจิตที่ มีใจรักและแรงบันดาลใจอย่างแรงกล้าที่จะฟื้นฟูภูมิปัญญาไทย วิริยะ คือ ทำงานอย่างไม่ย่อท้อภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ การสนับสนุน นโยบาย จิตตะ คือ มุ่งมั่นใส่ใจกับงานพัฒนาสมุนไพรรักษาโรคอย่างต่อเนื่องยาวนาน วิมังสา คือ ใช้ความคิดไตร่ตรอง คิดค้นทดลองพัฒนาอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งวางแผน แก้ไขปรับปรุง ซึ่งสะท้อนออกมาให้เห็น ในรูปของการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและไม่หยุดนิ่ง เกิดการพัฒนาธุรกิจที่มีพลวัตในการ ใช้ทุนทางเศรษฐกิจมาพัฒนาทุนทางสังคม โดยนำผลกำไรมาใช้ดำเนินงานกิจกรรมเพื่อสังคม ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ด้วยการสนับสนุนให้เป็นผู้ผลิตวัตถุดิบสมุนไพรรักษาโรค เผยแพร่ความรู้ด้านสมุนไพรรักษาโรคและสุขภาพให้แก่ประชาชน พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของประเทศไทย ผลิตบุคลากรแพทย์แผนไทย รวบรวมภูมิปัญญาด้านสมุนไพรรักษาโรคและสนับสนุนหมอชาวบ้าน

ทำให้การแพทย์แผนไทยและสมุนไพรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องยั่งยืน สามารถสร้างรายได้
สร้างความภาคภูมิใจให้กับคนไทยสมกับเป็นมรดกไทยที่สืบทอดมาช้านาน

ประวัติการได้รับรางวัลและการประกาศเกียรติคุณ

- ได้รับรางวัลคนดีศรีสังคม จากมูลนิธิหมู่บ้าน มูลนิธิหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์
พ.ศ. ๒๕๓๖
- ได้รับรางวัลศิษย์เก่าดีเด่นด้านบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. ๒๕๓๘
- ได้รับรางวัลเภสัชกรดีเด่นสาขาสุนัขไพร จากสมาคมเภสัชกรรมโรงพยาบาล (ประเทศไทย) พ.ศ.
๒๕๔๒
- ได้รับรางวัลบุคคลตัวอย่าง จากสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๔
- รางวัลศิษย์เก่าเรากลุ่มใจ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๔๕
- รางวัลบุคคลเกียรติยศผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๕๐ ในงานเส้นทางใหม่ของ
OTOP
- รางวัลบุคคลดีเด่นด้านการแพทย์แผนไทยประจำปี ๒๕๕๑ ในงานฉลอง ๒๐๐ ปี
พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงวงษาธิราชสนิท โดยวิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- รางวัลศิษย์เก่าดีเด่นบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ประเภทบูรณาการทั่วไป ประจำปี
๒๕๕๑

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน

พ.ศ. ๒๕๓๒	จัตุรถาภรณ์ช้างเผือก
พ.ศ. ๒๕๓๔	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย
พ.ศ. ๒๕๓๘	ตริตาภรณ์ช้างเผือก
พ.ศ. ๒๕๔๐	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
พ.ศ. ๒๕๔๒	ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
พ.ศ. ๒๕๔๕	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย
พ.ศ. ๒๕๔๙	ประถมาภรณ์ช้างเผือก

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
จึงเห็นสมควรยกย่อง
เภสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร
เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการแพทย์แผนไทย)
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

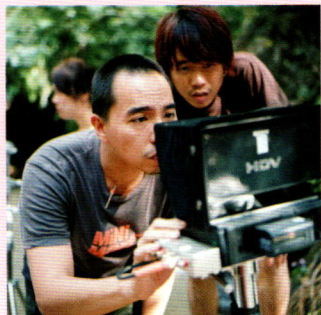

นายอภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล

บุคคลดีเด่นของชาติ

สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านศิลปภาพยนตร์)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

นายอภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านศิลปภาพยนตร์)

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

นายอภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล

นายอภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล เกิดที่กรุงเทพมหานคร และเติบโตที่จังหวัดขอนแก่น จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และปริญญาโท สาขาจิตรศิลป์ ด้านการสร้างภาพยนตร์ จาก The School of the Art Institute of Chicago สหรัฐอเมริกา นายอภิชาติพงศ์ฯ เริ่มสร้างภาพยนตร์ และวิดีโอสั้นในปี ๒๕๓๗ สร้างภาพยนตร์ขนาดยาวเรื่องแรกในปี ๒๕๔๓ และจัดแสดงงานภาพเคลื่อนไหวในพิพิธภัณฑ์และแกลเลอรี ในหลาย ๆ ประเทศตั้งแต่ปี ๒๕๔๑

ผลงานของนายอภิชาติพงศ์ฯ เน้นความคิดที่ยืดหยุ่น และไม่ยึดติดกับรูปแบบงานของเขา เน้นเกี่ยวกับความทรงจำ และประเด็นด้านการเมืองและสังคมในมุมมองตัวจึงเป็นการทำงานนอกกรอบอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมาตลอด โดยเขาเป็นผู้สนับสนุนการแสดงออกผ่านการสร้างภาพยนตร์ โดยผ่านทางบริษัทของเขาชื่อ คิก เดอะ แมชชีน ฟิล์ม (Kick the Machine Films) ที่ก่อตั้งอย่างเป็นทางการขึ้นในปี ๒๕๔๘ โครงการงานศิลปะและภาพยนตร์ทำให้ นายอภิชาติพงศ์ฯ เป็นที่รู้จักของนานาชาติและยังชนะรางวัลจากงานต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก รวมถึง ๒ รางวัล จากงานเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ (Cannes Film Festival) ด้วย ในปี ๒๕๔๘ ได้รับรางวัลศิลปากร จากกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็นหนึ่งในรางวัลอันทรงเกียรติของประเทศไทย ด้านศิลปะ ในปี ๒๕๕๑ เป็นศิลปินคนแรกที่ได้รับรางวัล Fine Prize จากงาน Carnegie International ครั้งที่ ๕๕ สหรัฐอเมริกา และในปี ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม และโทรคมนาคม ของประเทศฝรั่งเศสได้มอบเครื่องอิสริยาภรณ์ชั้นอัศวินด้านศิลปะและวรรณกรรม

ผลงานการสร้างภาพยนตร์ที่โดดเด่นและสร้างชื่อเสียง

ภาพยนตร์เรื่องยาวคือ “แสงศตวรรษ” (Syndromes and a Century) ซึ่งสร้างเสร็จในปี ๒๕๔๙ เป็นภาพยนตร์ไทยเรื่องแรกที่ได้รับเลือกให้เข้าชิงรางวัลในงานเทศกาลภาพยนตร์ในกรุงเวนิส (Venice Film Festival) และนอกจากนี้เขายังได้สร้างภาพยนตร์สั้นให้กับบริษัท หลุยส์ วิตตอง โดยสะท้อนสถานะภาพของแรงงานต่างชาตินในประเทศไทย ในปี ๒๕๕๑ นายอภิชาติพงศ์ฯ ได้ริเริ่มโครงการ “ดึกดำบรรพ์” (PRIMITIVE PROJECT) ที่ประกอบด้วยงานศิลปะจัดวางภาพยนตร์สั้น

ภาพยนตร์ขนาดยาว คือเรื่อง “ลุงบุญมีระลึกชาติ” และหนังสือศิลปิน (Artist's Book) เกี่ยวกับการเดินทางและความทรงจำในภาคอีสาน โครงการนี้ได้รับนำไปจัดแสดงที่เมืองมิวนิค ประเทศเยอรมนี เมืองลิเวอร์พูล ประเทศอังกฤษ และกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ประสบความสำเร็จจากจำนวนผู้เข้าชมและเสียงตอบรับที่ดีมาก นอกจากนั้นนายอภิชาติพงศ์ฯ ยังเป็นหนึ่งใน ๒๐ ศิลปินนานาชาติที่ร่วมรับผิดชอบการสร้างภาพยนตร์สั้นให้กับสำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชน แห่งสหประชาชาติ (United Nations) ในวาระครบรอบ ๖๐ ปี ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และในปี ๒๕๕๒ พิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์แห่งประเทศไทยออสเตรเลีย (Austrian Film Museum) ได้จัดพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับผลงานของนายอภิชาติพงศ์ฯ อย่างละเอียดโดยจัดพิมพ์เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษ

ในปี ๒๕๕๓ ภาพยนตร์เรื่อง “ลุงบุญมีระลึกชาติ” ได้รับเข้าประกวดในเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ และเป็นภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์จากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เรื่องแรก (ภาพยนตร์จากเอเชียเรื่องที่ ๗) ที่ได้รับรางวัลปาล์มทองคำในประวัติศาสตร์ของเทศกาลภาพยนตร์ที่มีชื่อเสียงที่สุดของโลก

ภาพยนตร์เรื่องยาว

- แสงศตวรรษ (SYNDROMES AND A CENTURY) พุทธศักราช ๒๕๔๙
- สัตว์ประหลาด (TROPICAL MALADY) พุทธศักราช ๒๕๔๗
- หัวใจทรมาน (THE ADVENTURE OF IRON PUSSY) พุทธศักราช ๒๕๔๖
- สุดเสน่หา (BLISSFULLY YOURS) พุทธศักราช ๒๕๔๕
- ดอกฟ้าในมือมาร (MYSTERIOUS OBJECT AT NOON) พุทธศักราช ๒๕๔๓

ภาพยนตร์เรื่องสั้น (คัดมาบางส่วน)

- ผีนาบัว (PHANTOMS OF NABUA) พุทธศักราช ๒๕๕๒
- จดหมายถึงลุงบุญมี (A LETTER TO UNCLE BOONMEE) พุทธศักราช ๒๕๕๒
- MOBILE MEN พุทธศักราช ๒๕๕๑
- สัตว์วิกาล (VAMPIRE) พุทธศักราช ๒๕๕๑
- คนเรืองแสง (LUMINOUS PEOPLE) พุทธศักราช ๒๕๕๐
- THE ANTHEM พุทธศักราช ๒๕๔๙
- ความทรงจำในป่า (WORLDLY DESIRES) พุทธศักราช ๒๕๔๘
- GHOST OF ASIA ทำงานร่วมกับศิลปิน Christelle Lheureux พุทธศักราช ๒๕๔๘
- IS IT POSSIBLE THAT ONLY YOUR HEART IS NOT ENOUGH TO FIND YOU A TRUE

LOVE พุทธศักราช ๒๕๔๗

- THIS AND A MILLION MORE LIGHTS พุทธศักราช ๒๕๔๖
- SECOND LOVE IN HONG KONG ทำงานร่วมกับศิลปิน Christelle Lheureux พุทธศักราช

๒๕๔๕

- บ้านผีสิง (HAUNTED HOUSES) พุทธศักราช ๒๕๔๔
- MASUMI IS A PC OPERATOR/FUMIYO IS A DESIGNER พุทธศักราช ๒๕๔๔
- BOYS AT NOON พุทธศักราช ๒๕๔๓

รางวัลและเกียรติประวัติ

- ภาพยนตร์เรื่อง “ลุงบุญมีระลึกชาติ” ชนะเลิศรางวัลปาล์มทองคำ (Palme d'Or) จากเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ ประเทศฝรั่งเศส พุทธศักราช ๒๕๕๓
- ได้รับเลือกเป็นหนึ่งใน ๖ ศิลปินจากทั่วโลก สำหรับการชิงรางวัล HUGO BOSS AWARD จากพิพิธภัณฑ์ Guggenheim Foundation and Museum นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา พุทธศักราช ๒๕๕๓
- ชนะเลิศรางวัล ASIA ART AWARD FORUM กรุงโซล ประเทศเกาหลี พุทธศักราช ๒๕๕๓
- ภาพยนตร์เรื่อง “แสงศตวรรษ” ได้รับการคัดเลือกจากนักวิจารณ์และผู้เชี่ยวชาญด้านภาพยนตร์ทั่วโลกให้เป็นภาพยนตร์อันดับหนึ่งของทศวรรษ จากการสำรวจผลโดย Cinematheque Ontario ประเทศแคนาดา
- รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นอัศวินด้านศิลปะและวรรณกรรมจากรัฐบาลประเทศฝรั่งเศส CHEVALIER DE L'ORDRE DES ARTS ET DES LETTER พุทธศักราช ๒๕๕๑
- รางวัล THE FINE PRIZE จาก Carnegie International ครั้งที่ ๕๕ เมืองพิตสเบิร์ก สหรัฐอเมริกา พุทธศักราช ๒๕๕๑ (สำหรับงานศิลปะจัดวาง “พลังปีศาจ”)
- ได้รับเชิญเป็นหนึ่งในคณะกรรมการตัดสินรางวัลภาพยนตร์เมืองคานส์ Cannes Film Festival (สายประกวดหลัก) ประเทศฝรั่งเศส พุทธศักราช ๒๕๕๑

- รางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยม คม ชัด ลึก อวอร์ด พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ภาพยนตร์เรื่อง “แสงศตวรรษ”)

- รางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยม BEST FILM AWARD จากงาน Deuville Asian Film Festival ครั้งที่ ๙ ประเทศฝรั่งเศส พุทธศักราช ๒๕๕๐ (ภาพยนตร์เรื่อง “แสงศตวรรษ”)

- รางวัล SPECIAL MENTION จากงาน Fribourg International Film Festival ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ พุทธศักราช ๒๕๕๐ (ภาพยนตร์เรื่อง “แสงศตวรรษ”)

- รางวัล HONOURABLE MENTION จากงาน Adelaide Film Festival ประเทศออสเตรเลีย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (ภาพยนตร์เรื่อง “แสงศตวรรษ”)

- ได้รับเชิญเป็นหนึ่งในคณะกรรมการตัดสินคัดเลือกผู้กำกับภาพยนตร์รุ่นใหม่สำหรับรางวัล Rolex Mentor and Protege Arts Initiative นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา พุทธศักราช ๒๕๕๐

- รางวัลศิลปาธร จากสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม ประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๘

- รางวัล SPECIAL JURY PRIZE จากงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติสิงคโปร์ Singapore International Film Festival ประเทศสิงคโปร์ พุทธศักราช ๒๕๔๘ (ภาพยนตร์เรื่อง “สัตว์ประหลาด”)

- รางวัล SPECIAL JURY PRIZE จากงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติเมืองอินเดียนาโพลิส Indianapolis International Film Festival สหรัฐอเมริกา พุทธศักราช ๒๕๔๘ (ภาพยนตร์เรื่อง “สัตว์ประหลาด”)

- รางวัล BEST FILM และรางวัล SPECIAL JURY PRIZE จากงานเทศกาลภาพยนตร์เกย์แอนด์เลสเบียนนานาชาติ ครั้งที่ ๒๐ Turin International Gay and Lesbian Film Festival ที่เมืองตูริน พุทธศักราช ๒๕๔๘ (ภาพยนตร์เรื่อง “สัตว์ประหลาด”)

- รางวัล Critics Award จากงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ เมืองชาวเปาโล São Paulo International Film Festival ประเทศบราซิล พุทธศักราช ๒๕๔๗ (ภาพยนตร์เรื่อง “สัตว์ประหลาด”)

- รางวัล PRIX DU JURY จากงานเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ Cannes Film Festival (สายประกวดหลัก) ประเทศฝรั่งเศส พุทธศักราช ๒๕๔๗ (ภาพยนตร์เรื่อง “สัตว์ประหลาด”)

- รางวัล GRAND PRIZE จากงาน Tokyo Filmex กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น พุทธศักราช ๒๕๔๗ (ภาพยนตร์เรื่อง “สัตว์ประหลาด”)

- รางวัล L'AGE D'OR PRIZE จากงาน CINE-DECOUVERTES ประเทศเบลเยียม พุทธศักราช ๒๕๔๗ (ภาพยนตร์เรื่อง “สัตว์ประหลาด”)

- รางวัล THE CIRCLE OF DUTCH FILM CRITICS (KNF) AWARD จากงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติรอตเตอร์ดัม Rotterdam International Film Festival ประเทศเนเธอร์แลนด์ พุทธศักราช ๒๕๔๖ (ภาพยนตร์เรื่อง “สุดเสน่หา”)

- รางวัล THE INTERNATIONAL CRITICS'S AWARD (FIPRESCI PRIZE) จากงานเทศกาลภาพยนตร์บัวโนสไอเรส Buenos Aires Film Festival ประเทศอาร์เจนตินา พุทธศักราช ๒๕๔๖ (ภาพยนตร์เรื่อง “สุดเสน่หา”)

- รางวัล GOLDEN ALEXANDER AWARD (BEST FILM) จากงานเทศกาลภาพยนตร์
เทสซาโลนิกิ Thessaloniki Film Festival ประเทศกรีซ พุทธศักราช ๒๕๔๖ (ภาพยนตร์เรื่อง
“สุดเสน่หา”)
- รางวัล BEST INTERNATIONAL FILM AWARD จากงานเทศกาลภาพยนตร์ Image
Festival ประเทศแคนาดา พุทธศักราช ๒๕๔๖ (ภาพยนตร์เรื่อง “สุดเสน่หา”)
- รางวัล SILVER SCREEN AWARD: YOUNG CINEMA AWARD จากงานเทศกาล
ภาพยนตร์นานาชาติสิงคโปร์ Singapore International Film Festival ประเทศสิงคโปร์ พุทธศักราช
๒๕๔๖ (ภาพยนตร์เรื่อง “สุดเสน่หา”)
- รางวัล PRIX UN CERTAIN REGARD จากงานเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ Cannes
Film Festival ประเทศฝรั่งเศส พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ภาพยนตร์เรื่อง “สุดเสน่หา”)
- รางวัล NETPAC SPECIAL MENTION PRIZE จากงานเทศกาลภาพยนตร์ สารคดี
นานาชาติยามากาตะ Yamagata International Documentary Film Festival ประเทศญี่ปุ่น พุทธศักราช
๒๕๔๔ (ภาพยนตร์เรื่อง “ดอกฟ้าในมือมาร”)
- รางวัลกรังปรีซ์ GRAND PRIX - WOOSUK AWARD จากงานเทศกาลภาพยนตร์
นานาชาติเจอนจู Jeonju International Film Festival ประเทศเกาหลี พุทธศักราช ๒๕๔๔
(ภาพยนตร์เรื่อง “ดอกฟ้าในมือมาร”)
- รางวัล SPECIAL CITATION “DRAGONS & TIGERS” AWARD จากงานเทศกาล
ภาพยนตร์นานาชาติแวนคูเวอร์ Vancouver International Film Festival ประเทศแคนาดา พุทธศักราช
๒๕๔๔ (ภาพยนตร์เรื่อง “ดอกฟ้าในมือมาร”)

เรื่องย่อ ลุงบุญมีระลึกชาติ

SYNOPSIS

ลุงบุญมีป่วยด้วยไตวายเรื้อรัง เขาเลือกที่จะใช้ชีวิตในช่วงสุดท้ายของเขาท่ามกลางคนที่เขารัก ณ บ้านสวนที่ต่างจังหวัด แต่เกิดเหตุการณ์ประหลาดขึ้นคือภรรยาที่เสียชีวิตของเขาปรากฏตัวขึ้นเพื่อที่จะดูแลเขา รวมถึงลูกชายที่หายออกจากบ้านไปนานก็ได้กลับมาในร่างของมนุษย์ ลุงบุญมีได้ทำใจกับอาการป่วยของเขาและตัดสินใจเดินทางเข้าป่าลึกพร้อมครอบครัวเพื่อไปที่ถ้ำลึกลับบนยอดเขาสูง ซึ่งเป็นที่เกิดในชาติแรกที่เขาจำความได้

คำจากผู้กำกับภาพยนตร์

FILMMAKER'S STATEMENT

ผมเติบโตในภาคอีสาน วิถีชีวิตที่นี่ถูกหล่อหลอมด้วยความเชื่อเรื่องภูตผีจากอิทธิพลของเขมร และลาวมากกว่าภาคอื่นๆ ของประเทศ ผู้คนเชื่อว่าวิญญาณสามารถย้ายที่ไต่ระหว่างมนุษย์ พืช สัตว์ และผี บางที ผู้เฒ่าผู้แก่ของเราอาจจะแต่งเรื่องพวกนี้ขึ้นมาเพราะต้องเผชิญกับความเป็นจริงที่โหดร้าย ผู้คนในท้องถิ่นต้องอดทนต่อความทุกข์ยากเนื่องจากความด้อยการศึกษาในอดีต การแทรกแซงทางการเมือง และการกดขี่ เรื่องราวเหล่านี้ช่วยเตือนใจเราได้ว่ายังมีดินแดนอีกแบบหนึ่งอยู่

หนึ่งในบรรดาผู้ที่เล่าเรื่องต่างๆ ให้ผมฟังก็คือพระสงฆ์จากวัดป่าใกล้บ้านผม ท่านได้ตีพิมพ์หนังสือเล่มเล็ก ๒ เล่มที่เขียนเกี่ยวกับการกลับมาเกิดที่ท่านได้รับฟังจากโยม ที่มาทำบุญที่วัด เล่มหนึ่งใช้ชื่อว่า “คนระลึกชาติได้” ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับลุงบุญมี ผู้ที่เคยมาฝึกสมาธิที่วัด ลุงบุญมีสามารถระลึกชาติต่างๆ ของเขาได้หลายชาติ เขาเคยเกิดเป็นพรานล่าช้าง ควาย วัว และผีเร่ร่อน แต่สิ่งที่ทำให้ผมสนใจก็คือ เขาเกิดและวนเวียนอยู่ในที่เดิมเสมอนั่นคือภาคอีสาน

ในช่วงเวลาเดียวกับที่ผมได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับลุงบุญมี ผมก็พลันสะดุดกับหนังสืออีกเล่ม ซึ่งเป็นหนังสือที่เขียนจากอีกซีกโลกหนึ่งในปี ๒๕๕๐ ผมอยู่ที่ลอสแอนเจลิส ผมได้พบกับ Peter Sellars ซึ่งเป็นเจ้าของโครงการเทศกาลโมซาร์ทที่ผมได้มีส่วนร่วม เขาให้หนังสือแก่ผมเล่มหนึ่งที่เขียนโดย Terry Glavin ชื่อ Waiting for the Macaws และบอกว่าผมน่าจะชอบเล่มนี้ ผมนั่งอ่านบนเครื่องบินระหว่างบินกลับบ้านจนจบ และผมก็บอกได้เลยว่าผมชอบหนังสือเล่มนี้มากๆ กันระหว่างเรื่องของลุงบุญมีกับเรื่องของ Terry Glavin ในแนวคิดเรื่องการสูญพันธุ์และความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่ต้องพยายามจำ และพยายามบันทึกสิ่งต่างๆ ที่กำลังหายไป

ผมตัดสินใจสร้างโครงการ “ดึกดำบรรพ์” (PRIMITIVE) เพื่อรำลึกถึงอีสาน บ้านเกิดของผม ก่อนที่มันจะกลายเป็นดินแดนที่มองไม่เห็นอีกต่อไปหรือเปลี่ยนไปเสียจนจำรูปเดิมไม่ได้ ผมยังเชื่อในเรื่องเล่าเก่าๆ เหล่านั้นและการกลับมาเกิด ผมอิจฉาลุงบุญมีที่สามารถจำเรื่องราวในอดีตเมื่อร้อยปีก่อนได้ เช่นเดียวกับคนที่มีหลายชีวิต โครงการ PRIMITIVE ประกอบไปด้วยรูปแบบต่างๆ ที่เชื่อมโยงระหว่างกัน ซึ่งได้แก่ งานศิลปะจัดวาง (Art Installation) หนังสือศิลปิน (Artist's Book) ภาพยนตร์สั้น ๒ เรื่อง และภาพยนตร์เรื่องยาว (Feature Film) ซึ่งคือเรื่อง “ลุงบุญมีระลึกชาติ” นี้ ซึ่งไม่ได้เป็นการทำจากประวัติชีวิตของลุงบุญมีตัวจริงจากในหนังสือ

แต่เรื่องของท่านเป็นแรงบันดาลใจให้ผมสร้างภาพยนตร์เรื่องนี้ขึ้นมาเพื่อรำลึกถึงภาพยนตร์เก่าๆ
หนังสือการ์ตูนเล่มละบาท โทรทัศน์ที่ถ่ายทำด้วยฟิล์ม ๑๖ มม. ที่เคยจำได้

ในปี ๒๕๕๑ ผมเริ่มเดินทางไปในแถบอีสานตอนเหนือเพื่อดูว่าพื้นที่ตรงนั้นมีอะไร
หลงเหลือบ้างที่จะเป็นที่ย้ายของวิญญาณของลุงบุญมี ซึ่งก็ทำให้ได้งานศิลปะจัดวางและภาพยนตร์สั้น
๒ เรื่อง ที่เจาะเรื่องการเมืองของอีสานและหมู่บ้านเล็กๆ ที่ชื่อนาบัว นาบัวเป็นสถานที่ที่ความทรงจำ
และอุดมคติต่างๆ ได้สูญสลายไป ครั้งหนึ่งที่ตรงนั้นเคยเป็นที่ตั้งกองกำลังลัทธิคอมมิวนิสต์
โดยเหล่าทหารและตำรวจได้มีการปราบปรามคอมมิวนิสต์ในพื้นที่สีแดงนี้อย่างเข้มข้น พวกเขาทรมาณ
ข่มขืน และฆ่าชาวบ้านเป็นจำนวนมากด้วยวิธีที่โหดร้ายในช่วงเวลาแห่งความวิตกกังวลถึง ๒๐ ปี
หนึ่งในภาพยนตร์สั้นที่ผมทำในนาบูนั้นทำขึ้นเสมือนเป็น “จดหมายส่วนตัวถึงลุงบุญมี”
ประหนึ่งว่าผมได้เชิญให้ลุงบุญมีมาดูเศษเสี้ยวเล็กๆ ของสิ่งมีชีวิต ณ พื้นที่นั้นในอดีต

งานศิลปะจัดวางและภาพยนตร์สั้นได้จัดรอบฉายรอบปฐมทัศน์ที่พิพิธภัณฑ์ Haus der Kunst
และที่ Munich Film Museum เมืองมิวนิค ประเทศเยอรมนี ตามลำดับในเดือนกุมภาพันธ์ ปี ๒๕๕๒
และโครงการนี้ก็ได้เดินทางไปแสดงยังเมืองลิเวอร์พูลและปารีสซึ่งประสบความสำเร็จอย่างมาก

ถ้างานศิลป์ของโครงการ PRIMITIVE นั้นอุทิศให้แก่ نابัว ภาพยนตร์เรื่องนี้ก็เป็นการอุทิศให้แก่ลุงบุญมี สำหรับผมแล้ว ชายคนนี้เป็นตัวอย่างที่บ่งบอกความเป็นอีสานได้ชัดเจน ในบทภาพยนตร์ผมให้ลุงบุญมีมีชีวิตอยู่ได้เพียง ๔๘ ชั่วโมง เพื่อบอกเล่าเรื่องราวของเขา ผมมักสงสัยว่าลุงบุญมีตัวจริงจะมีปฏิกิริยาอย่างไรกับหนังเรื่องนี้ซึ่งเป็นเหมือนอีกชีวิตหนึ่งของเขา มันเป็นชีวิตที่ไม่ได้ปรุงแต่งจากกรรมของเขาเองแต่เกิดขึ้นจากคนแปลกหน้า ในตอนที่เขาเป็นมนุษย์เขาอาจจะไม่ต้องการดูหนังเพราะเขามีพรสวรรค์ที่สามารถเห็นและฉายเรื่องราวต่างๆ ของตัวเองซ้ำได้ ซึ่งจริงๆ แล้วเราเองก็ไม่ต้องการดูหนังหรือหากเราสามารถฝึกจิตของเราให้สามารถ ‘เห็น’ ได้อย่างที่ลุงบุญมีทำแต่น่าเสียดายที่จิตของพวกเราส่วนใหญ่ยังหยาบเกินไป สิ่งที่เราสามารถทำได้ก็เพียงแค่การสร้างฝันและศรัทธาในความมืด ที่เรียกกันว่า “ภาพยนตร์” บางทีกระบวนการนี้อาจจะเป็นส่วนหนึ่งของวิวัฒนาการของเรา การเตรียมจิตสำหรับอนาคต การมีตัวตนของลุงบุญมีอาจเป็นกุญแจไขคำตอบว่าชีวิต ‘ก่อน’ และ ‘หลัง’ ความตายเป็นสิ่งปรุงแต่ง และทั้งคู่ไม่แตกต่างกันสักเท่าไรนัก

บทวิจารณ์จากสื่อในการฉายที่เทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์

“I saw *Uncle Boonmee Who Can Recall His Past Lives* twice in Cannes... it strikes me as both his simplest work to date and a step forward in his ongoing project to change the way we experience movies.” - Dennis Lim, ART FORUM MAGAZINE

“ผมได้ดู “ลุงบุญมี” สองรอบที่คานส์ มันเป็นภาพยนตร์ที่เรียบง่ายที่สุดของอภิปรัชญาและเป็นการก้าวกระโดดไปข้างหน้าของความพยายามของเขาที่จะเปลี่ยนประสบการณ์การชมภาพยนตร์ของเรา” - Dennis Lim, ART FORUM MAGAZINE สหรัฐอเมริกา

“*Uncle Boonmee Who Can Recall His Past Lives* was the weirdest film competing for the Palme d'Or. Watching it was like trying to read *Ulysses* — half-grasped images floating by — but the experience was fantastic, intersecting landscape and memory.” - Kate Muir, THE TIMES ONLINE, UK

“ลุงบุญมี เป็นภาพยนตร์ที่เพี้ยนที่สุดในสายการประกวดชิงรางวัลปาล์มทองคำในครั้งนี้นี้การชมภาพยนตร์เรื่องนี้เหมือนการอ่านหนังสือเรื่อง *Ulysses* เราเข้าใจภาพต่างๆ อย่างครึ่งๆ กลางๆ แต่ประสบการณ์ที่ได้มันวิเศษมาก รวกับการตัดข้ามกันระหว่างทิวทัศน์และความทรงจำ” - Kate Muir, THE TIMES ONLINE อังกฤษ

“At its heart...*Uncle Boonmee Who Can Recall His Past Lives* shows great compassion for its subject, and what it means to offer care and support to others in times of need. As a universal

message for our global village, what could be more appropriate?" - Richard Mowe, BOX OFFICE MAGAZINE

“หัวใจของภาพยนตร์เรื่องนี้คือการแสดงความเวทนา และการแสดงความหมายของการเอาใจใส่ต่อกันและกันในยามยาก มันเป็นข้อความสำคัญสำหรับโลกของเราใบนี้ จะมีอะไรดีไปกว่านี้อีกเล่า” - Richard Mowe, BOX OFFICE MAGAZINE

“Wonderfully Nutty” - Justin Chang, VARIETY

“บ้าบิ่นอย่างงดงาม” - Justin Chang, VARIETY สหรัฐอเมริกา

“A Beautifully Entrancing film... simple in story but complex in structure and subtext” - Mark Adams, SCREEN INTERNATIONAL

“เป็นภาพยนตร์ที่งามจับใจ...มันมีเรื่องราวที่เรียบง่ายแต่มีโครงสร้างและการซ่อนความหมายอย่างซับซ้อน” - Mark Adams, SCREEN INTERNATIONAL อังกฤษ

“Barely a film: more a floating world... (Apichatpong's) most accessible and most enchanted film to date.” (5 stars) - Sukhdev Sandhu, TELEGRAPH UK

“แทบจะไม่เหมือนหนัง แต่เหมือนกับโลกที่ล่องลอย เป็นภาพยนตร์ของอภิชาติพงศ์ที่เข้าถึงได้ง่ายและมีเสน่ห์ที่สุด” (5 ดาว) - Sukhdev Sandhu, TELEGRAPH UK อังกฤษ

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
จึงเห็นสมควรยกย่อง
นายอภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล
เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านศิลปภาพยนตร์)

ภาคผนวก

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๗-๒๕๕๒

**รายชื่อบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๗-๒๕๕๒**

บุคคลดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๗

๑. นายเกษม พลวัน (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม
๒. นายกำพล พันธุ์ทอง (ถึงแก่กรรม)	สาขาพัฒนาชนบทและชุมชน

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๘

๑. พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก	สาขาการพัฒนาความมั่นคงแห่งชาติ
๒. นายเสน่ห์ ผลประสิทธิ์	สาขาการพัฒนากการเกษตร
๓. นายเฉลิม แก้วศรีงาม	สาขาการพัฒนาชนบทและชุมชน
๔. หลวงพ่อสำเนียง อยู่สถาพร (มรณภาพ)	สาขาการพัฒนาสังคม
๕. นายอรรถิ์ สวัสดิมงคล (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาจิตใจ และจริยธรรม
๖. ศาสตราจารย์ หม่อมราชวงศ์พุมิพงส์ วรวิมล	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๗. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี	สาขาการพัฒนาศาธารณสุข (ด้านการแพทย์)
๘. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำเข็ก (กองทัพภาคที่ ๓)	สาขาการพัฒนาความมั่นคงแห่งชาติ
๙. ชมรมอาสาสมัครประชาสงเคราะห์	สาขาการพัฒนาสังคม

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๙

๑. ศาสตราจารย์พระคึกดิ์ ศรีนิเวศน์	สาขาการพัฒนากการเกษตร
๒. สำนักงานคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและ
ผลประโยชน์ของประชาชน (สคช.) กรมอัยการ	สาขาการพัฒนาสังคม
๓. นางเรณู ไซตติกล	สาขาการพัฒนาสังคม
๔. นายเพื่อ หริพิทักษ์ (ถึงแก่กรรม)	สาขาศิลปะ (ด้านจิตรกรรม)
๕. ท่านผู้หญิงแผ้ว สนิทวงศ์เสนี (ถึงแก่กรรม)	สาขาศิลปะ (ด้านนาฏศิลป์)
๖. นางสาวธีรวรรณ เดชะพงศ์วรชัย	สาขาการพัฒนาอุตสาหกรรมและพาณิชยการ
(ด้านอัญมณี)
๗. พลเอก ณพล (เรวัต) บุญทับ	สาขาการพัฒนาความมั่นคงแห่งชาติ
๘. นางวัลลภา ตั้งจิตนุสรณ์ (ถึงแก่กรรม)	สาขากีฬา (ด้านกรีฑา)

บุคคลดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๐

๑. หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนากการศึกษา
๒. พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธิ์ เตมียาเวช	สาขาการพัฒนากการเมืองและการปกครอง
(ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน)
๓. นายธวัช มกรพงศ์ (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนากการเมืองและการปกครอง
๔. นายอนันต์ ชาลวาลา	สาขาการพัฒนากอุตสาหกรรมและพาณิชยการ
(ด้านอัญมณี)

๕. นายสิทธิชัย โภไคยอุดม	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๖. นางบุญเกื้อ สุภาพรเหมินทร์	สาขาการพัฒนารชนบทและชุมชน
๗. นายประเชิญ กาญจนรัมย์	สาขาการพัฒนากการเกษตร
๘. นายสง่า สรรพศรี (ถึงแก่กรรม)	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๙. ศาสตราจารย์ระพี สาคริก	สาขาการพัฒนากการเกษตร (ด้านกล้วยไม้)

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๑

๑. นายแพทย์สุต แสงวีเชียร (ถึงแก่กรรม)	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านกายวิภาคศาสตร์)
๒. นายประวิทย์ หาญณรงค์	สาขาการพัฒนาสังคม
๓. นายมนตรี ตราโมท (ถึงแก่กรรม)	สาขาศิลปะ (ด้านดนตรี)
๔. พลตำรวจเอก ประทีป สันติประภาพ	สาขาการพัฒนากการเมืองและการปกครอง
๕. นายวีรศักดิ์ วรรณวนอมร	สาขาการพัฒนารชนบทและชุมชน
๖. นางภรณ์ทิพย์ ไข่ม่อน (นาคหิรัญนก)	สาขาการเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย
๗. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	สาขาการพัฒนากอุตสาหกรรมการและพาณิชย์การ

บุคคล และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๒

๑. ศาสตราจารย์ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)
๒. นายผาย สร้อยสระกลาง	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการพัฒนาชุมชน)
๓. นายแพทย์พันธุ์พิชญ์ สาครพันธ์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสาธารณสุข)
๔. ศาสตราจารย์ พันตรีหญิง คุณหญิงผอบ ไปะเกษณะ (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย)
๕. ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิ์กุล ณ อยุธยา (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านวรรณศิลป์)
๖. นายไตรภพ ลิมปพัทธ์	สาขาสื่อสารมวลชน (ด้านโทรทัศน์)
๗. นายทอง आयู่น (ถึงแก่กรรม)	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. โครงการอบรมวิชาชีพสำหรับประชาชน สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๓

๑. ศาสตราจารย์กิตติคุณสุนน อมรวินัน	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)
๒. นายพูน เกษจำรัส (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปะภาพถ่าย)
๓. จำสับเอก ทวี บุรณเขตต์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๔. นายวิบูลย์ เข็มเฉลิม	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕. หน่วยงานแพทย์ทางวิทยุ มูลนิธิ พอ.สว.
สำนักงานแพทย์มูลนิธิ พอ.สว.	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านการสาธารณสุข)
๖. ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีภาคเหนือ
จังหวัดลำปาง	สาขาการพัฒนากาเหือ (ด้านการพัฒนาชุมชน)
๗. มูลนิธิสงเคราะห์เด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ
ในประเทศไทย	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านลังคมสงเคราะห์)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๔

๑. หม่อมกอบแก้ว อามาทร ณ อยุธยา
(ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านบริการลังคม)
๒. ศาสตราจารย์ นายแพทย์เสม พริ้งพวงแก้ว	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านการสาธารณสุข)
๓. ศาสตราจารย์ทวี หอมขง	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๔. นางรัชนี ธงไชย	สาขาการพัฒนาลังคม
(ด้านการศึกษาและพัฒนาจิตใจ)
๕. นายวิโรฒ ศรีสุริ (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๖. โครงการศิลปินแห่งชาติ	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๗. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	สาขาการพัฒนาลังคม
(ด้านการศึกษาและพัฒนาจิตใจ)

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๕

๑. นายธนิต อยู่โพธิ์ (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๒. นายบุญถิ่น อัตถากร	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านการบริหารการศึกษา)
๓. พลเอก พิจิตร กุลละวณิช	สาขาการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ
๔. คุณหญิงสมศรี กันธมาลา	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านลังคมสงเคราะห์)
๕. นายแพทย์ประพันธ์ ภาณุภาค	สาขาการการพัฒนาลังคม (ด้านการสาธารณสุข)
๖. นายคำรณ บุญเชิด	สาขาการเมืองและการปกครอง
๗. นายพรเทพ พรประภา	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. นายอยู่ สุนทรชัย	สาขาการพัฒนาลังคม
(ด้านการพัฒนาชุมชนและชนบท)
๙. กรมประมง	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ
๑๐. มูลนิธิอู่เเค้วปอเด็กเชียงต้ง	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านลังคมสงเคราะห์)
๑๑. หอการค้าจังหวัดตรัง	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๖

๑. ศาสตราจารย์ปรกรณ์ อังศุสิงห์	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านบริหารงานสังคมสงเคราะห์)
๒. ศาสตราจารย์เกียรติคุณแพทย์หญิง
คุณหญิงสุดาสกร ตั้จินดา	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์)
๓. นายกุสะ ปันยารชุน	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ
(ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว)
๔. นายปราโมทย์ ไ้มักลัด	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านชลประทาน)
๕. นายเอกพันธ์ บรรลือฤทธิ์	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านสังคมสงเคราะห์อาสาสมัคร)
๖. นาวาอากาศโท จักรกฤษณ์ ธรรมวิชัย	สาขาการเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านการศึกษา)
๗. โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๗

๑. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ
นายแพทย์ณัฐ ภมรประวัติ	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านการบริหารการศึกษา)
๒. นายสมัย เมษะมาน (ถึงแก่กรรม)	สาขาการเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านศิลปะการต่อสู้ของไทย)
๓. นายนิคม จันทวิฑูร (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม)
๔. นางชนิษฐา เทวินทรภักดี	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๕. นายพยอม สบายเมือง	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการปกครอง)
๖. กองพลทหารราบที่ ๙ อำเภอเมือง
จังหวัดกาญจนบุรี	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านความมั่นคงของชาติ)
๗. มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านบริการสังคม)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๘

๑. ศาสตราจารย์กิตติคุณ
คุณดวงเดือน พิศาลบุตร	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านการศึกษานอกโรงเรียน)
๒. ศาสตราจารย์ นายแพทย์บุญสม มาร์ติน	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านพลศึกษา)
๓. ศาสตราจารย์ประกาศน์ อวยชัย	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๔. นายเปล่ง ศรีตาน้อย	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาชุมชน)
๕. นายธนิษฐ์ เจียรนวนนท์	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิรพล สิ้นธนูวา	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗. นายแพทย์ศัลยเวทย์ เลชะกุล	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านการแพทย์)
๘. ท่านผู้หญิงนวลผ่อง เสนาณรงค์ (ถึงแก่กรรม)	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านการเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย)
๙. เรือเอก สมรักษ์ คำสิงห์	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๑๐. สมาคมมวยสากลสมัครเล่นแห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์	สาขาการพัฒนาลังคม
(ด้านการกีฬา ประเภทบุคคลทั่วไป)
๑๑. โครงการนวมทอง โรงเรียนผดุงศิษย์วิทยา	สาขาการพัฒนาลังคม
(ด้านการกีฬา ประเภทเยาวชน)
๑๒. โครงการผลิตและขยายพันธุ์พืช
กรมส่งเสริมการเกษตร	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ
๑๓. งานประยุกต์ผลการวิจัยทางวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาสังคม
และสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ
๑๔. โครงการจัดส่งเยาวชนไทยไปแข่งขัน
คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์โอลิมปิกระหว่าง
ประเทศ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

บุคคล และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๔

๑. นางเตือนใจ ดีเทศน์	สาขาการพัฒนาลังคม
(ด้านการพัฒนาชนบทและชุมชน)
๒. นายประเวศ ลิมปรังษี	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)
๓. ศาสตราจารย์สิปปนนท์ เกตุทัต (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านการศึกษา)
๔. ศาสตราจารย์ นายแพทย์อารี วัลยะเสวี	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านสาธารณสุข)
๕. นายโสมณ สุภาพงษ์	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐกิจชุมชน)
๖. ศาสตราจารย์เทียนฉาย กีระนันท์	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
(ด้านเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์)
๗. ศาสตราจารย์อดุล วิเชียรเจริญ	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ
แพทย์หญิงสุจิตรา ประสานสุข	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์)
๙. โครงการปลูกสวนสมุนไพรศิริราชชาติ
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ด้านสมุนไพร)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๐

๑. ศาสตราจารย์ประเสริฐ ณ นคร	สาขาการพัฒนาลังคม
(ด้านประวัติศาสตร์และวรรณกรรม)
๒. ศาสตราจารย์ นายแพทย์เกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านสาธารณสุข)
๓. รองศาสตราจารย์ภิญญ สุวรรณศิริ	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)
๔. นางทองดี โพธิยอง	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านพัฒนาชุมชน)
๕. ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณเวลา	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านประสาทศัลยศาสตร์)
๖. โครงการเพชรในตม	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านความมั่นคง)
๗. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลคลองเปียง อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐกิจชุมชน)
๘. โครงการรณรงค์เพื่อภาษาไทย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
๙. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านเอกลักษณ์ไทย)
๑๐. มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์	สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บุคคล และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๑

๑. ศาสตราจารย์เกษม สุวรรณกุล	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านการศึกษา)
๒. รองศาสตราจารย์เทอดชัย ชีวะเกตุ	สาขาการพัฒนาลังคม
(ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน)
๓. นายสุเมธ ตันติเวชกุล	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
๔. นายสุวิทย์ รัศมิภูมิ	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านอนุรักษ์มรดกไทย)
๕. นายอุดม สมพร	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น)
๖. นายวาทัญญู ณ ถลาง	สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. โครงการธนาคารแว่นตา
โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง)	

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒

๑. ศาสตราจารย์ คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร
(ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านการศึกษา)
๒. นายกมล วิบูลกิจนกร (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาลังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๓. นายทวีศักดิ์ ภูหล้า	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ

๔. ศาสตราจารย์ (พิเศษ)

ท่านผู้หญิงเพ็ชรา เตชะกัมพุช

๕. มูลนิธิคนตาบอดแห่งประเทศไทย

ในพระบรมราชานุภักดิ์

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(ด้านทันตแพทย์)

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

๑. นายแพทย์สุนทร อันตรเสน	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต)
๒. ศาสตราจารย์ทศพร วงศ์รัตน์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านชีววิทยา)
๓. ร้อยตำรวจโท วิจารย์ พลฤทธิ์	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๔. นายประวิติ ะโฮรัมย์	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๕. นายศุภชัย โกยทรัพย์	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๖. นายสมชาย ดวงแก้ว	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๗. นายโสภณ อินทเสน	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๘. นายประสิทธิ์ ทองชื่น	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๙. นายอำเภอ เสือเหลือง	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๑๐. สมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย	

บุคคลและหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

๑. พลเอก วันชัย เรืองตระกูล	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๒. คุณหญิงทองก้อน จันทวิมล (ถึงแก่กรรม)	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านช่างศิลป์และช่างฝีมือ)
๓. ศาสตราจารย์ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (ถึงแก่กรรม)	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านภาษาไทย)
๔. นายพินิจ สุวรรณบุญ	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการออกแบบประยุกต์ศิลป์)
๕. มูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวก
ในพระบรมราชานุภักดิ์	

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๕

๑. คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านกฎหมาย)
๒. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประสพ รัตนากร	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสุขภาพจิต)
๓. โครงการศิลปะ "Art for All"	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาผู้ด้อยโอกาส)
๔. โครงการสวัสดิการพัฒนามลิตภัณฑ์สมุนไพร
โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสมุนไพรไทย)
๕. นายสังคม ทองมี	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านศิลปศึกษา)
๖. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ประดิษฐ์ เชี่ยวสกุล	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๗. สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์	สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(ด้านอนุรักษ์พรรณพืช)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๖

๑. ศาสตราจารย์ ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)
๒. ศาสตราจารย์วิทิต มันทาภรณ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านกฎหมาย)
๓. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านกฎหมาย)
๔. มูลนิธิธรรมรักษ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๕. ศาสตราจารย์ นายแพทย์จรัญ มหาทุมะรัตน์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านการแพทย์)
๖. โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ การไฟฟ้าผลิตแห่งประเทศไทย	สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ด้านอนุรักษ์ป่าไม้)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๗

๑. นายณรงค์ ปฏิบัติสกริจ	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๒. ไสยะมูลนิธิแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๓. โครงการอุ้ยสอนหลานสืบสานภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสืบสานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น)
๔. ศาสตราจารย์รัชต์ ภูณโณทก	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
๕. ศาสตราจารย์สุนทร บุญญาธิการ	สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านชีวเคมี)
๘. ศาสตราจารย์เกตุ กรุดพันธ์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านเคมีวิเคราะห์)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๘

๑. นางอรรอรา ศรีบัวพันธุ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๒. นางมุกดา อินต๊ะสาร	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาชุมชน)
๓. โรงงานคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล วงษ์พาณิชย์	สาขาพัฒนาสังคม
๔. โครงการวิจัยลายพิมพ์ดีเอ็นเอ ของพันธุ์ข้าวไทย สำนักวิจัยพัฒนา เทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๕. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) เจริญ วรรณะสิน	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๖. สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

๑. นายประยงค์ รณรงค์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านการพัฒนาชุมชน)
๒. มูลนิธิตั้งอัฐการแพทย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)
๓. บริษัท สวนสามพราน จำกัด	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
(ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว)
๔. ร้อยตำรวจตรี วิชัย สุริยุท	สาขาอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ
นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดุลย์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๖. ศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านการอนุรักษ์ภาษาถิ่น)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๐

๑. ศาสตราจารย์เกียรติคุณแสง จันทรงาม	สาขาพัฒนาสังคม
๒. มูลนิธิตาเฮอร์สยามวาลาเพื่อการศึกษา	สาขาพัฒนาสังคม
๓. บริษัท พิบูลย์ชัยน้ำพริกเผาไทย
แม่ประนอม จำกัด	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
๔. โครงการพิธีวิวาห์ได้สมุทร	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
๕. ศาสตราจารย์ปิไล พูลสวัสดิ์	สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. สำนักงานหอพรรณไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่าและพันธุ์พืช	สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. ศาสตราจารย์คลินิก
นายแพทย์สมชาย ศรียศชาติ	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๘. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๙. โครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต้นแบบ
รวดเร็วทางการแพทย์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๑๐. ศาสตราจารย์พิเศษประคอง นิมนานเหมินทร์	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
๑๑. พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทย	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
๑๒. โครงการศาลาเฉลิมกรุง...สืบสานความเป็นไทย	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๑

๑. ดร.กฤษณา ไกรสินธุ์	สาขาพัฒนาสังคม
๒. โครงการรักษ้างู สร้างป่า พัฒนาคน
ของมูลนิธิหมู่บ้านช้างการบินไทย จังหวัดสุรินทร์	สาขาพัฒนาสังคม
๓. บริษัท ชุมพรคานาน่า จำกัด	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ

๔. ศาสตราจารย์ปราโมทย์ เดชะอำไพ	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านวิศวกรรมการคำนวณ)
๕. นายแพทย์ปานเนตร ปางพุฒิพงศ์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านจักษุวิทยา)
๖. บริษัท ไอ.ที.ซี. (๑๙๙๓) จำกัด	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๗. นายวีรธรรม ตระกูลเงินไทย	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
๘. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒

๑. โรงพยาบาลอุบลรัตน์	สาขาพัฒนาสังคม
๒. นางพรศิริ มโนหาญ	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
๓. บริษัท บารูม ดีไซน์ จำกัด	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐกิจพอเพียง)
๔. สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ องค์การมหาชน	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านส่งเสริมธุรกิจเอกชน)
๕. รองศาสตราจารย์กำจัด มงคลกุล	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)
๖. ศาสตราจารย์วัชร กสิณฤกษ์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๗. โครงการน้ำเพื่อช้าง แซ่เย็น แซ่แข็ง
และการผสมเทียมในช้างไทย	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๘. นายจักรพันธุ์ โปษยกฤต	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
๙. โครงการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน
นักศึกษา ซึ่งด้วยพระราชทานฯ	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี